สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

รายงาน ผลการดำเนินงาน ประจำปี ๒๕๖๐

พระบรมราโชวาทในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๖๐

งานราชการนั้น คืองานของแผ่นดิน มีผลเกี่ยวเนื่องโดยตรงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนทุกคน ดังนั้น ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานของแผ่นดิน จึงต้องทำความเข้าใจถึงความสำคัญในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนให้ถ่องแท้ แล้วร่วมกันคิดร่วมกันทำ ด้วยความอุตสาหะเสียสละ และด้วยความสุจริตจริงใจ โดยถือประโยชน์ที่จะเกิดจากงานเป็นหลักใหญ่ งานของแผ่นดินทุกส่วน จักได้ดำเนินก้าวหน้าไปพร้อมกัน และสำเร็จประโยชน์ที่พึงประสงค์ คือยังความเจริญมั่นคงให้เกิดแก่ประเทศชาติและประชาชนได้แท้จริงและยั่งยืนตลอดไป

วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

สารบัญ

พระบรมราโชวาทในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

สารจากเลขาธิการ กปร.

ภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ยุทธศาสตร์ และผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ของสำนักงาน กปร. พ.ศ. ๒๕๖๐ ๘
- ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ๑๙
    - โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ๑๙
    - คณะผู้บริหาร ๒๐
    - อัตรากำลัง ๒๕
    - งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒๖
    - การดำเนินงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการปี ๒๕๖๐ ๓๓
    - การดำเนินงานด้านส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต ๓๕

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

- การติดตามเสด็จฯ และพระราชดำริ ๓๘
- การบริหารจัดการงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖๕
- งานฎีกา ๖๖
- โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ ๖๘
    - โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ๖๘
    - โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ๗๒
    - โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ๗๔
    - โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ๗๘

o ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ๘๐
o โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ๘๒
o โครงการก่อสร้างฝายบ้านเขาแดงพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ๘๖
o โครงการแก้มลิงบ้านโป่งค่อม ตำบลผักขะ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๘๗
o โครงการฝายห้วยจันลัน ๒ ตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ๘๘
o โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ๘๙
o โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๙๒
• การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโดยองคมนตรี ๙๖
• การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑๑๒
• การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๑๒๑
• การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ๑๒๕
• การดำเนินงานด้านศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ๑๓๐
• การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์ ๑๓๕
• การดำเนินงานด้านสารสนเทศ ๑๓๙

สารจาก **เลขาธิการ กปร.**

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานสนองพระราชดำริเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ในปี ๒๕๖๐ ได้ดำเนินภารกิจหลักในการติดตามเสด็จฯ รับพระราชทานพระราชดำริ การติดตามฎีกาที่ราษฎรขอพระราชทานความช่วยเหลือ การประสานและสนับสนุนหน่วยงานที่ดำเนินงานโครงการเพื่อสนองพระราชดำริ การติดตามความก้าวหน้าของโครงการต่างๆ ตลอดจนการประชุมระดับนโยบาย เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการ เช่น โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีอยู่จำนวนมาก เป็นต้น โดย สำนักงาน กปร. ได้ร่วมมือกับส่วนราชการเครือข่ายต่าง ๆ ในการปฏิบัติที่มุ่งให้ความสำคัญกับการขยายผลเพื่อประโยชน์ไปสู่ภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๔,๗๔๑ โครงการ (ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๐) ซึ่งทุกโครงการล้วนมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ “ความอยู่ดีกินดีและความผาสุก” ของประชาชน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการดำเนินชีวิตให้มีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการตามนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลไปพร้อมกับการปฏิบัติตามภารกิจหลักของหน่วยงาน ซึ่งได้มีการกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ สำนักงาน กปร. ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) เพื่อให้การปฏิบัติงานสนองพระราชดำริ การขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิผลสูงสุด อันจะนำมาซึ่งประโยชน์สุขของประชาชนอย่างยั่งยืน

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และบุคลากร ของสำนักงาน กปร. ที่ได้ร่วมแรง ร่วมใจกันดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติสืบไป

นายดนุชา สินธวานนท์
เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ภาพรวม
ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์ และผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กปร. พ.ศ. ๒๕๖๐

ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริและบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน กปร. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) ประกอบด้วย ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการดำเนินงานสนองพระราชดำริ
๒. ยุทธศาสตร์การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการดำเนินงานสนองพระราชดำริ

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
๑. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	• จำนวนโครงการฯ ที่ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซม	• โครงการปรับปรุง/ซ่อมแซม/ฟื้นฟูโครงการฯ ที่มีอยู่เดิมให้สามารถใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น	- โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านหนองกุดใหญ่ ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเพิ่มความสามารถในการเก็บกักน้ำได้อย่างเต็มศักยภาพ - โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
	• จำนวนโครงการฯ ที่ได้รับการต่อยอด	• การต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการหลัก) ให้เกิดประโยชน์	- โครงการจัดสัมมนาการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ภาคเหนือ - การจัดประชุมร่วมกับจังหวัด เพื่อสนับสนุนในการดำเนินงานในการรักษาการเผยแพร่และขยายผล ตลอดจนพัฒนาการใช้ประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่ภาคใต้
	• จำนวนครั้งที่จัด - การอบรม - ส่งเสริมอาชีพ - ให้ความรู้	• ส่งเสริมอาชีพให้ความรู้/อบรม เพื่อให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกิดประโยชน์อย่างครบวงจร	การฝึกอบรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ ศูนย์ : - ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา - ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี - ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
			- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร - ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่ - ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส
	• โครงการประเมินผลลัพธ์/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯ	• เพิ่มประสิทธิภาพการติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	- การติดตามผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จำนวน ๑๖ โครงการ
	• โครงการประเมินความคุ้มค่าของโครงการฯ		- การประเมินผลโครงการพัฒนาเบ็ดเสร็จลุ่มน้ำสาขาแม่ปิงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอจอมทอง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน - การประเมินผลโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนเขาซับแกงไก่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลพบุรี
	โครงการติดตามผลโดยระบบ E-monitoring		- การติดตามผลโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงาน กปร. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
๒. ส่งเสริมงานวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ	• จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ กับภาคีนักวิจัยภายนอก	• ส่งเสริมงานวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ	- การประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวม ๕ ครั้ง - ติดตามผลการดำเนินงานศึกษาวิจัยของศูนย์ศึกษาฯ โดยคณะอนุกรรมการวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา (รอบพิเศษ) รวม ๘ ครั้ง - การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ ครั้ง - จัดทำตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ณ ศูนย์ศึกษาฯ เขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา, ศูนย์ศึกษาฯ พิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส, ศูนย์ศึกษาฯ ห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี และศูนย์ศึกษาฯ ภูพานฯ จังหวัดสกลนคร

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
	• งานวิจัยที่ประสบผลสำเร็จและกลั่นกรองมาเป็นหลักสูตรการฝึกอบรม	• ส่งเสริมงานฝึกอบรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ	- สนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป โดยมีผู้เข้ารับการอบรมในพื้นที่ศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๑๗,๘๖๗ คน
๓. พัฒนาระบบบริหารจัดการงานฎีกาและเรื่องร้องทุกข์	• มีระบบการติดตามฎีกาอย่างสมบูรณ์เป็นปัจจุบัน	• พัฒนาระบบติดตามฎีกาและเรื่องราวร้องทุกข์ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	- มีระบบ e-Petition เพื่อติดตามสถานะการดำเนินงานฎีกา
	• มีการติดตามฎีกา	• จัดทำการติดตามโครงการ (ฎีกา) ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ	- มีคณะทำงานประสานติดตามการดำเนินงานฎีกา และมีการจัดประชุมโดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมในการพิจารณาตามวาระที่กำหนด
๔. การขยายเครือข่ายและพัฒนาการมีส่วนร่วม	• จัดสัมมนาศึกษาดูงาน	• กระชับความสัมพันธ์ของเครือข่าย	- คณะอนุกรรมการด้านวิชาการและติดตามประเมินผลภายใต้คณะกรรมการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ต่างๆ ๓ ครั้ง - โครงการจัดการอบรมให้แก่บุคลากรที่สำเร็จการอบรมหลักสูตร นบร.และ พพร. รุ่นที่ ๑-๖ และหลักสูตร วพร. รุ่นที่ ๑-๓ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๐
	• จำนวน (กิจกรรม) ของเครือข่าย	• ขยายเครือข่ายสู่ภาคเอกชน/ประชาชนและต่างประเทศ	- โครงการจัดทำ MOU ร่วมกับ ธกส. อสมท. สำนักงาน ปปท. และศูนย์พัฒนานวัตกรรมต่อต้านคอร์รัปชัน เพื่อต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน - โครงการติดตั้งหลอดไฟฟ้า LED ของ กฟผ. - โครงการผู้นำแห่งยุคเพื่อความสุขที่ยั่งยืน (ความร่วมมือกับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์)

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
	• จำนวนผลิตภัณฑ์	• สร้างผลิตภัณฑ์ (เสริมรายได้)	- โครงการอบรมส่งเสริมพัฒนาอาชีพการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ - กิจกรรมการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงาน กปร. เพื่อจัดจำหน่ายในชื่อร้านภัทรพัฒน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
๑. การสร้างองค์ความรู้เพื่อขยายผล	• จำนวนองค์ความรู้ใหม่ที่เพิ่มขึ้น	• โครงการรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัยจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	- รวบรวมงานศึกษาวิจัยของศูนย์ศึกษาฯ เพื่อลงในหน้าเว็บของสำนักงาน กปร.
	• การพัฒนาระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ให้มีประสิทธิภาพ • การนำไปใช้ • ความพึงพอใจของผู้ใช้	• โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ภาพรวม)	- รวบรวมโครงการที่สำคัญ และรายชื่อโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งแต่ปี ๒๔๙๕ - ปัจจุบัน ลงในเว็บไซต์สำนักงาน กปร. www.rdpb.go.th) - ระบบฐานข้อมูลโครงการ http://e-office_เกี่ยวกับโครงการที่ได้รับงบประมาณ กปร. ตั้งแต่ ๒๕๒๕ - ปัจจุบัน - ระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ KM สำนักงาน กปร.
	• จัดทำเป็นเอกสารคู่มือทุกสิ้นปีงบประมาณ	• โครงการรวบรวมและจัดทำเป็นเอกสารองค์ความรู้	- โปสเตอร์ชุด "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" - หนังสือการ์ตูน ๒ ภาษา "ความสุขของแผ่นดิน" - หนังสือ"ดินน้ำลมไฟ สมดุลสิ่งแวดล้อม" พร้อม e-Book - หนังสือ"ร้อยเรื่องเล่าเกร็ดการทรงงาน" พร้อม e-Book - หนังสือ"ประวัติศาสตร์ศูนย์ศึกษาฯ" พร้อม e-Book - หนังสือ"ผลสำเร็จโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ" - เอกสารเผยแพร่ (ปกสีดำ) "เศรษฐกิจพอเพียงฯ"

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
			- เอกสารเผยแพร่ (ปกสีดำ) "หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว" - หนังสือ"ชีวิตที่เริ่มต้นจากศูนย์" - สื่อสิ่งพิมพ์ วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก "บวร" ๒ รูปแบบ คือ หนังสือและเอกสารเผยแพร่ - วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๔ ฉบับ/ปี - บันทึกโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ - หนังสือ"จากนภา ผ่านภูผา สู่มหานที" - หนังสือ "ถนนทุกสายมุ่งสู่ประชาชน" - จุลสาร"ภูมิวารินอนุรักษ์" ๓ ฉบับ/ปี - หนังสือ "สวนพฤกษศาสตร์พรรณไม้ม่วงฯ"
	• จำนวนกิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้	• พัฒนาช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้เพื่อการขยายผล	- สื่อวิทยุ : ชุด "ประโยชน์สุขปวงประชา" และรายการ "ตามรอยพระราชา" - สื่อโทรทัศน์ : (๑) สารคดีเฉลิมพระเกียรติ ชุด "ร้อยไทยด้วยดวงใจ" (๒) สารคดีเฉลิมพระเกียรติ "สืบสานพัฒนาแผ่นดิน" (๓) สารคดีเชิงข่าวทางสถานีโทรทัศน์ ชุด "ปวงประชาเป็นสุขศานต์" (๔) สารคดีทางสื่อโทรทัศน์ ชุด "สานต่องานพัฒนา" (๕) สารคดีภาพเล่าเรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ - ผลิตและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ใน ๔ รูปแบบ ประกอบด้วย ข่าว บทความ ข่าวสังคม ภาพข่าว - สื่อจัดนิทรรศการและให้การสนับสนุนนิทรรศการแก่หน่วยงานต่างๆ จำนวน ๕๓ ครั้ง
	• สำนักงาน กปร. เป็นศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	• โครงการศูนย์เรียนรู้สำนักงาน กปร.	ติดตามและสนับสนุนศูนย์เรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๖ แห่ง
๒. การขยายผลโครงการ	- จำนวนโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ	• โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ	- โครงการความร่วมมือตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๒ ครั้ง - การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้แก่ชาวต่างชาติ โดยการจัดการศึกษาดูงานให้แก่คณะต่างชาติ จำนวน ๑๓ ครั้ง - การบรรยายสรุป จำนวน ๘ ครั้ง

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
	• จำนวนเยาวชนเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น	• โครงการฝึกอบรมเยาวชนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ	- โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB CAMP) รุ่นที่ ๗ จำนวน ๒ ครั้ง - โครงการเครือข่ายสถาบันการศึกษาสืบสานพระราชดำริ จำนวน ๑ ครั้ง
	• จำนวนหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน ที่นำแนวคิดโครงการไปขยายผล	• โครงการความร่วมมือในการขยายผลภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน (CSR)	- หนังสือและเอกสารเผยแพร่ - สารคดีโทรทัศน์ - สนับสนุนการศึกษา ดูงานผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาฯ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง
	• จำนวนศูนย์เรียนรู้ที่ได้รับการติดตามผล	• โครงการติดตามการขยายผล	- จัดติดตามศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๖ แห่ง
๓. การประชาสัมพันธ์เชิงรุก	• จำนวนโครงการ • จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ	• โครงการขยายผลตามแนวพระราชดำริสู่เยาวชน	- โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB CAMP) รุ่นที่ ๗ จำนวน ๒ ครั้ง - โครงการเครือข่ายสถาบันการศึกษาสืบสานพระราชดำริ จำนวน ๑ ครั้ง
	• จำนวนโครงการ • จำนวนครั้งในการจัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ	• โครงการเฉลิมพระเกียรติ	- จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ รวม ๗ ครั้ง
๔. การรณรงค์เผยแพร่	• จำนวนสถาบันการศึกษาที่นำไปปฏิบัติจริง	• โครงการที่นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจริงในสถาบันการศึกษา	- โครงการเครือข่ายสถาบันการศึกษาสืบสานพระราชดำริ จำนวน ๑ ครั้ง จำนวน ๘๔ คน
	• จำนวนครั้งในการติดตาม	• โครงการติดตามงานขยายผลภายหลังการฝึกอบรม	- การจัดโครงการอบรมให้แก่บุคลากรที่สำเร็จการอบรมหลักสูตร นบร.และ พพร. รุ่นที่ ๑-๖ และหลักสูตร วพร. รุ่นที่ ๑-๓ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๐
	• จำนวนแผนงานที่จัดสัมมนาฯ • จำนวนเครือข่ายที่เข้าร่วมกับโครงการ	• การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานกับหน่วยงานเครือข่าย	- จัดสัมมนาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ ครั้ง นครสวรรค์ ผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๐๙ คน และมีระดับความพึงพอใจ ร้อยละ ๘๐.๘

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
๕. การพัฒนาการทำงานแบบเครือข่าย	• จำนวนกิจกรรม	• โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานเครือข่าย	- การจัดโครงการอบรมให้แก่บุคลากรที่สำเร็จการอบรมหลักสูตร นบร.และ พพร. รุ่นที่ ๑-๖ และหลักสูตร วพร. รุ่นที่ ๑-๓ - โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ โดยมูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กลุ่มเป้าหมายชุมชนและองค์กรต่างๆ ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ และประสบผลสำเร็จในการนำแนวพระราชดำริไปใช้	• จัดการฝึกอบรมให้แก่บุคลากรของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ท้องถิ่น และภาคประชาชน	• การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ	- โครงการอบรมนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๖ - โครงการอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พพร.) รุ่นที่ ๖
๗. การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ	• จำนวนผู้เข้ารับการอบรม ๔๐ คน/รุ่น หรือมากกว่า		- โครงการอบรมนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๖ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๕๐ คน - โครงการอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พพร.) รุ่นที่ ๖ จำนวน ๕๐ คน
	• ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด		- หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๖ ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๗๓ - หลักสูตรพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พพร.) รุ่นที่ ๖ ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๖๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
๑. การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสู่คนดีและคนเก่งและมีความสุข	• แผนงานการฝึกอบรม • ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรที่อบรมมีความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด	• โครงการฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะบุคลากร	- โครงการพัฒนาสมรรถนะเพื่อเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ สำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการเข้ารับการอบรมรวม ๓๗ หลักสูตร - โครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดระยอง จำนวน ๒ หลักสูตร (๑) การใช้ SPSS for Windows สำหรับงานวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ จำนวน ๒๗ คน และมีค่าเฉลี่ยของผู้ได้รับความรู้ ทักษะ ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๑๐๐ (๒) การออกแบบ Infographics ด้วยโปรแกรม Microsoft PowerPoint และโปรแกรม Adobe InDesign จำนวน ๒๐ คน และมีค่าเฉลี่ยของผู้ได้รับความรู้ ทักษะ ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๑๐๐
	• แผนงานการฝึกอบรม • ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรที่อบรมมีความรู้และพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	• โครงการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	- โครงการพัฒนาบุคลากรหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กปร. จำนวนผู้เข้ารับการอบรมรวม ๓๐ คน
	• แผนงานการฝึกอบรม • ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรที่อบรมมีความรู้ ความคิดสร้างสรรค์	• โครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ สู่องค์กร	- โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้งานระบบภูมิสารสนเทศโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและศูนย์เรียนรู้ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖ ครั้ง
	• จำนวนแผนงาน • บุคลากรร้อยละ ๘๐ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความผาสุกในการปฏิบัติงาน	• โครงการพัฒนาความผาสุกขององค์กร	- โครงการตรวจสุขภาพ ประจำปี ๒๕๖๐ - โครงการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของสำนักงาน กปร. ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
	• มีการเผยแพร่ความรู้ด้านการป้องกันปราบปรามทุจริต ในสื่อรูปแบบต่างๆ		- โครงการจัดกิจกรรมอบรมความรู้ด้านจริยธรรมแก่เจ้าหน้าที่ สำนักงาน กปร. รุ่น ๒ จำนวน ๔๓ คน - แจ้งเวียนคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงาน กปร. ปี ๒๕๖๐ - มาตรการการป้องกันทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน กปร. พ.ศ. ๒๕๖๐ และการส่งเสริมจริยธรรมทางเว็บไซต์สำนักงาน กปร.
	• มีระบบสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการบริหารภายในองค์กร	พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการบริหารองค์กร	- ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Saraban) - ระบบรายงานและติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (e-Project)
๒. การพัฒนาการจัดการความรู้และศูนย์รวมความรู้ด้านแนวพระราชดำริ	• มีกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด อย่างน้อย ๒ ครั้ง/ปี	• พัฒนาห้องสมุดที่รวบรวมองค์ความรู้แนวพระราชดำริ	- การปรับปรุงระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library) - การแนะนำหนังสือใหม่ผ่าน Facebook สำนักงาน กปร. และ Mobile Application
	• มีกิจกรรมการจัดการความรู้ ๑ ครั้ง/ปี	• โครงการจัดการความรู้	- การศึกษาดูงานให้แก่บุคลากรของสำนักงาน กปร. ณ โครงการส่วนพระองค์จิตรลดา - การจัดโครงการอบรมให้แก่บุคลากรที่สำเร็จการอบรมหลักสูตร นบร.และ พพร. รุ่นที่ ๑-๖ และหลักสูตร วพร. รุ่นที่ ๑-๓ มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนรวม ๒๙๙ คน - โครงการจัดกิจกรรมอบรมความรู้ด้านจริยธรรมแก่เจ้าหน้าที่ สำนักงาน กปร. รุ่น ๒ จำนวน ๔๓ คน
	• มีการใช้ทรัพยากรในองค์กรลดลง	• ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- กำหนดมาตรการการใช้พลังงานในภาคราชการ ของสำนักงาน กปร. ของสำนักนโยบายและแผนพลังงาน - การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประหยัดน้ำของสำนักงาน กปร. ของกรมทรัพยากรน้ำ
๓. การบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ	• มีโครงการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒ ครั้ง/ปี		- โครงการชุมชนสืบสานพระราชดำริ เพื่อสานสัมพันธ์กับชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับสำนักงาน กปร.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
	• มีแผนงาน/กิจกรรมเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพเกี่ยวกับการบริหารนโยบาย	• โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารนโยบาย	- โครงการสัมมนา สำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๖๐ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๗๒ คน
	• มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานภายใน	• โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการองค์กร	- ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-Saraban) - ระบบรายงานและติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (e-Project) - การปรับปรุงระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library) และการแนะนำหนังสือใหม่ผ่าน Facebook สำนักงาน กปร. และ Mobile Application
	• มีการสำรวจความพึงพอใจในกระบวนงานหลักและกระบวนงานสนับสนุน	• โครงการสำรวจความพึงพอใจ	- การสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการในกระบวนการพิจารณางบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จำนวน ๑๖๕ หน่วยงาน ๒๒๓ กิจกรรม และมีความพึงพอใจ ร้อยละ ๙๕.๒๐
	• มีโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของสำนักงาน กปร.	• โครงการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม	- โครงการสัมมนา สำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๖๐
๔. การพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการ	• มีการประเมินผลประสิทธิภาพการบริหารองค์กร	• โครงการประเมินผลประสิทธิภาพการบริหารองค์กร	- การจัดทำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะองค์กรภายใต้กรอบการประเมินผลภาคราชการแบบบูรณาการ (GES : Government Evaluation Systems)
๕. การป้องกันและปราบปรามการทุจริต	• สร้างเครือข่ายการต่อต้านการทุจริตทั้งภายในและภายนอก		- โครงการจัดทำ MOU ร่วมกับ ธกส., อสมท., สำนักงาน ปปท. และศูนย์พัฒนานวัตกรรมต่อต้านคอร์รัปชันเพื่อต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน - การแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการพัฒนาองค์กรคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงาน กปร.

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงาน
	• มีระบบการรับเรื่องร้องเรียนและระบบการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดที่รวดเร็วชัดเจน		การดำเนินการตามกระบวนทางวินัยกับข้าราชการผู้กระทำความผิด : - ตาม พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ - ตาม กฎ กพ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ การดำเนินการตามความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ : - ตาม พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
	• มีแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมจริยธรรม ระยะ ๔ ปี แผนปฏิบัติประจำปี	• โครงการส่งเสริมจริยธรรมตามนโยบายของคณะกรรมการจริยธรรม	- ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมจริยธรรม ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐) - การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมจริยธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

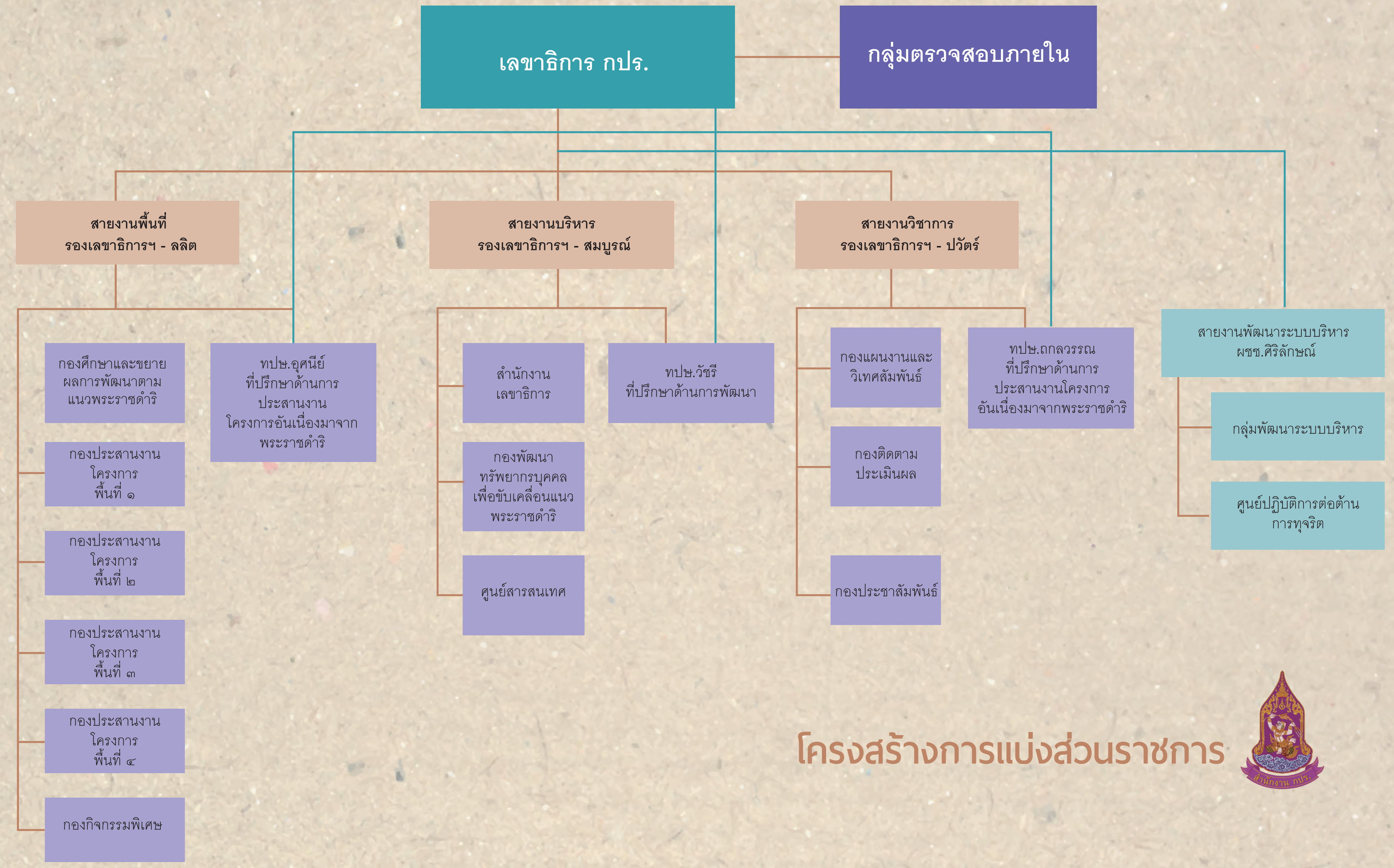

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ

คณะผู้บริหาร

นายดนุชา สินธวานนท์
เลขาธิการ กปร.

นายลลิต ถนอมสิงห์
รองเลขาธิการ กปร.

นายสมบูรณ์ วงค์กาด
รองเลขาธิการ กปร.

นายปวัตร์ นวะมะรัตน
รองเลขาธิการ กปร.

ที่ปรึกษาสำนักงาน กปร.

นางสาวอุศนีย์ ธูปทอง
ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ

นางสาววัชรี วัฒนไกร
ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาฯ

นางสาวถกลวรรณ ไกรสรกุล
ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ

ผู้อำนวยการกอง

นายภัททะพงศ์ เทียนศรี
ผู้อำนวยการกองกิจกรรมพิเศษ

นายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๑

นายหทัย วสุนันต์
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๒

นายวิกรม คัยนันทน์
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๓

นายศุภรัชต์ อินทราวุธ
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๔

นางประพิณ แก้วทอง
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ

นางสุพร ตรีนรินทร์
ผู้อำนวยการกองแผนงาน
และวิเทศสัมพันธ์

นางกมลินี สุขศรีวงศ์
ผู้อำนวยการกองศึกษาและขยายผล
การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

นางพิชญดา หัศภาค
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์

นายสุวิทย์ ดุลยะนันท์
ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคล
เพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

นางศศิพร ปาณิกบุตร
ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล

นางศิริลักษณ์ ทัศนารมย์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑

นางสาวทิพย์กมล ศุภกุลฐิติพัฒน์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๑

นายอภิศักดิ์ สรวิสูตร
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๒

นางสาวณัฐดา ศุภสินธุ์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๓

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒

นางสาวจินจะนะ แก้วไทรแย้ม
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๒๑

นายปริญญวัฒน์ วัชรอาภากร
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๒๒

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓

นายดำรงค์ หินโม
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๓๑

นายธนฤทธิ์ รัชตะประกร
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๓๒

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔

นายธเนศ มณีกุล
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๑

นายสุทัศน์ ตั้งพิพัฒน์พงศ์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๒

กองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

นางสาวสมลักษณ์ บุนนาค
ผู้อำนวยการกลุ่มศูนย์ศึกษาการพัฒนา
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นางสาวสุดารัตน์ คุสินธุ์
ผู้อำนวยการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง

กองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์

นายนรินทร์ กาญจนฤกษ์
ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนา

นางสาวศีต์กร ตันกำแหง
ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน

นางสาวธัญทิตตา นาครทรรพ
ผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์

กองติดตามประเมินผล

นางเสาวลักษณ์ ควรพินิจ
ผู้อำนวยการกลุ่มติดตาม

นางสาวจำเนียร เพียรไม่คลาย
ผู้อำนวยการกลุ่มประเมินผล

กองพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

นางสาวกาญจนา กำเนิดพันธ์
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล

กองประชาสัมพันธ์

นายเอกชัย เพ็งสว่าง
ผู้อำนวยการกลุ่มสื่อสารองค์กร

ศูนย์สารสนเทศ

นายวัชระ หัศภาค
ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

นางจุไรรัตน์ อินทร์โต
ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริต

สำนักงานเลขาธิการ

นางสาวสุธัญญา ลีแวง
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารการเงินการคลังและพัสดุ

นางศิริญญา ดิษฐบรรจง
ผู้อำนวยการกลุ่มช่วยอำนวยการและบริหารทั่วไป

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

นายนพปฎล มกุลกาญจน์
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

กลุ่มตรวจสอบภายใน

นางสาวเกสร บุญยกิจสมบัติ
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

กลุ่มนโยบายพิเศษ

นายตรีวิทย์ สำเภาทิพย์
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายพิเศษ

อัตรากำลัง

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ปี ๒๕๖๐ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๓ อัตรา ประกอบด้วย

- ข้าราชการ	จำนวน	๑๓๑	คน
- ลูกจ้างประจำ	จำนวน	๒๒	คน
- พนักงานราชการ	จำนวน	๕๕	คน
- เจ้าหน้าที่จ้างเหมาบริการ	จำนวน	๑๕	คน

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
(ตามจำนวนบุคลากรของแต่ละประเภท)

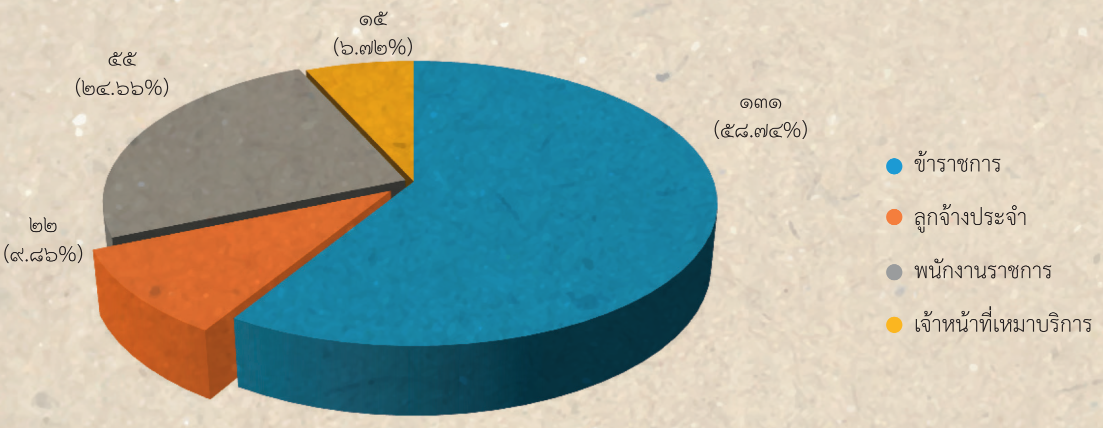

งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

งบปกติ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ งบปกติ จำนวน ๗๑๕,๖๓๑,๑๐๐ บาท แยกตามงบรายจ่าย ดังนี้

ตารางที่ ๑ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ งบปกติ

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ร้อยละ
๑. งบบุคลากร	๗๐,๗๘๔,๙๐๐.๐๐	๙.๘๙
๒. งบดำเนินงาน	๔๓,๔๒๑,๒๐๐.๐๐	๖.๐๗
๓. งบลงทุน	๓,๔๗๓,๕๐๐.๐๐	๐.๔๙
๔. งบเงินอุดหนุน	๕๙๗,๕๘๐,๐๐๐.๐๐	๘๓.๕๐
๕. งบรายจ่ายอื่น	๓๗๑,๕๐๐.๐๐	๐.๐๕
ยอดรวม	**๗๑๕,๖๓๑,๑๐๐.๐๐**	**๑๐๐.๐๐**

แผนภูมิภาพที่ ๑ แสดงวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

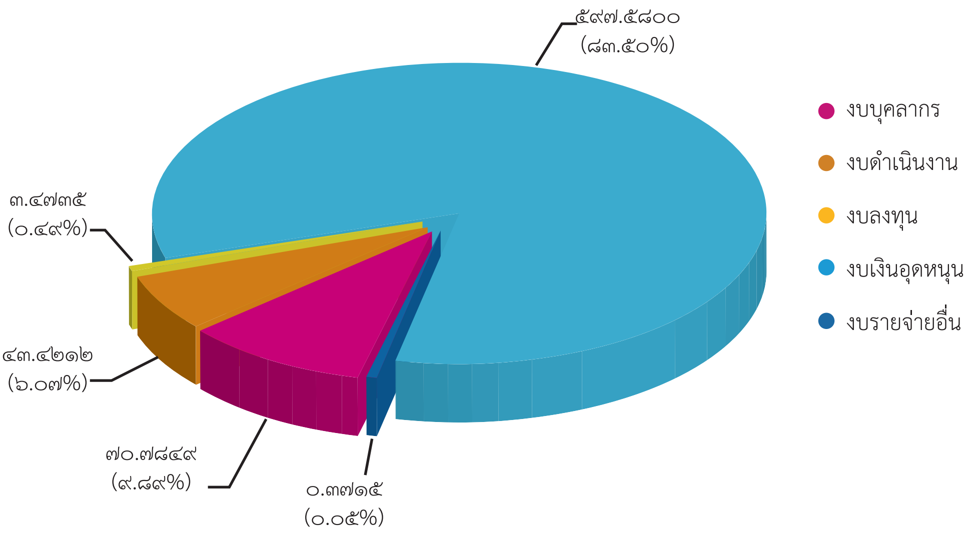

สรุปผลการเบิกจ่ายงบปกติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นเงิน ๗๐๙,๒๕๓,๖๒๒.๘๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๓ การสำรองเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีไม่มีหนี้ผูกพัน เป็นเงิน ๒,๗๙๖,๖๐๐.๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๙ วงเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีมีหนี้ผูกพัน เป็นเงิน ๓,๘๘๓,๗๙๑.๕๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๔ งบประมาณคงเหลือ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖๔,๑๖๐.๗๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๔

ตารางที่ ๒ สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ งบปกติ

ประเภทรายจ่าย	วงเงินงบประมาณ	การสำรองเงินกัน ไม่มีหนี้ผูกพัน	กันไว้เบิกเหลื่อมปี กรณีมีหนี้ผูกพัน	เบิกจ่าย	คงเหลือ
๑. งบบุคลากร	๗๑,๓๕๑,๙๗๕.๐๙	-	-	๗๑,๓๕๑,๙๗๕.๐๙	-
๒. งบดำเนินงาน	๔๓,๔๒๑,๒๐๐.๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๗๘๖,๔๒๑.๕๗	๓๖,๘๗๔,๒๐๑.๗๒	๒๖๐,๕๗๖.๗๑
๓. งบลงทุน	๓,๔๗๓,๕๐๐.๐๐	-	๙๗,๓๗๐.๐๐	๓,๓๗๒,๕๔๖.๐๐	๓,๕๘๔.๐๐
๔. งบเงินอุดหนุน	๕๙๗,๕๘๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๕๙๗,๕๘๐,๐๐๐.๐๐	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	๓๗๑,๕๐๐.๐๐	๒๙๖,๖๐๐.๐๐	-	๗๔,๙๐๐.๐๐	-
ยอดรวม	**๗๑๖,๑๙๘,๑๗๕.๐๙**	**๒,๗๙๖,๖๐๐.๐๐** ๐.๓๙%	**๓,๘๘๓,๗๙๑.๕๗** ๐.๕๔%	**๗๐๙,๒๕๓,๖๒๒.๘๑** ๙๙.๐๓%	**๒๖๔,๑๖๐.๗๑** ๐.๐๔%

หมายเหตุ กรมบัญชีกลางโอนเงินงบกลาง รายการเงินเลื่อนเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ จำนวน ๕๖๗,๐๗๕.๐๙ บาท ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๑๒.๓/๔๓๒๓๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐

แผนภูมิภาพที่ ๒ แสดงผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย งบปกติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

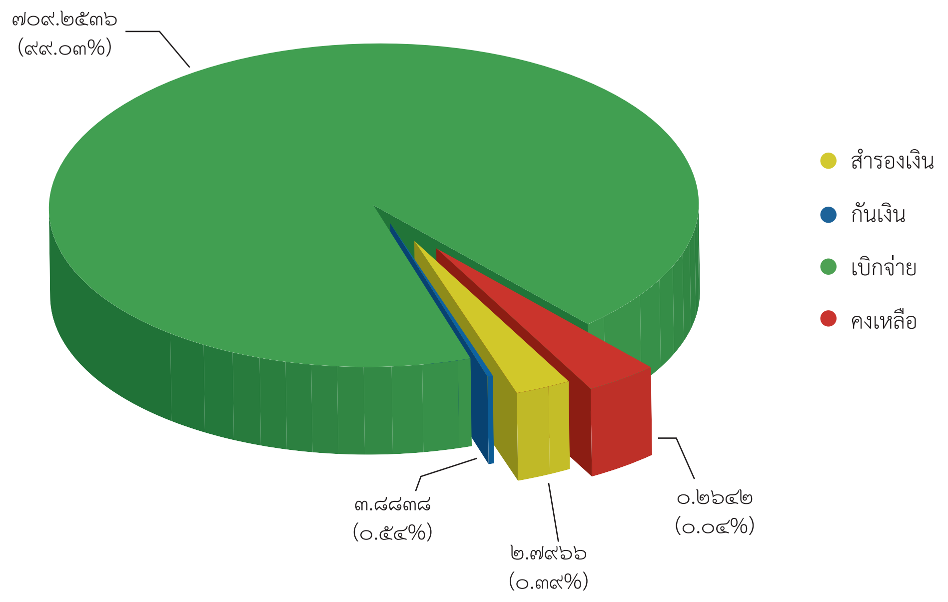

แผนภูมิภาพที่ ๓ แสดงการเปรียบเทียบวงเงินงบประมาณที่ได้รับและผลการใช้จ่ายเงิน-งบปกติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

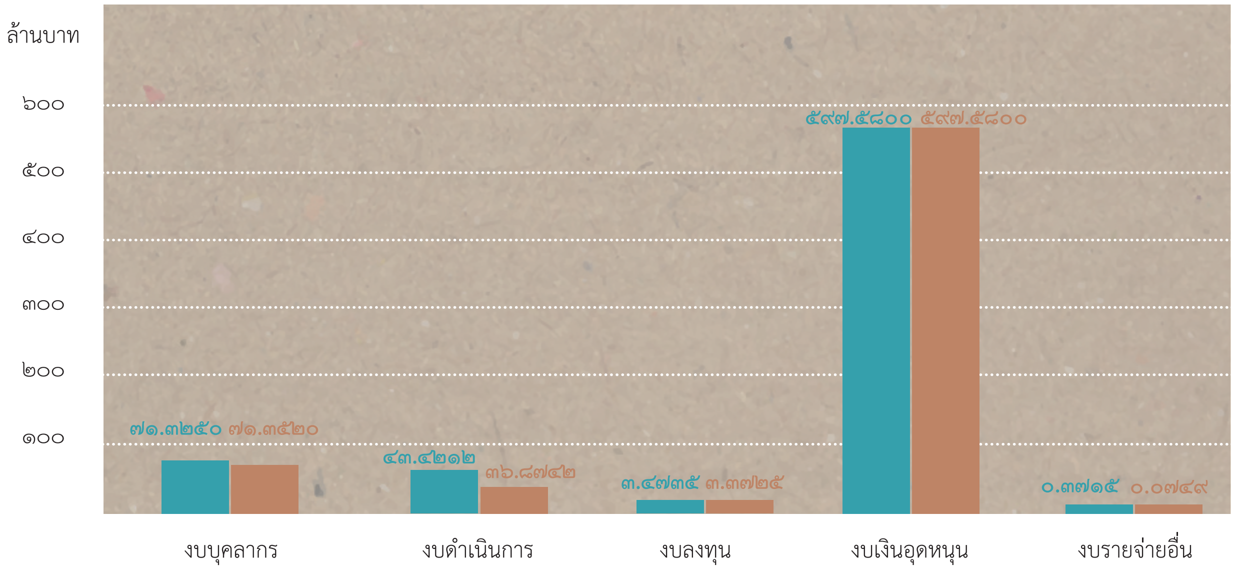

งบกลาง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวน ๑๒ โครงการ และงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน ๑ โครงการ รวมเป็น ๑๓ โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๙๓,๕๕๖,๑๕๙.๐๐ บาท แยกตามโครงการ ดังนี้

ตารางที่ ๓ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ งบกลาง

รายการ	งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร
งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (จำนวน ๑๒ โครงการ)	
๑. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนากสิกรรมพื้นที่สูง เมืองปากซ่อง แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (เงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โอนจัดสรรในปี พ.ศ. ๒๕๖๐)	๑๓,๙๙๙,๐๐๐.๐๐
๒. โครงการอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี	๑๖,๖๔๓,๑๐๐.๐๐
๓. โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบรรจุหีบห่อผลิตผลผักของเกษตรกร เพื่อจำหน่ายสู่ตลาด (โครงการหลวง)	๓,๗๖๗,๖๐๐.๐๐

รายการ	งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร
งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (จำนวน ๑๒ โครงการ)	
๔. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งวดที่ ๑	**๔๑,๙๐๕,๗๐๕.๐๐**
๕. โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกฯ (เพิ่มเติม) ในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุง	**๔,๐๑๔,๖๐๐.๐๐**
๖. โครงการส่งเสริมสตรอว์เบอร์รีในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.แม่งอน อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	**๑,๕๙๓,๗๘๐.๐๐**
๗. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ (มูลนิธิอุทกพัฒน์)	**๑๐,๕๒๗,๓๔๐.๐๐**
๘. โครงการปรับปรุงหอแห่งแรงบันดาลใจ ในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุง พื้นที่ทรงงาน (มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง)	**๕๘,๑๕๔,๑๘๐.๐๐**
๙. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เพิ่มเติม) งวดที่ ๒	**๗,๘๔๖,๐๑๙.๐๐**
๑๐. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เพิ่มเติม) งวดที่ ๓	**๑,๐๙๓,๒๐๐.๐๐**
๑๑. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เพิ่มเติม) งวดที่ ๔	**๓,๐๖๐,๑๕๐.๐๐**
๑๒. โครงการคืนช้างสู่ธรรมชาติ	**๙๕๑,๔๘๕.๐๐**
งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น (จำนวน ๑ โครงการ)	
๑๓. โครงการจัดงานนิทรรศการ “เย็นศิระ เพราะพระบริบาล” ณ บริเวณท้องสนามหลวง	**๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐**
รวมทั้งสิ้น	**๒๙๓,๕๕๖,๑๕๙.๐๐**

สรุปผลการเบิกจ่ายงบกลาง ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นเงิน ๒๕๒,๔๙๓,๐๗๕.๑๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๑ การสำรองเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีไม่มีหนี้ผูกพัน เป็นเงิน ๑๓,๖๑๒,๗๒๔.๔๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๔ เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีมีหนี้ผูกพัน เป็นเงิน ๑๙,๖๑๘,๕๖๕.๗๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๘ และคงเหลือส่งคืนสำนักงบประมาณ เป็นเงิน ๗,๘๓๑,๗๙๓.๗๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๗

ตารางที่ ๔ สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ งบกลาง

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	การสำรองเงิน กันไม่มีหนี้ผูกพัน	กันไว้เบิกเหลื่อมปี กรณีมีหนี้ผูกพัน	เบิกจ่าย	คงเหลือส่งคืน สำนักงบประมาณ
๑. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนากสิกรรม พื้นที่สูง เมืองปากช่อง แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (เงินงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โอนจัดสรรในปี พ.ศ. ๒๕๖๐)	๑๓,๙๙๙,๐๐๐.๐๐	-	-	๑๓,๙๙๙,๐๐๐.๐๐	-
๒. โครงการอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี	๑๖,๖๔๓,๑๐๐.๐๐	-	-	๑๖,๐๒๙,๙๙๔.๐๐	๖๑๓,๑๐๖.๐๐
๓. โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบรรจุหีบห่อผลิตผลผักของเกษตรกรเพื่อจำหน่ายสู่ตลาด (โครงการหลวง)	๓,๗๖๗,๖๐๐.๐๐	-	-	๓,๗๖๗,๖๐๐.๐๐	-
๔. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งวดที่ ๑	๔๑,๙๐๕,๗๐๕.๐๐	๘,๖๓๙,๗๓๘.๙๘	๑๕,๑๖๕,๗๕๕.๗๐	๑๗,๔๔๓,๐๐๒.๑๒	๖๕๗,๒๐๘.๒๐
๕. โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกฯ (เพิ่มเติม) ในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุง	๔,๐๑๔,๖๐๐.๐๐	-	-	๔,๐๑๔,๖๐๐.๐๐	-
๖. โครงการส่งเสริมสตรอว์เบอร์รีในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่งอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.แม่งอน อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	๑,๕๙๓,๗๘๐.๐๐	-	-	๑,๕๙๓,๗๘๐.๐๐	-
๗. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริ (มูลนิธิอุทกพัฒน์)	๑๐,๕๒๗,๓๔๐.๐๐	-	-	๑๐,๕๒๗,๓๔๐.๐๐	-
๘. โครงการปรับปรุงหอแห่งแรงบันดาลใจ ในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุง พื้นที่ทรงงาน (แม่ฟ้าหลวง)	๕๘,๑๕๔,๑๘๐.๐๐	-	-	๕๘,๑๕๔,๑๘๐.๐๐	-
๙. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เพิ่มเติม) งวดที่ ๒	๗,๘๔๖,๐๑๙.๐๐	๘๑๙,๖๓๕.๔๖	๓,๒๔๙,๐๖๐.๐๐	๓,๗๒๘,๘๕๖.๕๔	๔๘,๔๖๗.๐๐

ตารางที่ ๔ สรุปผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ งบกลาง (ต่อ)

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	การสำรองเงินกันไม่มีหนี้ผูกพัน	กันไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีมีหนี้ผูกพัน	เบิกจ่าย	คงเหลือส่งคืนสำนักงบประมาณ
๑๐. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เพิ่มเติม) งวดที่ ๓	๑,๐๙๓,๒๐๐.๐๐	๑,๐๙๓,๒๐๐.๐๐	-	-	-
๑๑. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เพิ่มเติม) งวดที่ ๔	๓,๐๖๐,๑๕๐.๐๐	๓,๐๖๐,๑๕๐.๐๐	-	-	-
๑๒. โครงการคืนช้างสู่ธรรมชาติ	๙๕๑,๔๘๕.๐๐	-	-	๙๕๑,๔๘๕.๐๐	-
๑๓. งบกลางโครงการจัดงานนิทรรศการ “เย็นศิระ เพราะพระบริบาล” ณ บริเวณท้องสนามหลวง	๑๓๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๑,๒๐๓,๗๕๐.๐๐	๑๒๒,๒๘๓,๒๓๗.๕๐	๖,๕๑๓,๐๑๒.๕๐
รวมทั้งสิ้น	**๒๙๓,๕๕๖,๑๕๙.๐๐**	**๑๓,๖๑๒,๗๒๔.๔๔** **๔.๖๔%**	**๑๙,๖๑๘,๕๖๕.๗๐** **๖.๖๘%**	**๒๕๒,๔๙๓,๐๗๕.๑๖** **๘๖.๐๑%**	**๗,๘๓๑,๗๙๓.๗๐** **๒.๖๗%**

แผนภูมิภาพที่ ๔ แสดงผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย งบกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

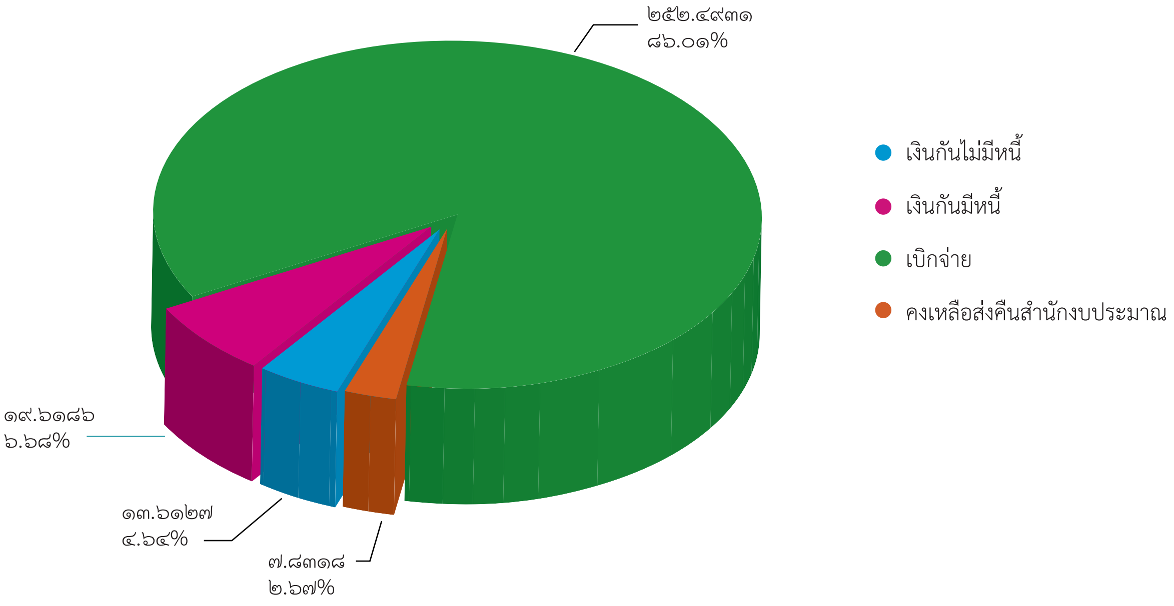

แผนภูมิภาพที่ ๕ แสดงการเปรียบเทียบวงเงินงบประมาณ งบกลาง ที่ได้รับและผลการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

การดำเนินงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการปี ๒๕๖๐

สำนักงาน ก.พ.ร.ได้กำหนดแนวทางการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ (มาตรา ๔๔) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๕๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙

การปฏิบัติงานของสำนักงาน กปร. ตามตัวชี้วัดในการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๖๐ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐) ประกอบด้วย ๔ องค์ประกอบ ซึ่งผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ รายละเอียดปรากฏตามตาราง ดังนี้

Functional base	Agenda base	Area base	Innovation base	Potential base	สรุปผลประเมิน
สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	-	สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	ระดับคุณภาพ ●

องค์ประกอบการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลประเมิน
Functional base	๑. ร้อยละของผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์สำหรับโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณจาก กปร. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙			
	- แผนและผลการดำเนินการ ร้อยละ ๑๐๐	๒	๒	●
	- รายงานการประเมินผลลัพธ์ ๑๖ โครงการ	๑	๑	●
	๒. ความสำเร็จของการถ่ายทอดองค์ความรู้ "ศาสตร์พระราชา"			
	๒.๑ การฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ รุ่นที่ ๖			
	๒.๒ การฝึกอบรมผ่านศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ ศูนย์			
	๒.๓ การฝึกอบรมผ่านศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ ศูนย์			
	- แผนการดำเนินการ	๑	๑	●
	- ดำเนินการ ร้อยละ ๑๐๐ และรายงานผลการนำองค์ความรู้ไปใช้	๒	๒	●

องค์ประกอบการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผลประเมิน
	๓. ระดับความสำเร็จของการขยายผลองค์ความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่พื้นที่โดยรอบ			
	- แผนการดำเนินการ	๑	๑	●
	- ดำเนินการ ร้อยละ ๑๐๐ และรายงานผลการนำไปปฏิบัติได้จริง ร้อยละ ๘๐	๒	๒	●
	๔. ความสำเร็จของการจัดทำและพัฒนาระบบติดตามประเมินผลการนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ			
	- แผนการดำเนินการจัดทำระบบ	๑	๑	●
	- ดำเนินการ ร้อยละ ๑๐๐ ร่างระบบติดตามและประเมินผล และร่างตัววัดการเปลี่ยนแปลง	๓	๓	●
	- ระบบติดตามประเมินผล และตัววัดการเปลี่ยนแปลง	๒	๒	●
Agenda base	๕. การสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน			
	๕.๑ ร้อยละการดำเนินการตามแผนการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน	๑๐๐	๑๐๐	●
	๕.๒ ร้อยละการชี้แจงประเด็นสำคัญที่ทันต่อสถานการณ์ (ไม่มี)	๑๐๐	๑๐๐	●
Area base	ไม่มีตัวชี้วัด			
Innovation base	๖. ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ			
	- เบิกจ่ายภาพรวม	๙๖	๙๙.๐๓	●
	๗. ข้อเสนอประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมของส่วนราชการ			
	- จัดทำข้อเสนอประสิทธิภาพ	๑	๑	●
	- รายงานผลการดำเนินการ	๑	๑	●
Potential base	๘. การจัดทำและดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ			
	- ดำเนินการตามแผน	๑๐๐	๑๐๐	●

หมายเหตุ
● ผ่านการประเมิน
○ ไม่ผ่านการประเมิน

สรุปผลประเมิน
- ● ระดับคุณภาพ — ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมายทุกองค์ประกอบที่ประเมิน
- ● ระดับมาตรฐาน — ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมายไม่ครบทุกองค์ประกอบที่ประเมินแต่ไม่มีองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งที่ได้รับการประเมินในระดับต่ำกว่าเป้าหมาย
- ● ระดับต้องปรับปรุง — ผลการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมายในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง (แม้ว่าจะได้รับการประเมินในองค์ประกอบอื่นในระดับเป็นไปตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมาย)

การดำเนินงานด้านส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงาน กปร. มีหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในสำนักงาน กปร. สำหรับผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๐ ที่สำคัญ คือ

การดำเนินงานด้านส่งเสริมจริยธรรม

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรม หลักสูตร "จริยธรรมและธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร." รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๐ ขึ้น ภายใต้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงาน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาลแก่บุคลากรของสำนักงาน กปร. และเป็นการระดมความคิดเห็นในการพัฒนางานด้านส่งเสริมจริยธรรม ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๘ – ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงาน กปร. และจังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น ๑) การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับจริยธรรมและการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ๒) การอภิปรายกลุ่ม เพื่อพัฒนางานด้านส่งเสริมจริยธรรม ๓) การฝึกปฏิบัติด้านศาสนา ๔) การจัดทำกิจกรรมจิตอาสา และ ๕) การศึกษาดูงาน กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ ทุกระดับรวมทั้งสิ้น ๔๓ คน

การดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริต

สำนักงาน กปร. ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการพัฒนาองค์กรคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางในการขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๒ แนวทาง คือ ๑) การดำเนินงานภายในองค์กร โดยสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน โดยนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการดำเนินงาน การบริหารองค์กร การดำรงชีวิตของบุคลากร และจัดทำแผนพัฒนาองค์กรคุณธรรม ให้มีการระเบิดจากข้างในลักษณะให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและเพื่อมุ่งหวังให้คนในองค์กรมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น นำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ได้มีการออกแบบประเมินองค์กรคุณธรรมเพื่อใช้เป็นเครื่องมือวัดระดับความเป็นองค์กรคุณธรรมทั้งในเรื่องของการบริหารงาน และพฤติกรรมของบุคลากรในสำนักงาน กปร. เพื่อให้ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อหาแนวทางการพัฒนาต่อไป

สำหรับแนวทางที่ ๒) เป็นการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย โดย สำนักงาน กปร. ร่วมกับศูนย์พัฒนานวัตกรรมต่อต้านคอร์รัปชัน ได้มีการศึกษาและพัฒนาแนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อพัฒนาองค์กรและเป็นกลไก/เครื่องมือในมิติของการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยการ

ออกแบบประเมินองค์กรคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับใช้เป็นเครื่องมือกับนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญาของหน่วยงานรัฐ เพื่อพัฒนาเป็น "คู่ค้าคุณธรรม" รวมทั้งได้เชิญชวนองค์กรที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน "องค์กรคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) และศูนย์พัฒนานวัตกรรมต่อต้านคอร์รัปชัน จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการพัฒนาองค์กรคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกัน ซึ่งมีการลงนามในบันทึกข้อตกลงฯ ณ สำนักงาน กปร. ในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

จากปัญหาและผลกระทบของการทุจริตในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้สร้างเครื่องมือการประเมินที่ใช้ในการต่อต้านการทุจริตโดยใช้ชื่อว่า "การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)" และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติเห็นชอบให้นำระบบการประเมิน ITA ไปปรับใช้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการป้องกันการทุจริตและยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้สูงขึ้น ในปัจจุบันการประเมิน ITA ได้ถูกกำหนดเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้การประเมิน ITA เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตในเชิงรุก ที่หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศจะต้องดำเนินการ

สำนักงาน กปร. เป็นหนึ่งในหน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน ITA โดยในปี ๒๕๕๘ มีผลคะแนนการประเมินอยู่ในอันดับที่ ๔๙ จาก ๑๔๗ หน่วยงานทั่วประเทศ และในปี ๒๕๕๙ อยู่ในอันดับที่ ๒๕ จาก ๑๔๘ หน่วยงาน สำหรับในปี ๒๕๖๐ สำนักงาน กปร. มีผลคะแนนอยู่ที่ ๙๐.๓๓ คะแนน จัดเป็นอันดับที่ ๖ จาก ๑๔๗ หน่วยงาน ซึ่งถือเป็นระดับผลการประเมินที่สูงมาก (รายละเอียดปรากฏตามตาราง)

คะแนน ITA = ๙๐.๓๓		ระดับผลการประเมินสูงมาก
ดัชนี	คะแนนดัชนี (ร้อยละ)	ระดับผลการประเมิน
๑) ความโปร่งใส	๙๕.๑๒	สูงมาก
๒) ความพร้อมรับผิดชอบ	๘๘.๒๒	สูงมาก
๓) ความปลอดจากการทุจริต ในการปฏิบัติงาน	๙๓.๗๙	สูงมาก
๔) วัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร	๘๔.๙๑	สูงมาก
๕) คุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน	๘๖.๑๔	สูงมาก

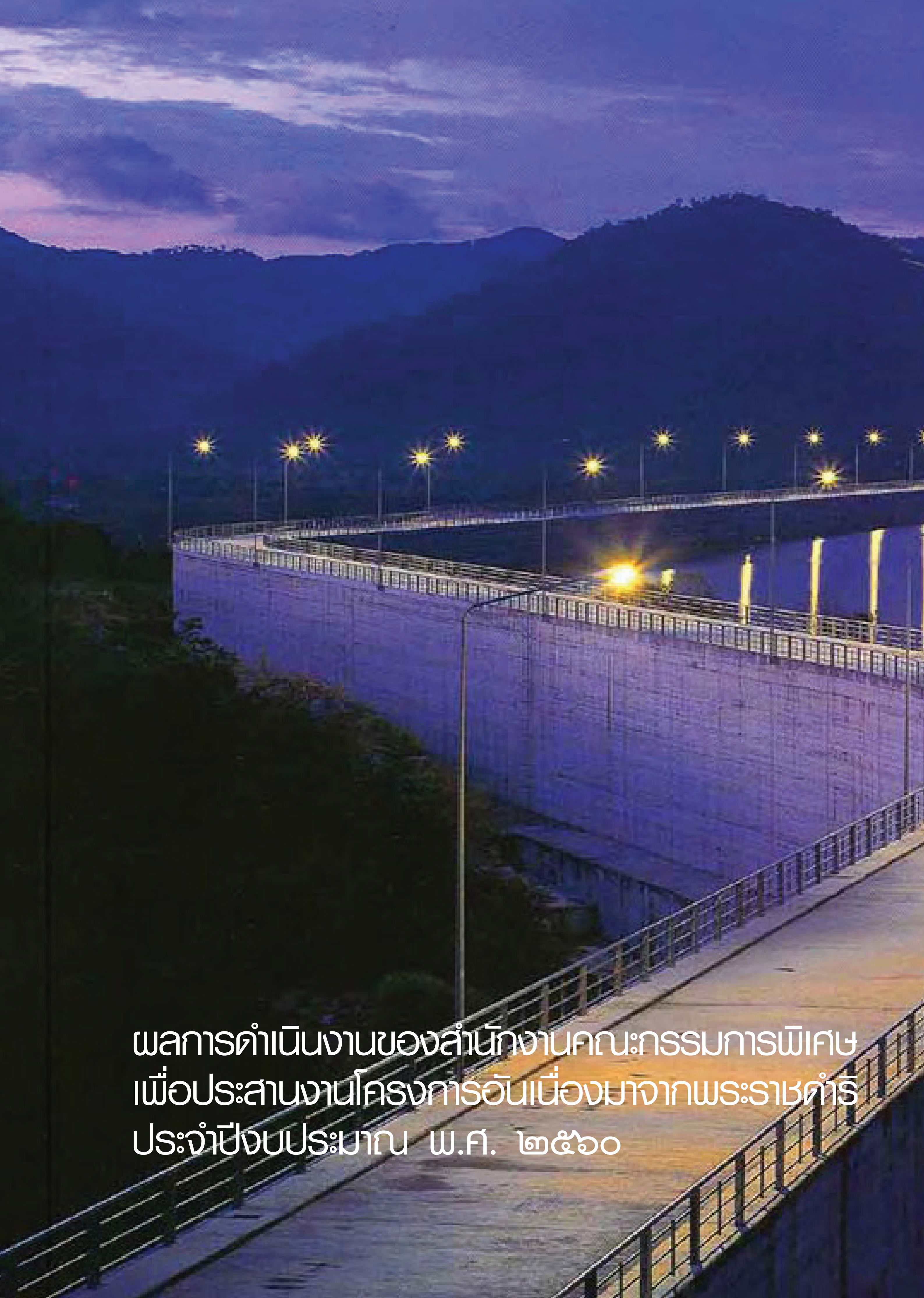

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

การติดตามเสด็จฯ และพระราชดำริ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงาน กปร. ได้ติดตามเสด็จฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งได้มีพระราชดำริช่วยเหลือประชาชนในภูมิภาคต่างๆ สรุปตามรายภาคได้ดังนี้

พื้นที่ภาคกลาง

วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเกี่ยวข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางศิลาฤกษ์ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวนครนายก จังหวัดนครนายก

วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

พระราชทานพระราชวโรกาสให้เจ้าแขวงจำปาสักและเจ้าแขวงสะหวันนะเขตพร้อมคณะผู้บริหารระดับสูงจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าเฝ้าฯ ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา กรุงเทพฯ สรุปความว่า

๑. เรื่องบัญชีครัวเรือน ให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต จะได้ช่วยลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และควรดำเนินการสหกรณ์ในโรงเรียน โดยให้เด็กที่มีอายุ ๑๐ ปีขึ้นไปเป็นคนทำ พร้อมทั้งให้ส่งเสริมเกษตรกรทำโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักเหมือนอย่างโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน

๒. นายกฤษฎา บุญราช ปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้กราบบังคมทูลฯ รายงานว่า จากการที่ได้มีพระราชกระแสรับสั่งให้ช่วยเหลือชาวนาเรื่องราคาข้าวตกต่ำนั้น กระทรวงมหาดไทยสามารถช่วยราษฎรขายข้าวได้จำนวนมาก จึงได้มีพระราชกระแสรับสั่งว่า ข้าวที่ขายได้คือข้าวใหม่ ข้าวเก่าก็ขายไม่ออกอยู่ดี ในส่วนของข้าวใหม่ควรพิจารณาช่วยเหลือราษฎรเรื่องลานตากข้าว จะได้ลดความชื้นข้าว จะได้ราคาดี

๓. ให้พิจารณาช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำ Contract farming เนื่องจากเมื่อทำแล้ว ชาวบ้านยิ่งจนลง บริษัทยิ่งรวยขึ้น เช่น การปลูกมะเขือเทศที่จังหวัดหนองคาย และบริเวณแม่น้ำสงคราม ตอนนี้ไม่มีมะเขือเทศส่งโรงงานหลวง (เต่างอย) ส่วนมะม่วงหิมพานต์ มันฝรั่ง และมะม่วงที่จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งข้าวโพดที่จังหวัดลพบุรี ทำแล้วก็มีปัญหา ควรพิจารณาแก้ไข

๔. การทำนมอัดเม็ดสวนดุสิต ซึ่งมีคุณภาพดี ของที่ไหนก็สู้ของที่นี่ไม่ได้ ลองทานจากหลายแห่งแล้ว มีการนำแป้งมาผสม พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงมีรับสั่งไม่ให้ขยายการผลิต เนื่องจากต้องการให้ราษฎรนำไปต่อยอดเอง

๕. ได้ทรงทดลองทำมะนาวผง พอแกะออกมาจากถุงมะนาวไม่เป็นผงแต่จะแข็งออกมาเป็นแท่ง เนื่องจากถุงที่ทำอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถกันความชื้นได้ ให้ศึกษาขั้นตอนการบรรจุถุงให้มีคุณภาพ จะช่วยทดแทนช่วงที่มะนาวมีราคาแพงได้

๖. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รับสั่งฝากไว้ให้ดูแลมูลนิธิชัยพัฒนาให้คงอยู่ต่อไป ขอให้ช่วยกันทำงานต่อไป

วันพฤหัสบดีที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรสวนผลไม้ภาคใต้และสวนพฤกษพรรณเทพรัตน์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก สรุปความว่า

๑. ในการพัฒนาแหล่งน้ำและกระจายน้ำในพื้นที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ขอให้ไปทบทวนแหล่งน้ำเดิมให้เชื่อมต่อถึงกัน

๒. ในการแก้ไขปัญหาตัดไม้ทำลายป่าที่จังหวัดน่าน ขอให้กรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร หาวิธีการปลูกไม้เศรษฐกิจที่อยู่ร่วมกับป่าได้ ไม่ต้องตัดต้นไม้ รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปเพื่อให้จำหน่ายได้ต่อไป

วันอังคารที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดปทุมธานี สรุปความว่า ระบบสูบน้ำจากบ่อน้ำบาดาล ที่สูบได้ปริมาณน้ำ ๑๒ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ถ้าพิจารณานำระบบ Solar Cell มาใช้ จะแพงกว่าหรือไม่ และควรพิจารณาทดลอง ศึกษา และวิจัยใช้ Solar Cell สูบน้ำจากสระน้ำที่ขุดในพื้นที่อีสาน และควรเป็นที่ชาวบ้านดูแลได้

วันจันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฮงเค็ลไทย หมู่ ๔ ตำบลบ้องตี้ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี มีพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้กับโรงเรียน และราษฎรบริเวณใกล้เคียง ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและการเกษตร จากนั้น เสด็จฯ ไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านต้นมะม่วง บ้านพุหว้า หมู่ ๗ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี มีพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้กับโรงเรียนและราษฎรบริเวณใกล้เคียง ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและการเกษตรทรงติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสหธนาคารกรุงเทพ หมู่ ๕ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ทรงติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมิตรมวลชน ๒ บ้านตีนตก หมู่ ๑ ตำบลเขาโจด อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี มีพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมิตรมวลชน ๒ ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและแปลงพื้นที่ทำการเกษตร

วันจันทร์ที่ ๒๗ - วันอังคารที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดสมุทรสงคราม ณ โรงงานสกัดน้ำมันพืชและผลิตไบโอดีเซลครบวงจร มูลนิธิชัยพัฒนา ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จากนั้นเสด็จฯ ไปโครงการสวนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี และโครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์ ตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาสารภี อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีพระราชดำริให้ดำเนินการปรับปรุงคลองยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นคลองสาธารณประโยชน์ความยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร พร้อมทำอาคารประกอบเพื่อผันน้ำมาเติมสระเก็บน้ำของโรงเรียนฯ สำหรับให้โรงเรียนฯ และราษฎรหมู่บ้านใกล้เคียง มีน้ำทำการเกษตรและอุปโภคบริโภค รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้เพียงพอตลอดทั้งปี นอกจากนี้ มีพระราชดำริให้ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยสะโตน จังหวัดสระแก้ว

วันศุกร์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดโครงการ “คลองภักดีรำไพ” ณ ประตูระบายน้ำคลองภักดีรำไพ อำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี โครงการห้วยสโตนที่มีพื้นที่ส่วนหนึ่งอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติตาพระยา และโครงการอื่นๆ ถึงแม้ว่าจะอยู่ในเขตพื้นที่อุทยาน ควรจะได้มีการศึกษาและไม่ทำเป็นโครงการขนาดใหญ่ อีกทั้งควรไปร่วมหารือเรื่องการบริหารจัดการน้ำและพิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพื้นที่ที่ในเขตอุทยาน นอกจากนี้ ได้มีพระราชดำริถึงความก้าวหน้าการพัฒนาแหล่งน้ำที่ภูฝอยลม จังหวัดอุดรธานี และที่จังหวัดบุรีรัมย์

วันพฤหัสบดีที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปพื้นที่อำเภอวังน้อย และอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โรงเรียนวัดธรรมจริยา ตำบลข้าวงาม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพระราชกระแสถึงเรื่องการใช้ปุ๋ย และปัญหาการใช้ยาฆ่าหญ้า ที่ส่งผลให้ในหลายพื้นที่ไม่สามารถใช้แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคได้เนื่องจากปนเปื้อนสารเคมี ต้องใช้วิธีการซื้อน้ำเพื่อบริโภคแทน

โรงเรียนวังน้อย (พนมยงค์วิทยา) ตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โรงเรียนสอนดี (ประชารัฐอนุสรณ์) อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพระราชดำริให้ทำการส่งเสริมกิจกรรมประเภทงานหัตถกรรม งานจักสาน และการวาดภาพแก่เด็กนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่จะช่วยสร้างเสริมให้เด็กมีสมาธิที่ดีขึ้น โดยให้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) เข้ามาดูแล

โรงเรียนสัตตปทุมบำรุง ตำบลสามเมือง อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีพระราชกระแสกับผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาของเด็กนักเรียนโรงเรียนสอนดี (ประชารัฐอนุสรณ์) ที่มีผลการประเมินอยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะมีปัญหาด้านพฤติกรรม และด้านอารมณ์ ด้วยการเสริมกิจกรรมด้านงานศิลปะ เพื่อให้เด็กกลุ่มดังกล่าวมีสมาธิดีขึ้น และควรดำเนินการแก้ไขปัญหาไปที่ชุมชนด้วย

วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารโรงงานจัดสร้าง และซ่อมบำรุงเครื่องกลเติมอากาศของมูลนิธิชัยพัฒนา ในพื้นที่กรมชลประทาน ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีพระราชดำริ สรุปความว่า คลองแถวปทุมธานี มีมลภาวะต่างๆ เช่น ผักตบชวา น้ำในคลองมีสีเหลืองสนิม ควรหาทางแก้ไขปัญหาเพื่อช่วยเหลือราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นๆ โดยทั้งนี้ ได้มอบหมายให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาหาสาเหตุและแก้ไขเพื่อช่วยเหลือราษฎรต่อไป นอกจากนี้ มีพระราชดำริให้พิจารณาศึกษาใช้โซล่าเซลล์ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายน้อย จากนั้นทรงรับฟังการบรรยายสรุป การนำแนวทางเครื่องกลเติมอากาศ Model RX๕ รุ่นต่างๆ แล้ว ทรงสอบถามถึงค่าไฟฟ้า

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค หมู่ที่ ๖ ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ทรงปลูกต้น “เงาะป่า” จำนวน ๑ ต้น มีพระราชดำริสรุปความว่า ให้พิจารณาแก้ไขปัญหาด้านน้ำและจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้กับศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงมณีรัตน์ บุนนาค ซึ่งประสบปัญหาน้ำมีตะกอนหินปูน ขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและการเกษตร

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสุนทรเวช หมู่ที่ ๑ บ้านสะเนพ่อง ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้พิจารณาจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสุนทรเวช ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค

วันจันทร์ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตำบลกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีพระราชดำริกับนายธีรภัทร ประยูรสิทธิ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายสมชาย ชาญณรงค์กุล อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร สรุปความว่า ขอให้ยุวเกษตรกรนำผลงานนวัตกรรมด้านการเกษตรไปเผยแพร่ให้ครอบครัวและชุมชน เช่น การเพาะเมล็ดพันธุ์ผัก ข้าว การแปรรูปผลผลิตการเกษตร และการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย รวมทั้งผลงานของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนขอให้ขยายผลผ่านทางครอบครัว และสมาชิกในชุมชนด้วย

วันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปลูกข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งถามเลขาธิการ กปร. เกี่ยวกับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์เพื่อนำไปแจกจ่าย และการผลิตของ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกศูนย์ ซึ่งเลขาธิการ กปร. กราบบังคมทูลว่า ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกแห่ง สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อสำรองและพร้อมแจกจ่ายราษฎร กรณีประสบวิกฤตการณ์ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปโครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพง ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

วันจันทร์ที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตำบลเขาดินพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันจันทร์ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนฮิลมาร์พาเบิล บ้านเหมืองทอง ตำบลเชียงกลม อำเภอปากชม จังหวัดเลย ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยานั้น เนื่องจากปีนี้ฝนตกท้ายเขื่อนไม่มีน้ำเก็บไว้ใช้ ฝนที่ตกพอไหลมาต้องระบายออกหมดเลย ดังนั้น ในช่วงที่มีน้ำมาควรนำน้ำมาเก็บไว้ในพื้นที่ที่จัดทำเป็นแก้มลิงเพื่อไว้ใช้ในช่วงฤดูทำนา และปล่อยน้ำเพื่อให้ราษฎรทำนาให้เร็วขึ้น เพื่อจะได้ปลูกข้าวได้เร็วขึ้น และเก็บเกี่ยวได้ทันก่อนฤดูน้ำหลาก

๒. ให้กรมชลประทาน แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคในช่วงฤดูแล้งของโรงเรียน โดยการจัดหาถังเก็บน้ำและทำรางรับน้ำฝนเพิ่มเติม รวมทั้งให้ตรวจสอบการปนเปื้อนของสารเคมีในน้ำด้วยว่ามีสารเคมีชนิดใดตกค้างบ้าง เนื่องจากพื้นที่บริเวณโรงเรียนเป็นเหมืองแร่แมงกานีสเก่า จะได้จัดหาเครื่องกรองน้ำที่สามารถคัดกรองสารเคมีชนิดนั้นๆ ได้เป็นการเฉพาะและราคาก็ไม่แพงมาก

๓. ควรส่งเสริมให้นักเรียนฝึกเรียนคณิตคิดในใจ เพื่อจะได้คิดเลขได้เร็วขึ้น โดยใช้วิธีการคิดแบบไทยในอดีต

จากนั้น เสด็จฯ ไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนานกปีด ตำบลห้วยบ่อซืน อำเภอปากชม จังหวัดเลย ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้กรมชลประทาน พิจารณาแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ในช่วงฤดูแล้งให้แก่โรงเรียน โดยจัดหาถังเก็บน้ำและรางรับน้ำฝนเพิ่มเติม

๒. ให้กรมชลประทาน พิจารณาก่อสร้างฝายทดน้ำห้วยนกปีดเพื่อทดแทนฝาย มข. เดิมที่ชำรุด บริเวณหมู่ที่ ๕ ตำบลห้วยบ่อซืน อำเภอปากชม เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร

ต่อมา เสด็จฯ ไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านวังชมภู ตำบลทรัพย์ไพรวัลย์ อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้กรมชลประทาน แก้ไขปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในช่วงฤดูแล้งโดยการจัดหาถังเก็บน้ำ จัดทำรางรับน้ำฝนเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียน

๒. ในการตรวจสอบคุณภาพน้ำของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนฮิลมาร์พาเบิล โรงเรียนตำรวจตระเวน

ชายแดนบ้านนานกปีด และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านวังชมภูนั้น ให้เก็บตัวอย่างน้ำโรงเรียนละ ๒ ลิตร จัดส่งให้กับบริษัทศรนภา ดำเนินการตรวจสอบและช่วยแก้ไขปัญหาในเรื่องคุณภาพน้ำให้กับโรงเรียนทั้ง ๓ แห่งด้วย

วันพุธที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านภูดานกอย ตำบลคำโพน อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้พิจารณาจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนกิจกรรมของศูนย์และราษฎร หมู่ที่ ๖ บ้านภูดานกอย ให้มีน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรอย่างเพียงพอ โดยในเรื่องของระบบสูบน้ำควรเปลี่ยนเป็นระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ตามความต้องการของศูนย์ฯ เพื่อประหยัดค่ากระแสไฟฟ้าที่ใช้ในการสูบน้ำ

วันศุกร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนชุมชนนิรมัย หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโพธิไพศาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า การนำครูและนักเรียนเข้าไปศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้นดีแล้ว ให้ไปศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ต่อไป เพื่อจะได้เห็นกิจกรรมที่หลากหลาย

ต่อมา เสด็จฯ ไปโรงเรียนบ้านกุดฮู หมู่ที่ ๔ ตำบลโพธิไพศาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้กรมชลประทานขุดลอกสระเก็บน้ำภายในโรงเรียนที่เกิดการตื้นเขิน ให้สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้สำหรับกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้สมบูรณ์ดังเดิม

ต่อมา เสด็จฯ ไปศูนย์พัฒนาและบริการกสิกรรม-ป่าไม้ (หนองเต่า) แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. การก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์เพื่อใช้พักแรมและฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรที่เข้ามาศึกษาดูงาน เมื่อมีความจำเป็นอย่างนี้ ก็สมควรให้มีการดำเนินการ

๒. ให้แก้ไขปัญหากรณีมีถนนมาบล็อกทางน้ำที่จะไหลเข้าสู่หนองเต่า

วันพุธที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงรับฟังการรายงานการจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ การฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำหนองกุดใหญ่ทรงเปิดป้าย "ตามรอยพระบาทรัชกาลที่ ๙ ธ สถิตในใจไทยประชา รอยยาตรายังจารึก" เปิดป้ายสถานีโทรมาตรตรวจวัดสภาพอากาศอัตโนมัติ ทอดพระเนตรนิทรรศการบริหารจัดการน้ำของอ่างเก็บน้ำหนองกุดใหญ่ ในการนี้ มีพระราชดำริสรุปความว่า

๑. จะเสด็จพระราชดำเนินไปติดตามความก้าวหน้าโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี

๒. ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมในการพัฒนาอ่างเก็บน้ำหนองกุดใหญ่ให้สามารถกักเก็บน้ำได้อย่างเต็มศักยภาพต่อไป

วันอังคารที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนชุมชนบ้านซางตำบลซาง อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ และโรงเรียนบ้านโสกก่ามนาตาไก้ ตำบลโสกก่าม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ทรงเปิดห้องสมุด "พระใส" ต่อจากนั้น เสด็จฯ ไปโรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยางเรียน ตำบลโสกก่าม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ในการนี้ ได้มีพระราชดำริสรุปความว่า ให้กรมชลประทานพิจารณาจัดหาน้ำเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านโนนสำราญ–ยางเรียน ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ

วันพุธที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" ตำบลหนองโดน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการนี้ มีพระราชดำริสรุปความว่า

การขุดสระแก้ปัญหาได้หลายอย่าง ขุดไปเยอะๆ เรื่อยๆ ดีกว่าสร้างอ่างเก็บน้ำ และให้นำโซล่าเซลล์มาใช้เป็นพลังงานสำหรับเครื่องสูบน้ำแทนการใช้น้ำมัน ช่วยลดค่าใช้จ่าย เหมาะกับสภาพพื้นที่ เช่น ในปีนี้ที่มีน้ำมาก จะได้ทำการสูบน้ำออกจากที่นา เพื่อไม่ให้ผลผลิตเสียหาย และหากเกิดน้ำแล้ง จะได้สูบน้ำจากสระน้ำเข้าที่นาได้ พร้อมกันนี้ มีพระราชดำรัสให้สมาชิกแข่งขันกับตัวเอง เพื่อให้การดำเนินงานดียิ่งๆ ขึ้นไป

ต่อจากนั้น เสด็จฯ ไปโครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำทุ่งใหญ่ ตำบลหนองโดน มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้สมาชิก แบ่งกลุ่มช่วยกันดูแลรักษาแหล่งน้ำตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ แบ่งพื้นที่ช่วยกันบำรุงรักษาคลองส่งน้ำให้สะอาด เพื่อให้สามารถส่งน้ำไปยังพื้นที่การเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง

๒. ให้นำต้นไม้มาปลูกโดยรอบพื้นที่เพื่อความสวยงามร่มรื่น โดยให้ชาวบ้านแบ่งกลุ่มช่วยกันดูแลรดน้ำ

๓. ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทานพิจารณาก่อสร้างอาคารบังคับน้ำบ้านแท่นพระ ตำบลหนองคู อำเภอลำปลายมาศ ทดแทนอาคารบังคับน้ำเดิมที่ชำรุดเสียหาย เมื่อปี ๒๕๕๘ เพื่อช่วยกั้นน้ำ ระบายน้ำและกักเก็บน้ำเพื่อผลิตน้ำประปาให้ราษฎรในพื้นที่เทศบาลตำบลลำปลายมาศ และตำบลหนองคู ให้มีน้ำไว้ใช้ในช่วงหน้าแล้ง และมีน้ำเพียงพอสำหรับพื้นที่การเกษตร ตามคำกราบบังคมทูลขอพระราชทานของนายสมชาย คอประเสริฐศักดิ์ นายอำเภอลำปลายมาศ

ต่อมา เสด็จฯ ไปยังมณฑลทหารบกที่ ๒๖ ค่ายสมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ทรงติดตามความก้าวหน้ากิจกรรมการปลูกผักปลอดสารพิษของกำลังพล ในโครงการทหารพันธุ์ดี ในการนี้ได้พระราชทานเมล็ดพันธุ์ผัก ไก่พื้นเมือง และไก่กระดูกดำ เพื่อเพาะขยายพันธุ์ต่อไป พร้อมทั้งทรงปล่อยปลานิล

จิตรลดา จำนวน ๙,๐๐๐ ตัว ลงสระน้ำภายในค่าย และเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิด "ซแรย์ อทิตยา" ซึ่งตั้งอยู่บริเวณอ่างเก็บน้ำอำปึล ตำบลเทนมีย์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ในการนี้พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ เฝ้าฯ รับเสด็จ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปศาลากลางจังหวัดสุรินทร์ ในการพระราชทานพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" จำนวน ๘๙๒ ตัน รวม ๙๐๐ กิโลกรัม แก่ราษฎรที่ประสบภัยแล้ง และอุทกภัย ใน ๑๑ อำเภอของจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ และบุรีรัมย์ รวม ๘,๑๑๗ คน โดยมีพื้นที่เพาะปลูกได้รับความเสียหาย ๖๓,๓๙๒ ไร่ และโครงการ "ทางนี้มีผลผู้คนรักกัน" อำเภอศีขรภูมิ ซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำริ ที่มีพระราชประสงค์จะให้ตำบลระแงงมีพื้นที่สำหรับปลูกผลไม้ไว้รับประทาน ในการนี้มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้ทำแปลงทดลองปลูกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เพื่อนำมาเป็นอาหารเลี้ยงสัตว์ ในพื้นที่โครงการซแรย์ อทิตยา

ต่อมา เสด็จฯ ไปทรงติดตามการดำเนินงานผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน รวมทั้งไก่พื้นบ้านและเป็ดไข่พระราชทาน เพื่อสำรองไว้สำหรับพระราชทานให้กับราษฎรที่มีความเดือดร้อน และผลการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ พระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" ตำบลเกาะแก้ว ในการนี้มีพระราชดำริ สรุปความว่า อยากให้มีการส่งเสริมการปลูกพันธุ์ไม้ผล และไม้ใช้สอยบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำบ้านเกาะแก้ว โดยเน้นให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการปลูกและดูแลรักษา

วันจันทร์ที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาชมพู ตำบลบ้านก้อง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี โอกาสนี้ ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน และหน่วยทันตกรรมพระราชทาน ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รับหญิงอายุ ๔๒ ปี ที่ป่วยเป็นโรคธาลัสซีเมียไว้ในพระราชานุเคราะห์ และได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้ทางอนามัย ให้ความรู้กับสตรีที่เพิ่งแต่งงานให้รับประทานอาหารที่มีโฟเลต เพื่อช่วยในการบำรุงเลือด ซึ่งจะทำให้ทารกที่คลอดออกมามีสุขภาพแข็งแรง

วันอังคารที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยดอกไม้ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันพิจารณาปรับปรุงสระเก็บน้ำ ภายในบริเวณโรงเรียน พร้อมทำอาคารรับน้ำและอาคารระบายน้ำ เพื่อเป็นแหล่งน้ำให้แก่พื้นที่การเกษตรของโรงเรียน

๒. ให้กรมชลประทาน พิจารณาจัดหาแหล่งน้ำให้ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชุมชนใต้ร่มพระบารมี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร และราษฎรบริเวณใกล้เคียงให้มีน้ำสนับสนุนกิจกรรมภายในโรงเรียนการเกษตร และอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ

ต่อมา เสด็จฯ ไปติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ในศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนใต้ร่มพระบารมี ธนาคารอาคารสงเคราะห์อุปถัมภ์ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทานให้ความช่วยเหลือปรับปรุงคุณภาพน้ำ จากบ่อบาดาลภายในโรงเรียน และน้ำที่นำมาใช้จากอ่างเก็บน้ำหนองแคน เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเกษตรของศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนใต้ร่มพระบารมี ซึ่งประสบปัญหาขาดน้ำในช่วงหน้าแล้ง

๒. ให้พิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกินของราษฎรชุมชนบ้านโนนป่าก่อ ตลอดจนการฟื้นฟูพื้นที่ป่าและสัตว์ป่า

๓. ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด โดยการส่งเสริมการพัฒนาด้านอาชีพ เช่น การจักสาน การหัตถกรรม และคัดเลือกผลิตภัณฑ์ส่งจำหน่ายร้านภูฟ้า ตลอดจนการส่งเสริมด้านปศุสัตว์ เช่น การเลี้ยงเป็ด ไก่ ปลาขนาดเล็ก และส่งเสริมให้นำไม้ผลมาปลูกไว้ที่พื้นที่หัวไร่ปลายนา ปลูกผักสวนครัว ซึ่งจะช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้นตามแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วันพุธที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชูทิศวิทยา ตำบลหนองเทา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันพิจารณาก่อสร้างสถานีสูบน้ำขนาดเล็ก สูบน้ำจากห้วยโสกซัน พร้อมระบบกรองน้ำประปา เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคภายในโรงเรียนอย่างเพียงพอ

พื้นที่ภาคเหนือ

วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่เหลอ หมู่ที่ ๒ ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในการนี้ หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสาละวินได้กราบบังคมทูลถวายรายงานการใช้พื้นที่เขตป่าสาละวิน ในการนี้ มีพระราชดำริให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า

และพันธุ์พืช และสำนักงาน กปร. ดำเนินการจัดหาน้ำเพื่อใช้สนับสนุนศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ทั้ง ๕ แห่ง ประกอบด้วย

๑. ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่เหลอ ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒. ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านวาทู ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๓. ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโกรแประ ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๔. ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านจอปราคี ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๕. ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปอหมื้อ ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ต่อมา ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้กราบบังคมทูลความก้าวหน้าโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ที่ได้ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพระราชดำริให้ส่งเสริมการปลูกบุก เพื่อเป็นพืชเศรษฐกิจ สร้างความชุ่มชื้นในดินและป้องกันการเกิดปัญหาไฟป่า

เสด็จฯ ไปศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านวาทู หมู่ที่ ๓ ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เสด็จฯ ไปศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยมะโอ หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในการนี้ มีพระราชดำริกับครูใหญ่ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยมะโอ ให้สร้างห้องพักนักเรียนบ้านไกลเพิ่ม เพื่อรองรับนักเรียนที่อยู่ห่างไกล และพระราชทานแนวทางด้านโภชนาการ สำหรับแก้ปัญหาผลผลิตข้าวไม่เพียงพอ ให้เพิ่มปริมาณโดยการเติมกล้วยน้ำว้า หรือผัก เช่น ฟักทอง ขณะหุงข้าว

จากนั้น เสด็จฯ ไปยังเรือนประทับแรมปางตอง ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในการนี้ ทรงพระดำเนินไปฐานเรียนรู้ด้านป่าไม้ตามพระราชดำริ พระราชทานสิ่งของแก่ผู้แทนกลุ่มเกษตรกร ทรงปล่อยไก่ฟ้าหลังขาวและไก่ป่าตุ้มหูแดงสู่ธรรมชาติ จากนั้นเสด็จพระดำเนินไปฐานเรียนรู้ด้านประมง ทรงให้อาหารปลาและทรงปล่อยเขียดแลว

วันอังคารที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนร่มเกล้าปางตอง ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เสด็จฯ ไปศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านดอยแสง หมู่ที่ ๑๓ ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในการนี้ มีพระราชดำริให้พิจารณาแนวทางจัดหาน้ำสนับสนุนศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและ

ช่วยเหลือราษฎร ซึ่งกรมชลประทานได้เสนอแนวทางช่วยเหลือโดยการก่อสร้างฝายต้นน้ำบ้านดอยแสง สร้างบ่อเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาด ๑๕๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมระบบท่อส่งน้ำ ยาวประมาณ ๒,๔๐๐ เมตร ซึ่งจะสามารถช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านดอยแสงและส่งน้ำเพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียงได้

เสด็จฯ ไปศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนห้วยโปงเลา หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่กิ๊ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในการนี้ ครูใหญ่ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนห้วยโปงเลาได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานความช่วยเหลือด้านแหล่งน้ำ ไฟฟ้า และถนน เพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ที่ประสบความเดือดร้อน มีพระราชดำริให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแนวทางดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือราษฎรที่เดือดร้อนเรื่องแหล่งน้ำในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ยวมฝั่งขวา

วันจันทร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

เสด็จพระราชดำเนินบริเวณหน้าเรือนรับรองเหมืองผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ควรดำเนินการรวบรวมพรรณไม้หายากในท้องถิ่น ซึ่งมีไม้มีค่าทั้งในประเทศและต่างประเทศมารวบรวมไว้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและผู้ที่สนใจต่อไป

เสด็จฯ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงทวี มณีนุตร อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีพื้นที่อยู่ในเขตลุ่มน้ำชั้น ๑ หรือเขตพื้นที่อนุรักษ์ ขอให้กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกันพิจารณาการดำเนินโครงการ เนื่องจากเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในพื้นที่ โดยสามารถพิจารณาได้ว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ให้กรมชลประทานเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนด้านเทคนิคและองค์ความรู้ ในการก่อสร้างแหล่งน้ำ เพื่อให้ปริมาณน้ำมีเพียงพอช่วยเหลือแก่ราษฎร พื้นที่ป่าไม้ และเพื่อบำรุงสัตว์ป่า

๒. ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการปรับปรุงระบบส่งน้ำ พร้อมก่อสร้างถังเก็บน้ำให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ท่านผู้หญิงทวี มณีนุตร เพื่อให้มีน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค แปลงเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้เพียงพอตลอดทั้งปี

๓. ขอให้ปลูกไม้ผลหรือไม้ผลเมืองหนาวเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน เช่น ถั่วมะแฮะ พลับ ลิ้นจี่ เป็นต้น

๔. ขอให้ติดตามสถานการณ์การปนเปื้อนสารตะกั่วของเด็กในพื้นที่จังหวัดตากอย่างต่อเนื่อง

เสด็จฯ ไปโรงเรียนบ้านกล้อทอ อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

เสด็จฯ ไปโรงพยาบาลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ในการนี้ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพบพระ กราบบังคมทูลถวายรายงานข้อมูล และผลการดำเนินงานของโรงพยาบาล ทรงเยี่ยมผู้ป่วย และทอดพระเนตรห้องหลังคลอด จากนั้นพระราชทานรถยนต์กู้ชีพฉุกเฉิน ให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่ระมาด ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่สอด และผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าสองยาง เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

วันอังคารที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙

เสด็จพระราชดำเนินบริเวณหน้าเรือนรับรองเหมืองผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ขอให้ดำเนินการรวบรวมพรรณไม้และจัดทำสวนพฤกษศาสตร์ (Botanic Garden) โดยศึกษาจากพื้นที่ในประเทศอังกฤษที่เคยทำเหมืองแร่ และได้รับการฟื้นฟูให้เป็นอุทยาน และขอให้ศึกษาการปลูกป่าแบบ Re-green Movement และแบบมิยาวากิที่มีหลายแห่งทำได้ผลแล้ว

๒. ควรหาพรรณไม้เมืองหนาวมาปลูกในหลายพื้นที่ของจังหวัดตาก เช่น พื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น

เสด็จฯ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแม่หละคี หมู่ที่ ๑๒ ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนกามาผาโด้ หมู่ที่ ๕ ตำบลแม่หละ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

ในการนี้ มีพระราชดำริให้สำนักงาน กปร. ดำเนินการประสานงานกับกรมชลประทาน และกรมป่าไม้ร่วมกันแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำของโรงเรียน

เพื่อให้ครูและนักเรียนมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค และเพื่อกิจกรรมของโรงเรียนต่อไป

เสด็จฯ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเลผะสุคี อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

เสด็จพระราชดำเนินบริเวณหน้าเรือนรับรองเหมืองผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ขอให้ศึกษาพันธุ์ไม้ดั้งเดิมและพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่และรวบรวมไว้ รวมถึงปลูกต้นไม้ให้มีหลากหลาย Canopy (ชั้นเรือนยอด) และปลูกพืชหัวใต้ดิน พืชชั้นล่าง เพื่อทดลองว่าชนิดใดมีคุณค่าทางเศรษฐกิจเพื่อให้ชาวบ้านมีรายได้และไม่บุกรุกผืนป่า

เสด็จฯ ณ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านพอบือละคี หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความได้ ดังนี้

๑. ให้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) กรมชลประทาน และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมประสานงานจัดทำโครงการฝายต้นน้ำเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับป่า และจัดหาแหล่งน้ำให้กับศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านพอบือละคี พร้อมทั้งจัดตั้งจุดสกัดบ้านพอบือละคี เพื่อการเฝ้าระวังการบุกรุกป่าและการล่าสัตว์

๒. นายแพทย์ธวัชชัย ยิ่งทวีศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ได้กราบบังคมทูลรายงานข้อมูลเพื่อการพัฒนาในการเข้าถึงการให้บริการสุขภาพในเขตหมู่บ้านแม่ระเมิงและหมู่บ้านใกล้เคียง ของตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ดังนี้

๑) ราษฎรบ้านแม่ระเมิง หมู่ที่ ๘ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ประสบปัญหาการเข้าไม่ถึงการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะการรับบริการด้านสาธารณสุข เนื่องจากความยากลำบากในการเข้าถึงราษฎร และบุคลากรสาธารณสุขที่จะต้องไปปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นประจำอยู่ตามโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต่างๆ ของอำเภอท่าสองยาง ยังไม่ได้รับการบรรจุเป็นพนักงาน จึงขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

๒) หมู่บ้านแม่ระเมิงและหมู่บ้านใกล้เคียงยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน และยังส่งผลต่อในส่วนสถานบริการสาธารณสุขในการเก็บวัคซีน เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ ซึ่งเคยใช้พลังงานจากโซล่าเซลล์ แต่ปัจจุบันเสื่อมสภาพ

เสด็จฯ ศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยบ้านห้วยมะโหนกคี ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

เสด็จพระราชดำเนินบริเวณหน้าเรือนรับรองเหมืองผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความได้ ดังนี้

ขอให้ดำเนินการรวบรวมพรรณไม้และจัดทำสวนพฤกษศาสตร์ให้มีลักษณะคล้ายคลึงกับ Eden Millennium Garden (Eden Project) เมืองคอร์นวอลล์ สหราชอาณาจักร หรือสวนพฤกษศาสตร์ในประเทศบราซิล เมืองรีโอเดจาเนโร ที่มีพื้นที่สวนติดกับเขตป่า ซึ่งสวนพฤกษศาสตร์ในสหราชอาณาจักรนั้น เป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่เดิมเคยเป็นเหมืองแร่ และได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาเป็นสวนพฤกษศาสตร์ มีการรวบรวมพันธุ์ไม้หลากหลาย Canopy (ชั้นเรือนยอด) และจัดแสดงพรรณไม้เป็นโซนต่างๆ เช่น Mediterranean Biome เป็นต้น มีการเปิดพื้นที่ให้ประชาชนทั่วไปเข้าศึกษา มี Visitor Center และมีนักพฤกษศาสตร์ที่สามารถให้ข้อมูลแก่ประชาชนทั่วไปที่เข้าเยี่ยมชม

ทั้งนี้ ในการดำเนินการขอให้ดำเนินการตามศักยภาพท้องที่และเริ่มดำเนินการจากสิ่งที่มีเดิมอยู่แล้วเป็นเบื้องต้น ก่อนจึงค่อยพัฒนาเป็นลำดับต่อไป

เสด็จฯ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแม่ละนา หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

ในการนี้ มีพระราชดำริให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และกรมป่าไม้ ร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแม่ละนา เนื่องจากพื้นที่ดำเนินการอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ เพื่อให้มีแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ได้ตลอดทั้งปี

เสด็จฯ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแม่อมยะ หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

ในการนี้ มีพระราชดำริให้ สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และกรมป่าไม้ ร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแม่อมยะ เนื่องจากพื้นที่ดำเนินการอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ เพื่อให้มีแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ได้ตลอดทั้งปี

วันอังคารที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฮียงไทยธำรง ตำบลแม่สาว อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

เสด็จฯ ไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาโอยาม่า ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ในการนี้ มีพระราชดำริกับครูใหญ่โรงเรียน ตชด. ให้เพิ่มเวลาเรียนของนักเรียน และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ให้แนะนำชาวบ้านในการหาวิธีเก็บมะขามป้อมอย่างถูกวิธี ไม่ให้โค่นต้น

เสด็จฯ ไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรมอนุรักษ์พุทธศิลปไทยอนุสรณ์ ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตุน ตำบลห้วยหอม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดเชียงใหม่

ในการนี้ มีพระราชดำริให้ครูใหญ่ พิจารณาหาแนวทางในการปลูกพืชผักผลไม้ในพื้นที่จำกัด เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน

เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านใหม่พัฒนาสันติ ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

เสด็จฯ ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ลองตำบลบ้านทับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ในการนี้ ครูใหญ่ได้กราบบังคมทูลรายงานว่าทางโรงเรียนต้องการถนนที่สามารถใช้คมนาคมได้ในทุกฤดูกาล เพื่อใช้ขนส่งผลผลิตและการคมนาคม

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองแขม ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เสด็จฯ ไปโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เสด็จฯ ไปยังสถาบันคชบาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

เสด็จฯ ไปวัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ในการนี้ ทอดพระเนตรการนำเสนอผลงานวิธีปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามแนวพระราชดาริ

วันจันทร์ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินศูนย์การเรียนรู้และบริการวิชาการเครือข่ายแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตำบลผาสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ในการนี้ ทอดพระเนตรนิทรรศการจากหน่วยงานต่างๆ พระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศการถ่ายภาพ ทรงเป็นองค์ประธานเปิดประชุมการสัมมนา "รักษ์ป่าน่าน" ครั้งที่ ๓ และทรงบรรยาย เรื่อง "พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระผู้ทรงอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ไทย" จากนั้นทรงฟังบรรยาย เรื่อง "โครงสร้างการบริหารจัดการที่ส่งผลอันยั่งยืน สู่ความหมายได้ป่าคืนของชุมชน" โดยนายบัณฑูร ล่ำซำ และรับฟังการเสวนาเรื่อง "ชุมชนค้นหาชีวิตใหม่" จากผู้แทนส่วนราชการที่ปฏิบัติงานในด้านป่าไม้ จังหวัดน่าน และกิจกรรมเพื่อสร้างสำนึกให้เด็กและเยาวชนอนุรักษ์ป่าน่าน โดยนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๖ โรงเรียนบ้านห้วยฟอง และโรงเรียนในโครงการเรียน-รู้-รักษ์นก

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้รับร่างแนวทางการปรับเปลี่ยนรูปแบบแล้ว อยากให้รูปแบบที่ปรับใหม่มีขนาดเล็กกว่ารูปแบบศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และด้านแหล่งน้ำมีการพัฒนาไปบ้างแล้วขอให้มีการดูแลรักษาให้ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์กับพื้นที่

๒. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ และโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ ให้สำนักงาน กปร. กองทัพภาคที่ ๓ กรมชลประทาน กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้ความช่วยเหลือโรงเรียน และโรงพยาบาลด้วย

๓. จุดนิทรรศการ โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ ขอให้มีการส่งเสริมให้ราษฎรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปลูกข้าวในพื้นที่ด้วย เพื่อเป็นแหล่งอาหารของครอบครัว

เสด็จฯ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลส้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

วันอังคารที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินโรงเรียนร้องแหย่งวิทยาคม พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา วัดวุฒิมงคล หมู่ที่ ๖ ตำบลดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

ในการนี้ ทรงวางพวงมาลัยหน้าพระประธาน ทรงจุดธูป เทียน ทอดพระเนตรนิทรรศการผลการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ กลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดแพร่ จำนวน ๗ โรงเรียน

วันพุธที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินโรงเรียนบ้านน้ำรีพัฒนา หมู่ที่ ๑๒ ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาดำเนินการก่อสร้างฝายห้วยป่าไร่ พร้อมระบบส่งน้ำและถังเก็บน้ำให้แก่โรงเรียนบ้านน้ำรีพัฒนา และศูนย์เด็กเล็กบ้านน้ำรีพัฒนา เพื่อให้มีน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและกิจกรรมการเกษตรของโรงเรียน

๒. ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการจัดหาน้ำให้แก่โรงเรียนมัธยมเฉลิมพระเกียรติ และโรงพยาบาล อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน โดยพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือโดยการปรับปรุงฝายห้วยโก๋นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในลำน้ำ และให้พิจารณาการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยผึ้ง หากมีข้อขัดข้องให้ดำเนินการประสานงานกับผู้แทนกองทัพภาคที่ ๓ และกรมป่าไม้ ร่วมดำเนินการ และพิจารณาการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำน้ำรี เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้กับพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ต่อไป

๓. ให้สำนักงาน กปร. ประสานงานกับมูลนิธิชัยพัฒนาในการนำไก่มาสนับสนุนให้แก่โรงเรียนบ้านน้ำรีพัฒนา เพื่อเป็นแหล่งอาหารกลางวันให้กับเด็กนักเรียน

เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ หมู่ที่ ๒ บ้านสะไล ตำบลบ่อเกลือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

เสด็จฯ โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาเร่งรัดการปรับปรุงระบบส่งน้ำ และก่อสร้างถังพักน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่ภายในโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ ให้ครอบคลุม รวมถึงการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา เพื่อให้ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ตลอดทั้งปี

๒. ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาการก่อสร้างระบบส่งน้ำของฝายน้ำสาง เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่หมู่บ้าน

ขยายผลของโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาฯ ในพื้นที่ หมู่ที่ ๓ บ้านผาสุก หมู่ที่ ๔ บ้านสบมาง และหมู่ที่ ๕ บ้านห้วยล้อม เพื่อให้มีน้ำสำหรับกิจกรรมการส่งเสริมตามแนวพระราชดำริ และเพื่ออุปโภคบริโภค และการเกษตรของราษฎรต่อไป

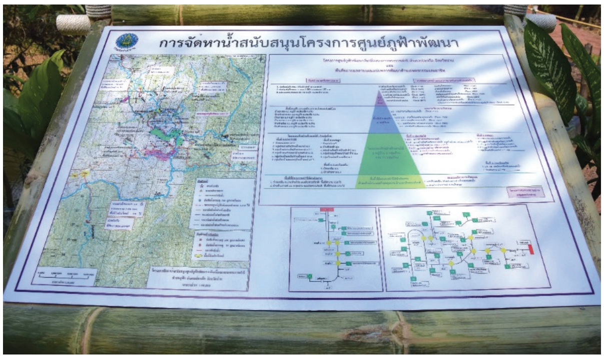

๓. การแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทานร่วมกันพิจารณาอย่างเร่งด่วน ในการนี้ อธิบดีกรมชลประทานได้กราบบังคมทูลรายงานถึงการเตรียมความพร้อมการดำเนินการว่า ระยะเร่งด่วนจะดำเนินการปรับปรุงฝายห้วยโก๋นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในลำน้ำ และพิจารณาก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยผึ้ง และระยะยาวจะพิจารณาดำเนินงานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำน้ำรี เพื่อเป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้กับอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน และสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ ด่านการค้าชายแดน และราษฎรในอำเภอเฉลิมพระเกียรติต่อไป

๔. นายสว่าง กองอินทร์ ผู้อำนวยการสำนักสนองงานพระราชดำริ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้กราบบังคมทูลรายงานถึงการก่อสร้างสะพาน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ว่าจุดก่อสร้างที่ดำเนินการสร้างสะพานมีทั้งหมด ๙ จุด ดำเนินการแล้วโดยจังหวัดตาก ๓ จุด ในรูปแบบสะพานไม้ คงเหลือ ๖ จุด กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกับสำนักงาน กปร. ลงพื้นที่สำรวจต่อไป โดยจะดำเนินงานก่อสร้างในรูปแบบสะพานแขวน ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม ราษฎรสัญจรได้ ซึ่งจะขอรับการสนับสนุนงบประมาณ กปร. ต่อไป

วันพฤหัสบดีที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินโรงเรียนวัดปรางค์ หมู่ที่ ๓ ตำบลปัว อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้สำนักงาน กปร. ประสานงานกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ในการดำเนินการเจาะน้ำบาดาลเพื่อเป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพในเกณฑ์มาตรฐาน สามารถอุปโภคบริโภคให้กับโรงเรียน

เสด็จฯ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว ตำบลปัว อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

ในการนี้ พระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาเร่งรัดดำเนินการก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ และถังเก็บน้ำ พร้อมปรับปรุงระบบสูบน้ำ เป็นการเร่งด่วนเนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งแหล่งน้ำดังกล่าวจะสามารถสนับสนุนกิจกรรมของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว อำเภอปัว จังหวัดน่าน ให้มีน้ำเพียงพอต่อการรักษาผู้ป่วย และกิจกรรมของโรงพยาบาลได้ตลอดทั้งปี

๒. ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำให้แก่โรงพยาบาลยี่งอเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ตำบลยี่งอ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำของโรงพยาบาลให้เพียงพอตลอดทั้งปี

เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพีระยานุเคราะห์ ๓ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสทรงครองราชย์ปีที่ ๕๐ หมู่ที่ ๑๐ บ้านสว่าง ตำบลหนองแดง อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันพิจารณาดำเนินการก่อสร้างระบบส่งน้ำ พร้อมถังพักน้ำ เพื่ออุปโภคบริโภค และกิจกรรมการเกษตรของโรงเรียน ให้มีน้ำใช้เพียงพอตลอดทั้งปี

ในการนี้ มีพระราชดำริกับ หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ กรรมการและรองเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. ให้ปลูกมะขามเปรี้ยวในที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา ที่อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์

ต่อมาเสด็จฯ โดยรถพ่วงพระที่นั่งถึงโครงการเพาะเมล็ดพันธุ์ผักพระราชทาน กองพันซ่อมบำรุงที่ ๒๓ กองบัญชาการช่วยรบที่ ๓ ทอดพระเนตรแปลงเพาะปลูกภายในโครงการเพาะเมล็ดพันธุ์ผักพระราชทาน และเสด็จพระราชดำเนินโดยรถพ่วงพระที่นั่งต่อไปยังศูนย์การเรียนรู้โครงการเดินตามรอยเท้าพ่อ (เกษตรอินทรีย์) กองทัพภาคที่ ๓

ในการนี้ มีพระราชดำริกับพลโท วิจักขฐ์ สิริบรรสพ แม่ทัพภาคที่ ๓ ให้ปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานของมูลนิธิชัยพัฒนา การไถหว่าน การเก็บเกี่ยว และการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ให้สะอาด เป็นระบบและถูกต้อง ระมัดระวังการปนเปื้อนของเมล็ดพันธุ์ที่จะนำไปแจกจ่ายต่อเกษตรกรในละแวกใกล้เคียง

และมีพระราชดำริกับหม่อมราชวงศ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ มูลนิธิชัยพัฒนา ให้ใช้ประโยชน์จากเนื้อฟักทอง แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่น แทนการทำข้าวเกรียบฟักทอง เช่น แป้งฟักทอง สำหรับเป็นวัตถุดิบในการทำขนม เป็นต้น

จากนั้น ประทับรถพ่วงพระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินยังแปลงนาอินทรีย์ ของกองพันทหารม้าที่ ๙ กองพลทหารราบที่ ๔

ทรงปลูกข้าว (นาโยน) ร่วมกับชาวนาในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ทรงปล่อยกบ ทรงปล่อยปลา ทอดพระเนตรโรงเพาะเห็ด การเลี้ยงกระบือ และการเลี้ยงปลาช่อน

ในการนี้ มีพระราชดำริกับนายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. ให้สำนักงาน กปร. ประชุมหารือร่วมกับ

กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมการค้าภายใน เพื่อพิจารณาการกำหนดเขตพื้นที่ปลูกและราคาสำหรับพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕

พื้นที่ภาคใต้

วันอังคารที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแผ่นดินเสมอ หมู่ที่ ๒ ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

ในการนี้มีพระราชดำริ สรุปความว่าให้กรมชลประทานร่วมกับสำนักงาน กปร. เร่งดำเนินการซ่อมแซมปรับปรุงโครงการชลประทานที่ได้รับความเสียหาย ซึ่งได้แก่ ฝายคลองน้ำตาย หมู่ที่ ๔ ตำบลทับปริก อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ฝายห้วยน้ำแก้ว หมู่ที่ ๖ ตำบลหน้าเขา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ และฝายคลองบางสร้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลหน้าเขา อำเภอ

เขาพนม จังหวัดกระบี่ นอกจากนี้ให้พิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาระบบน้ำที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พร้อมทั้งหาแนวทางป้องกันการไหลของน้ำที่จะมีผลต่อดินโคลนถล่ม บริเวณพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวัง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

วันพุธที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียว หมู่ที่ ๕ ตำบลพรุใน อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ให้กรมชลประทานพิจารณาแก้ไขปัญหาของโรงเรียนบ้านคลองดินเหนียวเรื่องดินสไลด์ และการระบายน้ำในช่วงฤดูฝน เนื่องจากเป็นพื้นที่ฝนตกชุก รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำช่วยเหลือช่วงฤดูแล้ง

วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านภักดี หมู่ที่ ๕ ตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทานร่วมกันพิจารณาให้ความช่วยเหลือปรับปรุงฝายของนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้จังหวัดยะลา พร้อมวางระบบท่อส่งน้ำจากฝายจนถึงศูนย์การเรียนฯ เพื่อให้มีน้ำใช้ตลอดทั้งปี และเพื่อรองรับการใช้น้ำที่จะเพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของศูนย์การเรียนฯ และชุมชนในอนาคตต่อไป โดยให้มีการหารือแนวทางการดำเนินการร่วมกัน

ระหว่างโรงเรียน ชุมชน และนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้จังหวัดยะลา

๒. ขอให้พิจารณาจัดทำระบบกรองน้ำ เพื่อใช้สำหรับอุปโภคและบริโภค ภายในศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านภักดี ตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

๓. ขอให้ส่งเสริมทดลองการปลูกถั่วพันธุ์อื่นๆ เช่น ถั่วหรั่ง ซึ่งสามารถเจริญเติบโตได้ดี และเป็นถั่วพันธุ์พื้นเมืองของภาคใต้ เนื่องจากสภาพดินของศูนย์การเรียนฯ มีความชื้น ทำให้ถั่วมะแฮะมีเชื้อรา และได้ผลผลิตไม่เพียงพอสำหรับการบริโภคของนักเรียน

๔. ขอให้ส่งเสริมการปลูกไม้ผล และการเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภค โดยเฉพาะการนำหยวกกล้วยมาผลิตเป็นอาหารไก่จะช่วยลดการใช้อาหารเม็ด และมีธาตุอาหารประเภทโปรตีนสูง

๕. ผู้ที่มาฝึกอบรมให้ความรู้แก่ครูตำรวจตระเวนชายแดน ควรเป็นผู้ที่จบการศึกษาเฉพาะด้านที่ต้องการโดยตรง

เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ บ้านบาตูปูเต๊ะ หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านแหร อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒ บ้านสะป๋อง หมู่ที่ ๓ ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา

วันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินไปอาคารหอเลี้ยง เรือนรับรองที่ประทับ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ในการนี้ มีพระราชดำริกับนายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. สรุปความว่า

๑. ให้ศึกษา รวบรวมข้อมูล ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ภูฟ้าตามพระราชดำริ จังหวัดน่าน และปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานให้มีลักษณะเดียวกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นระบบและเกิดความคล่องตัว

๒. ให้จัดสร้างสุขศาลาที่โครงการพัฒนาศูนย์ภูฟ้าตามพระราชดำริ จังหวัดน่าน เพื่อดูแลสุขภาพของราษฎรในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง และราษฎรจะได้ไม่ต้องเดินทางไกลเพื่อไปยังโรงพยาบาลที่ตั้งอยู่ห่างไกล

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอก หมู่ที่ ๖ ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ขอให้ส่งเสริมการปลูกถั่วหรั่งให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่ภาคใต้ เนื่องจากเป็นถั่วที่เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ภาคใต้

๒. ขอให้รวบรวมพันธุ์กล้วยหายาก ตามรายชื่อพันธุ์กล้วยที่มีอยู่ในสถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไว้ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสื่อมวลชนกีฬา บ้านหัวควน หมู่ที่ ๖ ตำบลสำนักแต้ว อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งสบายใจ หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งหมอ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

วันศุกร์ที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง หมู่ที่ ๗ บ้านห้วยตง ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. กิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ของโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ขอให้นำไข่ไก่ที่ผลิตได้ สนับสนุนการบริโภคของนักเรียนให้เพียงพอและครบถ้วนทุกคนเป็นเบื้องต้นก่อน

๒. ขอให้หน่วยงานหลักที่สนับสนุนการก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาการจัดทำคู่มือการดูแลซ่อมบำรุงอาคารสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างนั้นๆ

๓. ขอให้พิจารณาพัฒนาที่ดินซึ่งอยู่ในความดูแลของมูลนิธิชัยพัฒนา สำหรับการปลูกมะพร้าว ประเภทคั้นกะทิ เพราะปัจจุบันตลาดมีความต้องการมะพร้าวประเภทนี้มาก รวมทั้งขอให้ส่งเสริมการปลูกถั่วพร้าด้วย

เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวัง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า ขอให้พิจารณาจัดหาน้ำสำหรับบริโภคให้แก่ศูนย์การเรียน

ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยดำเนินการก่อสร้างถังเก็บน้ำฝนในลักษณะเช่นเดียวกับที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวัง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เสด็จฯ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี หมู่ที่ ๕ บ้านหลังอ้ายหมี ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า ต้องให้คนอยู่คู่กับป่าได้ ให้ส่งเสริมนำพืชชั้นล่าง เช่น กระวาน ลิเภา พริก หวาย เข้าไปปลูกเสริม สร้างรายได้ สร้างอาชีพ เพื่อให้พื้นที่ศูนย์การเรียนแห่งนี้เป็นต้นแบบของการจัดการป่าในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริที่อื่นต่อไป

วันจันทร์ที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินศูนย์ประชุมนานาชาติฉลองศิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ทรงประกอบพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำนวน ๓,๗๕๑ ราย

เสด็จฯ อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ทรงประกอบพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำนวน ๗๓๗ ราย

เสด็จฯ ห้องประชุม ๑ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ยีสต์ชนิดใหม่ที่ยังไม่ได้ตั้งชื่อให้ใช้ชื่อ “พิกุลทอง”

๒. จากการศึกษายีสต์บางชนิดมีประสิทธิภาพในการผลิตฮอร์โมน IAA (indole-3-acetic aeid) สามารถสกัดเอนไซม์ชนิดต่างๆ บนอาหารแข็ง และผลิตเอทานอลจากน้ำตาลกลูโคสได้ให้ดำเนินการต่อไป

๓. การศึกษาเชื้อจุลินทรีย์ที่สกัดจากพื้นที่พรุโต๊ะแดงที่มีศักยภาพในการสร้างสารต้านจุลินทรีย์ที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพของสารสกัดเชื้อราและเมตาบอไลท์จากราดิน Trichordema asperallum ให้ดำเนินการศึกษาต่อไป

๔. การศึกษาจุลินทรีย์จากดินอินทรีย์ในพรุโต๊ะแดงเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปลูกข้าวบนดินเปรี้ยว ซึ่งไม่เคยได้รับการปรับปรุงให้ดำเนินการศึกษาต่อ

วันอังคารที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. การสร้างรายได้ สร้างอาชีพ ให้แก่ราษฎรบริเวณโดยรอบศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี หมู่ที่ ๕ บ้านหลังอ้ายหมี ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เห็นควรส่งเสริมการปลูกพืชชั้นล่าง โดยเฉพาะย่านลิเภาเป็นเบื้องต้นก่อน

๒. เรื่องการบริหารจัดการน้ำ ให้ระมัดระวังไม่ให้ปล่อยน้ำมาก ให้เก็บน้ำไว้ใช้และให้ทำการเกษตรได้มากที่สุด

๓. ขอให้นำยีสต์ที่ได้จากผลการศึกษามาทดลองกับการผลิตอาหารสัตว์ เช่น แพะ หรือสัตว์อื่นๆ

๔. การพัฒนาพื้นที่ศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เช่น ปีแนมูดอ อาจจะไปติดตามความก้าวหน้า รวมทั้งพื้นที่ศูนย์สาขาอื่นๆ ด้วย

เสด็จฯ โรงเรียนบ้านไอร์โซ หมู่ที่ ๕ ตำบลช้างเผือก อำเภอจะแนะ จังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้กรมชลประทานร่วมกับสำนักงาน กปร. พิจารณาให้ความช่วยเหลือและแก้ไขให้นักเรียน ครู และบุคลากรโรงเรียนบ้านไอร์โซ มีน้ำสะอาดและมีคุณภาพที่ดีสำหรับการอุปโภคบริโภค และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใน

โรงเรียน โดยการเปลี่ยนท่อจ่ายน้ำภายในโรงเรียนพร้อมซ่อมแซมวัสดุกรอง ถังเก็บน้ำดิบของโรงเรียน และติดตั้งระบบกรองน้ำแบบล้างย้อนกลับ (back wash)

๒. ขอให้ดูแลปรับปรุงซ่อมแซมโรงเรียนและโรงพยาบาลในจังหวัดพังงาให้เรียบร้อยและสามารถใช้งานได้อย่างเต็มศักยภาพ

๓. เสด็จฯ แปลงข้าวโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชสำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในยามวิกฤตศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า สำหรับการแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ต่างๆ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขอให้เลขาธิการ กปร. พิจารณาแนวทางการแจกจ่ายได้ตามความเหมาะสม โดยขอให้มีการจัดทำทะเบียนรายชื่อราษฎรที่ได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ เพื่อจะได้รู้ว่าเป็นใคร วันหลังจะได้ไปเยี่ยม

วันพุธที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสังวาลย์วิท ๔ บ้านวังไทร หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ขอให้ปรับปรุงสภาพบ้านให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของนายจำเนียร ชูแก้ว ราษฎรหมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

๒. ขอให้แก้ไขปัญหาภาวะการขาดออกซิเจนในทารกแรกเกิดในสถานพยาบาล

เสด็จฯ โรงเรียนอัตเตาฟีกียะห์อิสลามิยะห์ บ้านซากอ หมู่ที่ ๑ ตำบลซากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

สำหรับกิจกรรมส่งเสริมงานอาชีพให้แก่นักเรียน ควรส่งเสริมอาชีพที่นักเรียนสามารถนำมาใช้ได้จริงๆ ตัวอย่างเช่น การแกะสลักป้ายไม้ ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ดี

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กค่ายสิรินธร ตำบลเขาตูม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่าให้สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชภายใต้โครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริแก่ประชาชนจิตอาสาญาลันนันบารู รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ของค่ายสิรินธร จะได้ไม่ต้องไปหาซื้อ

เสด็จฯ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าไปส่งเสริมและขยายผลการทำงานขยายผลแนวพระราชดำริฯ โครงการอาหารกลางวัน “ครัวโรงเรียนสู่ครัวบ้าน”

๒. ให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อยอดการพัฒนาโครงการสืบสานแนวพระราชดำริฯ “เก้าอี้ สุขใจ” ร้อยรักสู่ครอบครัว

วันศุกร์ที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐

เสด็จพระราชดำเนินโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเหมือง หมู่ที่ ๑๓ ตำบลนาขา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

ให้กรมชลประทาน สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาหาแนวทางในการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเหมือง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านห้วยเหมือง รวมทั้งบ้านเรือนของราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียง

เสด็จฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตะแบกงาม หมู่ที่ ๗ ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. ให้ขยายผลการเลี้ยงเป็ดไข่ที่เลี้ยงได้ดีในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านกอเตย หมู่ที่ ๑๑ ตำบลคลองพา อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอื่นๆ ในเขตความรับผิดชอบของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๑

๒. ความชื้นของดินบริเวณโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตะแบกงามค่อนข้างสูง ดังนั้น ในการปลูกพืช ให้ทำแคร่ยกพื้นให้สูงขึ้นก่อน แล้วจึงนำดินใส่ลงในแคร่เพื่อทำการเพาะปลูกต่อไป

๓. เนื่องจากพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตะแบกงามมีฝนตกชุก ให้จัดหาตุ่มน้ำเพื่อเก็บกักน้ำฝนไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

การบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ขั้นตอนการดำเนินงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การรวบรวมและแจ้งให้ทราบถึงพระราชดำริ

↓

การศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม

↓

การพิจารณากลั่นกรองระดับกระทรวง/หรือระดับคณะกรรมการ (ถ้ามี)

↓

การพิจารณาของสำนักงาน กปร. และ กปร.

↓

การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม

↓

การติดตามประเมินผล

↓

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

การบริหารจัดการงบประมาณ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
งบกลาง

สำนักงาน กปร. ได้พิจารณากลั่นกรองวิเคราะห์แผนงาน/โครงการเสนอ กปร. อนุมัติงบประมาณให้กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริ รวมทั้งสิ้น ๑๖๕ โครงการ/กิจกรรม โดยกระจายตามพื้นที่ต่างๆ และประเภทการพัฒนา ดังนี้

ภาค	จำนวนโครงการ	งบประมาณ
ภาคกลาง	๓๒	๓๖๙,๖๕๔,๗๖๖
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๔	๖๒๙,๕๕๐,๘๒๕
ภาคเหนือ	๗๐	๘๘๐,๒๖๘,๑๐๒
ภาคใต้	๑๙	๒๑๔,๒๓๕,๐๑๕
ไม่ระบุภาค	๑๐	๔๕๘,๔๗๒,๙๕๕
รวม	๑๖๕	๒,๕๕๒,๑๘๑,๖๖๓

ประเภท	จำนวนโครงการ	งบประมาณ
๑. ด้านการเกษตร	๖	๓๔,๐๑๒,๐๐๘
๒. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ	๖๔	๑,๓๓๖,๙๗๒,๒๗๐
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๔๗	๑๔๐,๘๔๘,๑๐๒
๔. ด้านส่งเสริมอาชีพ	๖	๓๓๘,๘๗๔,๑๘๖
๕. ด้านคมนาคม/สื่อสาร	๒	๓๗,๕๖๒,๐๐๐
๖. ด้านสาธารณสุข	-	๐
๗. ด้านบูรณาการ/อื่นๆ	๔๐	๖๖๓,๙๑๓,๐๙๗
รวม	๑๖๕	๒,๕๕๒,๑๘๑,๖๖๓

งานฎีกา

ฎีกา หมายถึง คำร้องทุกข์ที่ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศ์เพื่อขอพระราชทานพระมหากรุณาในเรื่องต่างๆ เช่น ขาดแคลน ถนน น้ำ ไฟฟ้า ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม การไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องที่ดินทำกิน ต้องการอาชีพ ฯลฯ

รูปแบบและวิธีการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา มี ๒ ทาง คือ การทูลเกล้าฯ ถวายอย่างเป็นทางการผ่านกรมกิจการพิเศษ สำนักพระราชวัง และการทูลเกล้าฯ ถวายในเวลาเสด็จพระราชดำเนินผ่านหรือเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรในภูมิภาคต่างๆ

กรอบระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาของสำนักงาน กปร.

จากการประชุมร่วมกันระหว่างกรมกิจการพิเศษ สำนักพระราชวัง สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานไม่เกิน ๑ ปี โดยนับตั้งแต่สำนักงาน กปร. ได้รับเรื่องจากกรมกิจการพิเศษ สำนักพระราชวัง จนถึงขั้นตอนการสรุปข้อมูลเสนอสำนักราชเลขาธิการ

ขั้นตอนและระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงาน กปร.

ขั้นตอนที่ ๑ : เมื่อได้รับหนังสือจากกรมกิจการพิเศษ สำนักพระราชวังแล้ว สำนักงาน กปร. จะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภายใน ๘ วันทำการ) พิจารณาและเสนอแนะข้อคิดเห็นพร้อมเสนอแนะแนวทางในการให้ความช่วยเหลือ

ขั้นตอนที่ ๒ : ประมาณ ๑ เดือน หลังจากส่งหนังสือแล้ว จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ ๓ : หน่วยงานสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมแนวทางในการให้ความช่วยเหลือส่งมายังสำนักงาน กปร. ภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

๑. กรมชลประทาน ๙๐ วัน

๒. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ๐ วัน

๓. กระทรวงมหาดไทย ๑๕ วัน

๔. หน่วยงานอื่นๆ ๓๐ วัน

ขั้นตอนที่ ๔ : เมื่อได้รับข้อมูลจากหน่วยงานครบถ้วนแล้ว สำนักงาน กปร. จะจัดทำสรุปข้อมูลเสนอกรมกิจการพิเศษ สำนักพระราชวัง โดยมีกรอบระยะเวลา ๔๐ วัน นับจากได้รับหนังสือของหน่วยงานฉบับสุดท้าย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณในการให้ความช่วยเหลือเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ราษฎรที่เดือดร้อน ที่ได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาจนเกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหลายโครงการนับตั้งแต่ทรงครองสิริราชสมบัติเป็นต้นมา

ในปี ๒๕๕๑ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เชิญพระราชกระแสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และได้พระราชทานแนวพระราชดำริในการดำเนินงานเรื่องฎีกา สรุปได้ดังนี้

๑. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มาจากฎีกา

๑.๑ โครงการขนาดใหญ่มีงบประมาณในการดำเนินงานสูง มอบหมายให้สำนักงาน กปร. รับดำเนินการ

๑.๒. โครงการขนาดเล็ก และเป็นโครงการที่มีกิจกรรมดำเนินงานครบวงจร มีความจำเป็นเร่งด่วนและใช้งบประมาณไม่สูงมาก มอบหมายให้มูลนิธิชัยพัฒนารับดำเนินการ

๑.๓. โครงการที่สามารถใช้งบปกติของส่วนราชการดำเนินการได้ให้ประสานแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับดำเนินการ

๒. การทำโครงการแก้ปัญหาของผู้ร้องฎีกา ควรพิจารณาประโยชน์ที่เกิดจากโครงการว่า ต้องสร้างประโยชน์ให้เกิดกับชุมชน หมู่บ้านในส่วนรวมมากกว่าแก้ปัญหาเฉพาะผู้ร้อง

๓. ทรงให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับผู้ร้อง ชุมชน ในระหว่างการดำเนินการโครงการ โดยควรประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้เห็น

ถึงพระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานความช่วยเหลือแก่ราษฎรที่เดือดร้อน ทั้งนี้ สามารถใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยุของส่วนราชการในพื้นที่ เช่น วิทยุทหาร สถาบันการศึกษา หรือทางเว็บไซต์ต่างๆ

การดำเนินการด้านฎีกาของสำนักงาน กปร. ในรอบปีที่ผ่านมาสรุปได้ดังนี้

ภาค	ฎีกาเข้า (เรื่อง)	กปร. ตอบ กรมกิจการพิเศษ สำนักพระราชวัง (เรื่อง) *	รับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการ)
ภาคกลาง	๑๔	๓	๒
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๙	๒๘	๑๑
ภาคเหนือ	๔๖	๓๔	๑๓
ภาคใต้	๑๓	๑	๑
รวม	๙๒	๖๖	๒๗

หมายเหตุ : *เป็นฎีกาที่ไม่ใช่เฉพาะของปีงบประมาณ ๒๕๖๐ โดยมีฎีกาสะสมมาจากปีงบประมาณก่อนหน้า

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๒๒ และพระราชทานแนวทางการดำเนินงานพัฒนาให้แก่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยสรุปความว่า

๑. พัฒนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ให้เป็นศูนย์ตัวอย่างรวมการพัฒนาด้านเกษตรกรรมที่สมบูรณ์ ทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำ ฟื้นฟูสภาพป่า การพัฒนาดิน การวางแผนปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ โดยเกษตรกรและผู้ที่สนใจสามารถเข้าศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และนำไปปฏิบัติตาม เพื่อพัฒนาอาชีพ และพัฒนาพื้นที่ทำกินของตนเอง เพื่อให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น พร้อมทั้งให้ส่งเสริมศิลปาชีพหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นอาชีพเสริม เป็นการเพิ่มรายได้นอกเหนือจากอาชีพหลัก

๒. พัฒนาพื้นที่ราษฎรรอบนอกศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ บริเวณลุ่มน้ำโจนให้มีความเจริญขึ้นเป็นตัวอย่างแก่การพัฒนาพื้นที่อื่นต่อไป

๓. ให้นำวิธีการที่ผ่านการศึกษา ทดลองจนเกิดผลสำเร็จมาดำเนินการเพื่อให้ประโยชน์สูงสุด

ผลการดำเนินงาน

๑. งานศึกษาวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ - ปัจจุบัน ได้ทำการศึกษา วิจัย ทดลองมาแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๑๒๙ เรื่อง สามารถนำไปขยายผลสู่เกษตรกร จำนวน ๖๐ เรื่อง และนำมาจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมแล้ว จำนวน ๑๓ เรื่อง และในปี ๒๕๖๐ มีการศึกษาวิจัยที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานจำนวน ๒ เรื่อง ซึ่งเป็นงานวิจัยในสาขาการพัฒนาเกษตรกรรมพืช

๒. งานขยายผล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหิน-ซ้อนฯ ได้นำผลสำเร็จจากการวิจัยขยายผลไปสู่เกษตรกรพื้นที่รอบศูนย์ฯ จำนวน ๔๓ หมู่บ้าน ๑๒,๔๐๓ ครัวเรือน สร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจนมีรายได้เฉลี่ย ๖๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี โดยแบ่งการขยายผลตามกลยุทธ์ได้ ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ : ด้านสาธิตพัฒนาอาชีพการเกษตร โดยมุ่งเน้นกิจกรรมสาธิต เพื่อต้นแบบในการประกอบอาชีพการเกษตร ปศุสัตว์ การปรับปรุงบำรุงดิน และงานศิลปาชีพ เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เกษตรกรได้ศึกษาเรียนรู้วิธีการเพื่อนำไปปรับใช้กับที่ทำกินของตัวเองได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์ที่ ๒ : เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการอนุรักษ์ป่าไม้และสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ โดยส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรและเยาวชนในพื้นที่รอบศูนย์ฯ เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและทำการเกษตรด้วยวิธีอินทรีย์ โดยจัดอบรมปลูกจิตสำนึก ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแก่เยาวชนจำนวน ๒๐๐ ราย คัดเลือกกล้าไม้ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อปลูกเสริม และผลิตกล้าไม้ประเภทต่างๆ เช่น สมุนไพร ไม้กินได้ และไม้มีคุณค่า แจกจ่ายให้ประชาชน โรงเรียน และหน่วยงานราชการนำไปปลูกและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นจำนวนกว่า ๔๓๐,๐๐๐ กล้า

กลยุทธ์ที่ ๓ : ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพให้แก่เกษตรกร เพื่อมีศักยภาพและความรู้เรื่องต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพทั้งในด้านการเกษตร ปศุสัตว์ และประมง โดยสนับสนุนให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องการบำรุงปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด เพื่อช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี ส่งเสริมการทำผลิตภัณฑ์ใช้ในครัวเรือนและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ตลอดจนให้ความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ ๔ : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ด้วยการอบรมขยายผลสำเร็จของศูนย์ฯ ให้แก่ประชาชนที่สนใจจำนวน ๔๐๐ ราย ขยายผลสู่เด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดสระแก้วและฉะเชิงเทรา จำนวนรวม ๑๖๘ ราย พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในรูปแบบบ่อน้ำตื้นจำนวน ๓๐ บ่อ ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมอาหารกลางวันให้กับโรงเรียน โดยการดำเนินการทุกกิจกรรมมีส่วนช่วย

ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นรากฐานต่อการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ศูนย์ฯ เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติตามจนเกิดผลสำเร็จในอาชีพ โดยศูนย์ฯ สามารถคัดเลือกเพื่อนำมาจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อทำหน้าที่เป็นเครือข่ายเพื่อขยายผลองค์ความรู้ได้ ๑๖ แห่ง และจัดตั้งกลุ่มอาชีพ จำนวน ๑๘ กลุ่ม โดยในภาพรวมของผลจากการพัฒนาอาชีพส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่รอบศูนย์ฯ มีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้นมีรายได้เฉลี่ยประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี นอกจากนั้น ได้ขยายผลความสำเร็จไปสู่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสระแก้ว รวม ๑๔ โรง ซึ่งช่วยสร้างโอกาสให้เด็กเกิดการเรียนรู้วิธีการทำการเกษตร ทั้งยังช่วยให้โรงเรียนมีวัตถุดิบ เพื่อประกอบอาหารกลางวันให้แก่เด็กนักเรียนอย่างเพียงพอ โดยแต่ละปีมีผู้สนใจเข้าศึกษาดูงาน เข้ารับการอบรม ขอรับบริการด้านต่างๆ เช่น ปุ๋ยน้ำชีวภาพ หญ้าแฝก ตลอดจนเป็นสถานที่ถ่ายทำสารคดีเกี่ยวกับผลความสำเร็จของศูนย์ฯ โดยระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ มีจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมศูนย์ฯ เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๔๐,๙๘๗ คน โดยมีคณะศึกษาดูงานต่างชาติจำนวน ๒๓ คณะ ๔๕๙ คน เช่น คณะผู้ปกครองดั้งเดิมแห่งรัฐไนเจอร์ สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย คณะวิทยาลัยป้องกันประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย คณะผู้เข้าร่วมประชุม ASEM Symposium on Inter-Regional Partnership for Sustainable Development และคณะนักเรียนทหารสหรัฐอเมริกา จากหน่วยงาน Army ROTC เป็นต้น

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๔ โดยสรุปความว่า ให้พิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสม จัดทำโครงการพัฒนาด้านอาชีพการประมงและการเกษตรในเขตพื้นที่ดินชายฝั่งทะเลจังหวัดจันทบุรี ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขึ้นที่ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยมีกรมประมงเป็นหน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินงาน ตามแนวทางการพัฒนาจากยอดเขาสู่ท้องทะเล

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริด้านการศึกษา วิจัย ทดลอง ตามแนวพระราชดำริ ทั้งในด้านการพัฒนาประมงและการพัฒนาการเกษตร และนำผลการศึกษาวิจัยถ่ายทอดไปสู่ประชาชนอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน ในปี ๒๕๖๐ ได้จัดให้มีการฝึกอบรมแก่เกษตรกรและผู้สนใจ รวม ๒๐ หลักสูตร มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๗๘๘ คน เช่น การเพาะเห็ดเศรษฐกิจ การปลูกผักปลอดสารพิษ การเลี้ยงผึ้งชันโรงและแปรรูปผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผลิตกะปิคุณภาพดี กลุ่มเกษตรกรผลิตน้ำมังคุดบ้านท่าศาลา กลุ่มเกษตรกรแปรรูปผลิตภัณฑ์หอยนางรม เป็นต้น และได้จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๑๒ แห่ง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและผู้ที่สนใจ โดยในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเกษตรกรสามารถส่งไปจำหน่ายในร้านภัทรพัฒน์ มูลนิธิชัยพัฒนา รวมถึงร้านขายของที่ระลึกในจังหวัดจันทบุรีและใกล้เคียง

ในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ได้แก่ การอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลน และทรัพยากรประมง การเพาะขยายพันธุ์สัตว์น้ำและปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ เช่น พันธุ์กุ้งกุลาดำ หอยหวานและปลากะพงขาว ฯลฯ การจัดตั้งกลุ่มธนาคารปูไข่ การทำซั้งเชือกบ้านปลา และการสร้างบ้านหอย (อีแปะ) ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติ

ในอ่าวคุ้งกระเบนพลิกฟื้นกลับสู่สภาพที่อุดมสมบูรณ์ และมีการขยายผลการจัดตั้งธนาคารปูไข่ไปยังกลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน เป็นการสร้างจิตสำนึกแก่ชาวประมงโดยตรง ทำให้ปัจจุบันจำนวนปูม้าในอ่าวคุ้งกระเบนมีปริมาณมากขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชาวประมงพื้นบ้านทั้งในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง ทำให้สามารถทำการประมงปูม้าได้อย่างยั่งยืน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ได้สนองพระราชดำริในการเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรนับตั้งแต่ก่อตั้งในปี ๒๕๒๕ ดังนี้

๑. การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้และสัตว์ป่าตามแนวเขาครอบคลุมพื้นที่ ๑๑,๓๗๐ ไร่ และอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชายเลนเป็นป่าชายเลนที่สมบูรณ์ที่สุดในจังหวัดจันทบุรีประมาณ ๑,๓๐๐ ไร่ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในด้านต่างๆ และมีบทบาทที่เสมือนเป็นคลังทรัพยากรของท้องถิ่น

๒. การส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงกุ้งทะเลด้วยระบบชลประทานน้ำเค็มซึ่งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน จำนวน ๑,๐๙๙ ไร่ มีมูลค่าผลผลิตประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท/ปี

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าร่วมกับชาวประมงพื้นบ้าน โดยจัดทำ "ธนาคารปูไข่คาร์บอนต่ำ" ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านสามารถทำการประมงปูม้าได้ผลผลิตเฉลี่ย ๑๒ - ๑๔ กิโลกรัมต่อวัน มีมูลค่า ๑,๘๐๐ - ๒,๑๐๐ บาทต่อวัน และการทำประมงปูม้าด้านนอกอ่าวคุ้งกระเบน มีผลผลิต ๘๐ - ๑๒๐ กิโลกรัมต่อวัน มีมูลค่า ๑๒,๐๐๐ - ๑๘,๐๐๐ บาทต่อวัน

๔. การพัฒนาด้านการเกษตร ส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเกษตรและจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ จำนวน ๑๒ ศูนย์ เช่น ศูนย์เรียนรู้การผลิตเห็ดเศรษฐกิจครบวงจร ศูนย์เรียนรู้การผลิตผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ และศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งชันโรง เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชน ในด้านการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตการเกษตร ได้มีการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์จนสามารถจัดส่งผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายที่ร้านภัทรพัฒน์ มูลนิธิชัยพัฒนา

๕. การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่ง การเกษตร และปศุสัตว์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร ได้มีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม รวม ๒๐ หลักสูตร ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป จำนวน ๗๘๘ คน รวมทั้งมีผู้สนใจจากหลายประเทศมาศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ เช่น รัฐมนตรีจากประเทศเซเชลส์ และคณะ สำนักราชเลขาธิการจากประเทศตองกา คณะเยาวชนจากประเทศนิวซีแลนด์ และคณะเยาวชนจากกลุ่มประเทศ จี ๗๗ เป็นต้น

๖. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพัฒนาในรูปแบบเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต ทำให้ในปี ๒๕๖๐ มีผู้สนใจมาเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน เป็นจำนวนถึง ๑,๐๐๙,๓๖๔ คน และมีแนวโน้มที่จะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖ โดยสรุปความว่า ให้พัฒนาพื้นที่เป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาด้านการเกษตรกรรม โดยเน้นการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้กลับอุดมสมบูรณ์ดังเดิม สามารถทำการปลูกพืชชนิดต่างๆ ควบคู่ไปกับการปลูกป่า จัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนการปลูกป่าและการเพาะปลูกพืช จัดระเบียบราษฎร ให้ราษฎรในพื้นที่โครงการให้เข้าอยู่อาศัยและทำกินอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและสอดคล้องกับธรรมชาติ ให้ราษฎรเข้าร่วมดูแลรักษา ตลอดจนได้อาศัยผลผลิตจากป่าและเพาะปลูกพืชต่าง ๆ โดยไม่ต้องเข้าไปบุกรุกทำลายป่าไม้อีกต่อไป

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการสนองพระราชดำริ เป็น ๓ ด้าน

๑. ด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา ตามแนวพระราชดำริ

๑.๑ รวบรวมรายงานการศึกษา ทดลอง และงานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จนถึงปัจจุบันมีผลการศึกษา ทดลอง วิจัย จำนวนทั้งสิ้น ๘๓ เรื่อง

๑.๒ จัดทำเล่มเอกสารองค์ความรู้ เรื่อง "การใช้ถ่านชีวภาพในดินทรายเพื่อเพิ่มผลผลิตหอมแดง" จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

๑.๓ พัฒนางานศึกษา ทดลอง วิจัย ที่มีลักษณะต่อยอดจากงานวิจัยขั้นทดลอง โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ ได้แก่ "การทดลองใช้ถ่านชีวภาพปรับปรุงบำรุงดินทรายเพื่อการปลูกพืชและไม้ยืนต้น"

๑.๔ ดำเนินการด้านตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พบว่า สังคมพืชในป่าธรรมชาติเป็นสังคมป่าเต็งรัง มีไม้รังและตะแบกเลือดเป็นพันธุ์ไม้เด่น รองลงมา ได้แก่ ประดู่ อ้อยช้าง ช้างน้าว และแดง นอกจากนี้ ยังพบว่าพันธุ์ไม้ในป่าธรรมชาติมีอัตราความหนาแน่นและความหลากชนิดพันธุ์ไม้มากกว่าพันธุ์ไม้ในแปลงปลูกป่า

๑.๕ ดำเนินการร่วมกับกรมอุตุนิยมวิทยา และสำนักงาน กปร. ติดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศที่โครงการศึกษาทดลองด้านพืชเพื่อส่งเสริมอาชีพ (๑๔๖ ไร่) เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านอุตุนิยมวิทยาด้านการเกษตร และใช้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของประชาชน นิสิต นักศึกษา รวมถึงหน่วยงานราชการที่สนใจ

๒. ด้านการขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยี

๒.๑ การจัดพื้นที่สาธิตเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้

จัดทำแปลงสาธิต เช่น แปลงสาธิตการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกในการปรับปรุงดินที่แข็งเป็นดานเพื่อการปลูกพืช แปลงป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง แปลงเรียนรู้แฝก ๒๘ สายพันธุ์ แปลงสาธิตการใช้ปุ๋ยสั่งตัด แปลงสาธิตการปลูกพืชแบบผสมผสาน แปลงสาธิตการปลูกไม้ผล โรงเรือนสาธิตการเพาะเห็ด สถานที่สาธิตการเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่พื้นเมือง เป็ด แพะ ปลา และกบ

๒.๒ การฝึกอบรม

ศูนย์ฯ ได้ดำเนินการฝึกอบรมให้แก่ผู้ที่สนใจ มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๑,๑๘๐ คน เช่น หลักสูตรเกษตรทฤษฎีใหม่ หลักสูตรการผลิตและใช้ถ่านชีวภาพเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร หลักสูตรการเลี้ยงสัตว์ปีก หลักสูตรการเลี้ยงปลาดุกในบ่อซีเมนต์ หลักสูตรการเลี้ยงปลาดุกในบ่อพลาสติก หลักสูตรการเลี้ยงปลากินพืชในบ่อดิน และการบริหารทรัพยากรน้ำ เป็นต้น

๒.๓ การถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต

จัดเจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมเยียนพร้อมแนะนำให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น สารเร่ง พด. เมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยหมัก พ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำและสัตว์ปีก ให้แก่เกษตรกร หน่วยงานราชการ และประชาชน รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี

๒.๔ การสร้างเครือข่ายศูนย์เรียนรู้

สนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และพัฒนาเกษตรกรจนสามารถเป็นเกษตรกรตัวอย่างได้ จำนวน ๗ คน และสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๑๐ แห่ง นอกจากนี้ ยังได้ประสานการดำเนินงานกับเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๘ แห่ง เพื่อขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้กว้างไกลกว่าพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ

๒.๕ การพัฒนาฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการแจกจ่ายหญ้าแฝกให้แก่เกษตรกร หน่วยงานราชการ และประชาชน จำนวน ๓๗๘,๙๐๐ กล้า ปล่อยปลาลงสู่แหล่งน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยตะแปด บ่อพักน้ำเขากระปุก อ่างเก็บน้ำทุ่งขาม และอ่างเก็บน้ำหนองจิก จำนวน ๗๘๕,๐๐๐ ตัว ดำเนินการปลูกพันธุ์ไม้ ๕ ระดับ พื้นที่ ๑๕ ไร่ บำรุงรักษาแปลงไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี และจัดทำโครงการรวบรวมพันธุ์ไม้มงคลประจำจังหวัด ๗๗ จังหวัด

๓. ด้านการบริหารจัดการองค์การ

พัฒนาระบบสารสนเทศของศูนย์ฯ โดยจัดเก็บข้อมูลและเอกสารต่างๆ ในลักษณะของ file digital และปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ รวมถึงพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ โดยการส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอก จำนวน ๒๔ หลักสูตร รวม ๖๐ คน นอกจากนี้ ยังได้เผยแพร่ผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ ผ่านทาง Social Network ได้แก่ เว็บไซต์ www.huaysaicenter.org และ Facebook รวมมีจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมทั้งหมด ๗๕,๐๒๕ คน

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์โดยตรง จำนวน ๒๙ หมู่บ้าน ๔,๗๑๙ ครัวเรือน โดยการดำเนินงานจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเป็นต้นแบบการพัฒนา การเป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยี และการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรและประชาชนที่สนใจ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นแหล่งอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าไม้ สัตว์ป่า รวมทั้งเพาะพันธุ์สัตว์ป่า และเป็นสถานที่ฝึกอบรมการพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้แก่เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไป รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานสำหรับผู้ที่สนใจ ซึ่งในปี ๒๕๖๐ มีคณะศึกษาดูงานจากต่างชาติ จำนวน ๖,๖๘๙ คน และมีผู้เยี่ยมชมทั้งสิ้น ๑๑๙,๒๘๑ คน

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริให้พิจารณาวางโครงการจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เพื่อการศึกษาทดลองงานพัฒนาการเกษตรด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวอย่างให้ราษฎรนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองต่อไป และให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เป็นศูนย์ให้บริการในด้านเทคนิคและวิชาการที่ครบวงจร เพื่อให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการค้นคว้า ทดลอง วิจัย ในสภาพแวดล้อมของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างต่อเนื่อง และได้นำผลสำเร็จไปขยายผลให้กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไป โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีผลการดำเนินงานในภาพรวม ดังนี้

๑. พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต

ดำเนินงานสาธิตการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของราษฎรในท้องถิ่นและสอดคล้องกับภูมิสังคม ได้แก่

๑.๑ ด้านวิชาการ ดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัย จำนวน ๙ เรื่อง ประกอบด้วย โครงการต่อเนื่อง จำนวน ๒ เรื่อง และโครงการใหม่ จำนวน ๗ เรื่อง ซึ่งผลจากการศึกษาดังกล่าวจะถูกนำไปต่อยอดและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ประชาชน

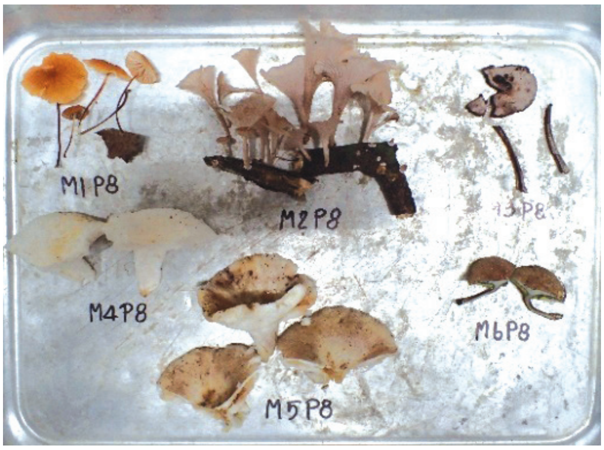

๑.๒ ด้านสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงป้ายสื่อความหมาย จำนวน ๔๔ ป้าย บำรุงรักษาเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ป้องกันรักษาป่าไม้ พื้นที่ ๑๖,๔๕๓ ไร่ สำรวจและบันทึกพิกัด GPS เพื่อจัดทำรหัสประจำต้นไม้ ปลูกรักษา และขยายพันธุ์พืชชนิดต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑.๓ ด้านอาชีพ สาธิตตัวอย่างความสำเร็จในด้านเกษตรกรรมที่หลากหลาย ให้ผลผลิตและผลตอบแทนสูง สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา องค์กรต่าง ๆ ประชาชนทั่วไป และชาวต่างชาติให้ความสนใจเข้ามาเยี่ยมชมศึกษาดูงาน รวมจำนวน ๙๗,๙๖๗ คน

๒. ระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จที่จุดเดียว

ดำเนินการเผยแพร่ขยายผลแบบเบ็ดเสร็จ เกษตรกรสามารถรับบริการต่าง ๆ ได้อย่างครบวงจร ตั้งแต่เรื่องดิน พืช สัตว์ ไปจนถึงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โดยจัดเป็นหลักสูตรต่าง ๆ ให้เกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรม โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม รวมจำนวน ๖,๔๒๕ คน

๓. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

จัดนิทรรศการและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพระราชดำริด้านการพัฒนาและการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ในวาระต่าง ๆ

๔. การสนับสนุนช่วยเหลือในเหตุการณ์น้ำท่วมจังหวัดสกลนคร

๔.๑ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการปลูกหญ้าแฝกบริเวณโดยรอบเหนือขอบอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ตำบลพังขว้าง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ความยาวรวมประมาณ ๔,๐๐๐ เมตร โดยใช้กล้าหญ้าแฝกรวมกว่า ๑๐๐,๐๐๐ กล้า เพื่อป้องกันการพังทลายของดินและป้องกันตะกอนดินไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น

๔.๒ จัดกิจกรรมการตกกล้าแปลงรวม เพื่อผลิตกล้าข้าวพันธุ์สกลนครแจกจ่ายให้ราษฎรบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นที่ได้รับผลกระทบ และสนับสนุนปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เช่น เมล็ดพันธุ์ข้าว รวม ๒,๐๐๐ กิโลกรัม พันธุ์ปลา ๘๓,๐๐๐ ตัว ไก่ดำภูพาน ๑๘๐ ตัว กิ่งพันธุ์มะนาว ชุดยาสมุนไพรพื้นบ้าน ตลอดจนจัดฝึกอบรมอาชีพการเพาะเห็ดให้แก่ราษฎร จำนวน ๑๒๐ คน เพื่อเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพอีกทางหนึ่งด้วย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริเกี่ยวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สรุปได้ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๕ มีพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้นบริเวณพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมของป่าสงวนแห่งชาติป่าขุนแม่กวง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีขอบเขตโครงการประมาณ ๘,๕๐๐ ไร่ ซึ่งมีพระราชประสงค์ให้ศูนย์แห่งนี้เป็นศูนย์กลางของการศึกษา ทดลอง วิจัย เพื่อหารูปแบบการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศทางภาคเหนือ ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำ และนำผลสำเร็จที่ได้จากการศึกษา ทดลอง วิจัย เผยแพร่ให้แก่ราษฎรให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตัวเองต่อไป

๒. เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ มีพระราชดำริถึงเป้าหมายหลักของศูนย์ฯ คือการฟื้นฟูและอนุรักษ์บริเวณต้นน้ำห้วยฮ่องไคร้ ที่มีสภาพแห้งแล้งเป็นการเร่งด่วน ด้วยการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำในระดับบนไปตามแนวร่องน้ำต่าง ๆ ไหลลงอ่างเก็บน้ำในระดับต่ำลงไป พร้อมกับปลูกป่าตามแนวร่องน้ำ ลำดับต่อไปควรสร้างฝายต้นน้ำเป็นระยะ ๆ แล้วต่อท่อไม้ไผ่ส่งน้ำออกทั้งสองฝั่งร่องน้ำ สำหรับด้านการประมง ให้ควบคุมบริหารการรักษาพันธุ์ปลาและการจับปลา ส่วนเรื่องเกษตรกรรมและการปศุสัตว์-โคนม ควรรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ ทั้งจะต้องศึกษาเรื่องเกษตรอุตสาหกรรมควบคู่ไปด้วย เพื่อรองรับภาวะผลผลิตการเกษตรล้นตลาด

๓. จากนั้น มีพระราชดำริเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ มาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ มีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทุกศูนย์ ซึ่งมีปัญหาและสาเหตุเรื่องดินที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาด้วยการจัดหาน้ำสนับสนุน ปรับปรุงดิน และเลือกกิจกรรมการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม และสำหรับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ควรเน้นและให้ความสำคัญในการดำเนินงานให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบด้วยการปลูกข้าวในบริเวณใกล้อ่างเก็บน้ำ การเลี้ยงปลาในอ่างเก็บน้ำที่ ๗ และการอนุรักษ์ดินโดยใช้น้ำและหญ้าแฝกควบคู่กัน

กิจกรรมโดดเด่นในรอบปี ๒๕๖๐ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- **งาน "ล้นเกล้าชาวไทย สถิตในดวงใจนิรันดร์"**

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดงาน "ล้นเกล้าชาวไทย สถิตในดวงใจนิรันดร์" วันที่ ๑๑ – ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เพื่อร่วมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และเนื่องในโอกาสครบรอบ ๓๔ ปี ก่อตั้งศูนย์ฯ โดยนายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรีเป็นประธานเปิดงาน

- **จัดพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลสตมวาร พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช**

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ นายสุรัช ธนูศิลป์ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมด้วยคณะทำงานและเจ้าหน้าที่

ศูนย์ฯ ร่วมพิธีน้อมบำเพ็ญพระราชกุศลสตมวาร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จสวรรคตครบ ๑๐๐ วัน

● ศูนย์ห้วยฮ่องไคร้ฯ จัดฝึกอบรม "โครงการปฏิบัติการตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์" (เกษตรทฤษฎีใหม่)

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการฝึกอบรมให้กับกลุ่มเกษตรกรตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ใช้หลักการ "ระเบิดจากข้างใน" จำนวน ๒๐๐ ราย ของโครงการชลประทานในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ๑๖๐ ราย จังหวัดลำพูน ๒๕ ราย และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๑๕ ราย ใน "โครงการปฏิบัติการตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์" (เกษตรทฤษฎีใหม่) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น

● โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB CAMP) รุ่นที่ ๗

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ นายปวัตร์ นวะมะรัตน รองเลขาธิการ กปร. เป็นประธานเปิดโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB CAMP) รุ่นที่ ๗ ภายใต้แนวคิด "รักษ์น้ำ รักษ์ป่า พัฒนาอาชีพ"

● คณะรัฐมนตรีเกษตรอาเซียนและกลุ่มประเทศบวกสาม (AMAF และ AMAF+3)

ศึกษาดูงานศูนย์ห้วยฮ่องไคร้ฯ

วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำคณะรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ (AMAF) ศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ก่อนหน้านั้น วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ นายสุรัช ธนูศิลป์ ผู้อำนวยการศูนย์ฯ และเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ให้การต้อนรับ Mr. QuDong Yu, Vice Minister of Agriculture จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และ Mr. Takami Nakada, Deputy Director-General จากประเทศญี่ปุ่น มาเยี่ยมชมและดูงานภายในศูนย์ฯ

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้เป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้า ทดลอง วิจัย แสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภูมิสังคมของท้องถิ่น และเป็นสถานที่ที่นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน ประชาชน ใช้แลกเปลี่ยน สื่อสาร และถ่ายทอดความรู้ เป็นแบบจำลองของพื้นที่ที่มีการพัฒนาแบบผสมผสานทุกสาขาในลักษณะสหวิทยา และมีการบริหารที่เป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน มีการประสานการดำเนินงานที่มีเอกภาพ เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จในลักษณะของ "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต" รวมทั้งนำผลสำเร็จของโครงการฯ ขยายผลไปสู่ประชาชนในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และประชาชนผู้สนใจทั่วไป โดยได้กำหนดแผนการศึกษาดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๔ แผนงาน ได้แก่ ๑) แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ ๒) แผนงานขยายผลการพัฒนา ๓) แผนงานฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ๔) แผนงานบริหารจัดการ

ผลการดำเนินงาน

๑. แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ

ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ – ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการศึกษาทดลอง และวิจัยไปแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๓๐๖ เรื่อง โดยดำเนินการศึกษาแล้วเสร็จ จำนวน ๒๙๕ เรื่อง และอยู่ระหว่างการศึกษา จำนวน ๑๑ เรื่อง

๒. แผนงานขยายผลการพัฒนา

๒.๑ งานสาธิต ซึ่งมีลักษณะเป็นงานสาธิตต่อเนื่อง จำนวนทั้งหมด ๓ โครงการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- สาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ในพื้นที่แปลงทดลอง วิจัยภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

- สาธิตการทำการเกษตรยั่งยืนตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีคณะเข้ามาเยี่ยมชม จำนวน ๑๑๙ คณะ ๖,๑๙๘ ราย

- สาธิตการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่พรุ จังหวัดนราธิวาส ๓ พื้นที่ คือ พรุบาเจาะ พรุกาบแดง บ้านทรายขาว

๒.๒ งานพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุน ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาทักษะการพัฒนาพื้นที่ตามความต้องการของราษฎรและความเหมาะสมกับพื้นที่

๒.๓ งานฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี ดำเนินการนำผลสำเร็จจากการศึกษา ทดลอง และวิจัย มาจัดทำเป็นกิจกรรมในงานขยายผลโครงการฯ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ราษฎรในพื้นที่ได้นำองค์ความรู้เหล่านั้นไปต่อยอดในพื้นที่ของตนเอง

๒.๔ โครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

๒.๔.๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตในหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน

๒.๔.๒ การสร้างจิตสำนึกแหล่งเรียนรู้ป่าชุมชนในพื้นที่ จำนวน ๒ หมู่บ้าน

๒.๔.๓ การสร้างสวนพฤกษศาสตร์พรรณไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติฯ และโครงการปลูกป่าไม้ ๖ ระดับ เฉลิมพระเกียรติฯ

๒.๕ แผนงานฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และพระบรมวงศานุวงศ์

โครงการสวนป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

๓. แผนงานบริหารจัดการ

๓.๑ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีผู้สนใจเข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวนทั้งสิ้น ๖๔๒ คณะ ๕๓,๗๘๔ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐)

๓.๒ การจัดซื้อ บำรุงดูแล ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ

๓.๓ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

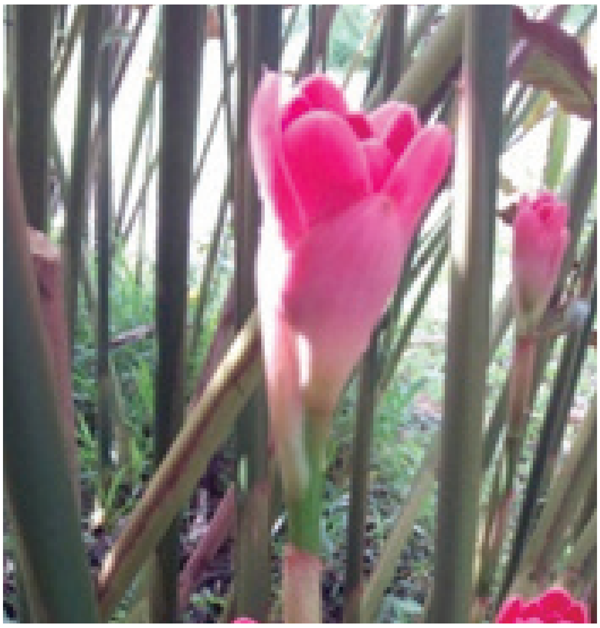

๓.๔ โครงการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวเขตพื้นที่ภาคใต้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ร่วมกับกรมการข้าว ได้ร่วมดำเนินโครงการฯ โดยเริ่มเตรียมพื้นที่เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๙ และดำเนินการปักดำเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วเสร็จเดือนเมษายน ๒๕๖๐ ได้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวซีบูกันตังจำนวน ๑,๐๐๐ กิโลกรัม และเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมกระดังงา ๕๙ จำนวน ๑,๐๐๐ กิโลกรัม

๓.๕ โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชสำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร โดยได้ผลิตเมล็ดพันธุ์ที่เกษตรกรในพื้นที่มีความจำเป็นต้องใช้และเหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ เพื่อเป็นคลังเมล็ดพันธุ์สำรองและสนับสนุนให้แก่ราษฎรที่มีความสนใจ

โครงการก่อสร้างฝายบ้านเขาแดงพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

เรื่องเดิม

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างฝายบ้านเขาแดงพัฒนาไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ตามที่นายบุญช่วย โตประเสริฐ และราษฎรบ้านเขาแดงพัฒนา หมู่ที่ ๑๗ ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ขอพระราชทานโครงการฝายทดน้ำ คลองตาโนด เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบความเดือดร้อน ขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และการเกษตร

สภาพคลองตาโนดก่อนดำเนินการ

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างฝาย ขนาดความสูง ๓ เมตร ยาว ๔๐ เมตร และขุดลอกบริเวณหน้าฝายประมาณ ๕ ไร่ รวมทั้งขุดลอกคลองตาโนดยาวประมาณ ๑,๔๐๐ เมตร นอกจากนี้ การก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดความกว้าง ๖ เมตร ยาว ๒๔ เมตร เพื่อใช้เป็นเส้นทางสัญจรและขนส่งผลผลิตทางการเกษตรของราษฎร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

มีอาคารชลประทานที่สามารถดักชะลอและเก็บกักน้ำไว้ในคลองได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๘๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร เพื่อช่วยเหลือพื้นที่เกษตรประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ และราษฎรมีเส้นทางสัญจรและขนส่งผลผลิตทางการเกษตรของราษฎรได้ตลอดทั้งปี

การก่อสร้างฝาย

โครงการแก้มลิงบ้านโป่งค่อม ตำบลผักขะ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

เรื่องเดิม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงรับโครงการแก้มลิงบ้านโป่งค่อม ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และมีพระราชดำริให้มูลนิธิชัยพัฒนาช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาอุทกภัย ปัญหาการขาดแคลนน้ำ การพัฒนาอาชีพและการเกษตร ด้วยการดำเนินการโครงการแก้มลิงบ้านโป่งค่อม หมู่ที่ ๕ ตำบลผักขะ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานได้ดำเนินการขุดสระเก็บน้ำ ปริมาณดินขุด ๕๔๗,๙๗๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมทั้งก่อสร้างอาคารรับน้ำระบายน้ำ จำนวน ๒ แห่ง ปัจจุบันผลการดำเนินการขุดสระเก็บน้ำแล้วเสร็จ ยังคงเหลือการดำเนินงานระบบส่งน้ำ คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ ปี ๒๕๖๑

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จจะเป็นแหล่งเก็บกักน้ำที่ไหลบ่าเข้าท่วมพื้นที่เพื่อเป็นแก้มลิงมีน้ำประมาณ ๔๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ให้ราษฎรบ้านโป่งค่อมและบริเวณหมู่บ้านใกล้เคียง จำนวน ๔๕๐ ไร่ รวม ๕๑๔ ครัวเรือน ใช้เป็นน้ำต้นทุนสนับสนุนการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี

โครงการฝายห้วยจันลัน ๒
ตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการฝายห้วยจันลัน ๒ ตำบลหนองมะแซว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่นายประเสริฐ โคตนนท์ ราษฎรตำบลหนองมะแซว จังหวัดอำนาจเจริญ ขอพระราชทานโครงการฝายน้ำล้นห้วยจันลันบริเวณพื้นที่บ้านหนองหิน ตำบลหนองมะแซว เพื่อช่วยเหลือราษฎรซึ่งประสบความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรในฤดูแล้ง

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารทดน้ำ แทนฝาย มข. เดิมที่ชำรุด พร้อมทั้งขุดลอกลำห้วยความลึก ๑.๕ เมตร ยาว ๑,๐๐๐ เมตร เพื่อเพิ่มความจุของน้ำในลำห้วยจันลัน ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ

ประโยชน์ของโครงการ

ทำให้ราษฎรในพื้นที่ตำบลหนองมะแซว จำนวน ๑๕๐ ครัวเรือน ประชากร ๖๐๐ คน มีน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรในฤดูฝน ๙๘๐ ไร่ ฤดูแล้ง ๕๐ ไร่ ตลอดจนการเลี้ยงปศุสัตว์อย่างพอเพียง

อาคารฝายทดน้ำ

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

พระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับ "โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม" ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่นายอาสา สารสิน ประธานกรรมการบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาฯ กรณีบริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับประทานบัตรในการดำเนินกิจการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่และถลุงโลหะสังกะสี บริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่สอด ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จะยุติการทำเหมืองในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองแร่เดิมให้เป็นศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับแนวทางการพัฒนาพื้นที่กิจกรรมเหมืองที่ผ่านการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมแล้ว ให้เป็นศูนย์การพัฒนาและแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ อันประกอบด้วยแนวทางต่าง ๆ ดังนี้

๑) ศูนย์อบรมสัมมนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๒) พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่สังกะสีดอยผาแดง

๓) ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ

๔) ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น

๕) ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

๖) สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ

ต่อมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเขตพื้นที่จังหวัดตาก ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ ในการนี้ มีพระราชดำริในพื้นที่โครงการฯ สรุปความว่า ขอให้ดำเนินการรวบรวมพรรณไม้และจัดทำสวนพฤกษศาสตร์เพื่อเป็นการอนุรักษ์และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและผู้ที่สนใจศึกษาต่อไป

ผลการดำเนินงาน

ในปี ๒๕๖๐ มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมบริเวณเหมืองสังกะสีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ดังนี้

๑. การจัดการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นและขับเคลื่อนโครงการฯ

- ประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

- ประชุมคณะวิชาการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคมคม ๒๕๖๐

๒. การอบรมเยาวชนและราษฎร ได้แก่ การอบรมเยาวชนรักษ์ป่า จำนวน ๒ รุ่น รุ่นละ ๑๒๐ คน อบรมราษฎรส่งเสริมพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ จำนวน ๒ รุ่น รุ่นละ ๑๒๐ คน อบรมเครือข่ายราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) จำนวน ๕ หมู่บ้าน

๓. งานปรับปรุงและซ่อมแซมอาคารสถานที่

ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมเรือนรับรองที่ประทับและอาคารรับรองให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม เพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติงานของโครงการฯ รวมถึงก่อสร้างเรือนเพาะชำเพื่อรวบรวมพันธุ์ไม้สวยงามและหายากที่พบในผืนป่าตะวันตก ตลอดจนกล้วยไม้ต่างๆ

ประโยชน์ที่ได้รับ

สามารถพัฒนาและขับเคลื่อนโครงการฯ เพื่อรองรับกิจกรรมทั้ง ๖ แนวทาง ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้ด้านการอนุรักษ์พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าและพืชท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและแหล่งนันทนาการ รวมทั้งการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์ตามแนวพระราชดำริ

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเพื่อช่วยเหลือราษฎรหลายครั้ง ตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ สรุปความได้ว่า “ให้ทำประตูระบายน้ำที่ปากแม่น้ำปากพนังเพื่อแก้ไขปัญหาทั้งหมด ตั้งแต่น้ำแล้ง น้ำท่วม น้ำเค็ม และสามารถที่จะให้ประชาชนมีน้ำบริโภคและน้ำทำการเกษตร ซึ่งจะต้องสร้างหรือทำโครงการต่อเนื่อง”

ต่อมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านพัฒนาอาชีพ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ รวม ๙ ครั้ง

ผลการดำเนินงาน

ส่วนราชการต่าง ๆ ได้เข้ามาร่วมดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อาทิ กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว กรมประมง กรมชลประทาน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กรมป่าไม้ กรมอุทยาน-แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมควบคุมมลพิษ ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปรับปรุงดินเปรี้ยวเพื่อทำนาข้าว รู้จักการทำบัญชีบันทึกรายจ่าย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งป่าต้นน้ำลำธาร ป่าพรุ และป่าชายเลน โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

๑. การอำนวยการ และประสานการพัฒนา

๑.๑ บริหารศูนย์อำนวยการและประสานงาน พร้อมทั้งซ่อมแซม/ปรับปรุงอาคารที่ชำรุด

๑.๒ โครงการประชาสัมพันธ์สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๓ สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ๘ ศูนย์

๒. การพัฒนาแปลงทดสอบสาธิต

๒.๑ แปลงทดสอบสาธิตด้านพืช

๒.๒ แปลงสาธิตด้านการเลี้ยงสัตว์

๒.๓ แปลงสาธิตด้านการประมง

๒.๔ ศูนย์เรียนรู้การทำไร่จาก ๙ ไร่

๓. การพัฒนาอาชีพ

๓.๑ โครงการพัฒนาอาชีพในพื้นที่บูรณาการ บ้านท้องโกงกาง ตำบลปากพนังฝั่งตะวันตก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดำเนินการพัฒนาอาชีพ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๒ โครงการพัฒนาอาชีพในพื้นที่บูรณาการ บ้านเนินธัมมัง ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ดำเนินการสนับสนุนพันธุ์พืช สวนครัว

๓.๓ ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืดเพื่อปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดำเนินการผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืด

๓.๔ การพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการและการตลาดวิสาหกิจชุมชน ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน

๓.๕ โครงการการศึกษาและพัฒนาศูนย์เรียนรู้การจัดการวัชพืชน้ำอย่างบูรณาการ ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เรียนรู้จัดการวัชพืชน้ำอย่างบูรณาการ และฝึกอบรมการใช้ประโยชน์วัชพืชน้ำให้กับชุมชนริมคลองที่มีปัญหาเรื่องวัชพืชน้ำ

๓.๖ โครงการศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งโดยวิธีการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่น ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมแนวไม้ไผ่และปลูกซ่อมป่าชายเลนหลังแนวไม้ไผ่ ไม้ไผ่ตง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๕ – ๖ นิ้ว ยาวท่อนละ ๓.๐๐ เมตร จำนวน ๓,๐๐๐ ท่อน เพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยวิธีการปักไม้ไผ่

๓.๗ โครงการศึกษาและพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการชุมชนเพื่อการเรียนรู้ในการฟื้นฟูนากุ้งร้างในโซนน้ำเค็มโดยชุมชน

๓.๘ โครงการศึกษาทดลองปลูกป่าจากเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง ดำเนินการปลูกจากในพื้นที่นากุ้งร้าง จำนวน ๑๐๐ ไร่

๔. การพัฒนาสิ่งแวดล้อม

๔.๑ โครงการจัดทำฝายต้นน้ำถาวรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จำนวน ๒๐ แห่ง

๔.๒ โครงการปลาดุกลำพันคืนถิ่น ดำเนินการเพาะพันธุ์ปลาดุกลำพัน ๑,๐๐๐ ตัว เพื่อปล่อยปลาดุกลำพันคืนถิ่นอาศัยในแหล่งธรรมชาติ เนื่องจากเป็นพันธุ์ปลาหายาก

๕.๒ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการขุดแพรกทำแนวป้องกันรักษาป่าและป้องกันไฟป่า

๕.๓ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการบุกรุกและควบคุมไฟป่าในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ

๕.๔ ลาดตระเวนป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย

๕. การแก้ไขปัญหาไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง

๕.๑ กรมป่าไม้ ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในพื้นที่ชุมชนเป้าหมาย

๕.๕ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันควบคุมไฟป่าพรุควนเคร็ง

๕.๖ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการปลูกป่าพรุเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง

๖. การพัฒนาอื่นๆ

การติดตามคุณสมบัติของตะกอนดินในท้องน้ำบริเวณลุ่มน้ำปากพนัง ดำเนินการสำรวจข้อมูลและพื้นที่เบื้องต้น วางแผนและเตรียมเครื่องมือจัดเก็บวิเคราะห์ตัวอย่าง และเก็บตัวอย่างเพื่อติดตามคุณสมบัติของตะกอนดิน ทำการตรวจวัด ทดลอง และวิเคราะห์ตัวอย่าง สรุปผล และจัดทำรายงาน ๑๐ ชุด

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑. จากการบริหารจัดการน้ำบังเกิดผลให้สามารถป้องกันการรุกตัวของน้ำเค็มได้อย่างเด็ดขาด มีแหล่งน้ำจืดไว้ใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม รักษาสิ่งแวดล้อมได้เต็มพื้นที่ ราษฎรสามารถใช้น้ำจากในระบบโครงข่ายคูคลองในพื้นที่บรรเทาความขาดแคลนน้ำ คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สามารถบรรเทาอุทกภัย ลดระดับและระยะเวลาน้ำท่วมในพื้นที่ลงได้เป็นอย่างมาก ลดความเสียหายแก่พื้นที่การเกษตร และแหล่งชุมชนเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะคลองระบายน้ำชะอวด–แพรกเมืองที่ระบายน้ำในช่วงกลางน้ำไม่ให้เข้าสู่ตัวเมือง และคลองระบายน้ำฉุกเฉินซึ่งช่วยระบายน้ำบริเวณปลายน้ำมิให้ท่วมเทศบาลปากพนัง

๒. จากพื้นที่ทำนาปลูกข้าวลดน้อยลง สามารถเพิ่มพื้นที่ได้มากขึ้น โดยขณะนี้มีพื้นที่ปลูกข้าวประมาณ ๔ แสนไร่ และมีการส่งเสริมพัฒนาอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ สวนไม้ผล ไร่นาสวนผสม การเลี้ยงปลา การปลูกต้นจากผักปลอดสารพิษ เป็นต้น

๓. ทำให้ราษฎรต่างพื้นที่ไม่มีความขัดแย้งระหว่างอาชีพที่ต้องอาศัยน้ำจืดและน้ำเค็ม สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกันได้เป็นอย่างดี

๔. ทรัพยากรธรรมชาติในลุ่มน้ำตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ทั้งป่าต้นน้ำลำธาร ประมาณ ๓ แสนไร่ ป่าพรุ ประมาณ ๒.๘ ไร่ และป่าชายเลน ประมาณ ๑ แสนไร่ ได้รับการฟื้นฟู ป้องกัน และอนุรักษ์ เพื่อให้เกิดความสมดุลของระบบนิเวศ

๕. จำนวนคณะขอใช้ห้องประชุม จำนวน ๕๐ คณะ การจัดนิทรรศการนอกพื้นที่ จำนวน ๑๖ ครั้ง มีจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมโครงการ จำนวน ๑๒๖,๕๗๘ คน

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรี

โครงการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช บรมนาถบพิตร “ล้นเกล้าชาวไทย สถิตในดวงใจนิรันดร์” โดย นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ได้เยี่ยมชมเส้นทางการเดินป่าและฝายพ่อบริเวณงานศึกษาและพัฒนาด้านป่าไม้ ต่อจากนั้นได้เดินทางเข้าสู่ปะรำพิธี และเป็นประธานในพิธีเปิดโครงการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร “ล้นเกล้าชาวไทย สถิตในดวงใจนิรันดร์” โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ กล่าวต้อนรับ

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำทรง (ตอนล่าง) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลน้ำโสม อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี พร้อมด้วยเลขาธิการ กปร. และคณะฯ เดินทางไปเยี่ยมชมโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำทรง (ตอนล่าง) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลน้ำโสม อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี องคมนตรีและคณะได้ร่วมกันปล่อยพันธุ์ปลา เช่น ปลายี่สกเทศ ปลานิล ลงสู่อ่างเก็บน้ำห้วยทรงฯ เพื่อเป็นการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำและสร้างแหล่งอาหารโปรตีนให้กับชุมชน จากนั้น จึงเดินทางไปเยี่ยมชมแปลงเกษตรของนางระหัด กันตะบุตร เกษตรกรบริเวณบ้านน้ำทรง ตำบลศรีสำราญ อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ในการนี้ องคมนตรีได้มอบปัจจัยการผลิต ได้แก่ พันธุ์ปลา

อาหารปลา น้ำหมักชีวภาพ ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี พร้อมคณะฯ ได้เดินทางไปเยี่ยมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

๑. โครงการปลูกข้าวอินทรีย์ กองทัพภาคที่ ๓ ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

กองทัพภาคที่ ๓ ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับหน่วยทหารและครอบครัวกำลังพล โดยได้จัดทำโครงการเดินตามรอยเท้าพ่อ รูปแบบเกษตรอินทรีย์ขึ้น ในพื้นที่ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ พื้นที่ ๑.๕ ไร่ ประกอบด้วย การปลูกพืชผักสวนครัว การปศุสัตว์ การประมง และการทำนาข้าวอินทรีย์ โครงการดังกล่าวเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นมา และนำผลผลิตมาประกอบอาหารสำหรับทหารกองประจำการ เหลือจึงจำหน่ายไปยังประชาชนภายนอก และได้ขยายผลการดำเนินโครงการไปสู่หน่วยทหารและครอบครัวกำลังพลในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๓

ต่อมา กองทัพภาคที่ ๓ จึงได้ดำเนินโครงการปลูกข้าวอินทรีย์เพื่อเป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว สนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ขึ้นในพื้นที่ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จำนวน ๓ แปลง พื้นที่ ๒๗๕ ไร่ ประกอบด้วย

แปลงที่ ๑ พื้นที่ ป.พัน. ๑๐๔ จำนวน ๖๐ ไร่ ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวปทุมธานี ๑ สำหรับฤดูนาปรังและนาปี

แปลงที่ ๒ พื้นที่ พัน.สพ.กระสุน ๒๓ จำนวน ๖๕ ไร่ ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ สำหรับฤดูนาปี

แปลงที่ ๓ พื้นที่ ม.พัน.๙ จำนวน ๑๕๐ ไร่ ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ สำหรับฤดูนาปี

สำหรับผลผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้ กองทัพภาคที่ ๓ จะได้ทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อพระราชทานให้เกษตรกรต่อไป

องคมนตรีได้เสนอแนะให้กรมชลประทานเข้ามาดำเนินการบริหารจัดการน้ำเพื่อสนับสนุนกองทัพภาคที่ ๓ (เพื่อโครงการเดินตามรอยเท้าพ่อ) ให้โครงการเกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

๒. โครงการจัดรูปที่ดินพื้นที่เขื่อนแควน้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก

การดำเนินงานในพื้นที่โครงการจัดรูปที่ดินในระยะแรก จากการประเมินของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า มีการส่งน้ำและระบายน้ำออกจากแปลงมีประสิทธิภาพขึ้น จากเดิมร้อยละ ๓๐ เป็นร้อยละ ๙๘.๗ ทำให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกได้ตลอดปี ผลิตข้าวนาปีเพิ่มขึ้น จาก ๗๒๐.๒ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๘๔๐.๖ กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗๓ ผลิตข้าวนาปรัง เพิ่มขึ้นจาก ๗๓๗.๓ กิโลกรัม เป็น ๘๔๙.๖ กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒ ซึ่งจากการเข้าร่วมโครงการทำให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการเขื่อนแควน้อยบำรุงแดนมีรายได้เพิ่มขึ้นต่อเนื่องตลอดปี

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมคณะฯ ได้เดินทางไปยังโครงการก่อสร้างฝายบ้านเขาแดงพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ได้กล่าวถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงห่วงใยประชาชนในแถบจังหวัดจันทบุรีที่ได้รับความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร รวมถึงน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค ด้วยมีพระราชประสงค์ที่จะทรงเห็น

ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยถ้วนหน้า จึงพระราชทานความช่วยเหลือโดยทรงรับไว้เป็นโครงการก่อสร้างฝายบ้านเขาแดงพัฒนา โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ต่อมา ได้เดินทางไปพื้นที่โครงการก่อสร้างทำนบดินบ้านไทรนอง ๒ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสองพี่น้อง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โอกาสนี้องคมนตรีได้กล่าวถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงห่วงใยประชาชนในแถบจังหวัดจันทบุรีที่ได้รับความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำ จนส่งผลให้ที่ผ่านมาผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ได้รับความเสียหาย โครงการก่อสร้างทำนบดินบ้านไทรนอง ๒ อันเนื่องมาจากพระราชดำริจะช่วยให้ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไข

วันศุกร์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมคณะฯ ได้เดินทางไปยังแปลงสาธิตการเกษตรยางตอกทอย บริเวณตำบลรำพัน อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ดำเนินการโดยงานวิชาการเกษตรของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในโอกาสนี้ องคมนตรีเห็นควรให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ร่วมกับกรมชลประทานพัฒนาแหล่งน้ำบริเวณแปลงสาธิตการเกษตรยางตอกทอย เพื่อให้มีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับกิจกรรมการเกษตรในพื้นที่ในช่วงฤดูแล้ง รวมถึงควรมีการปลูกทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองให้มีความหลากหลายของชนิดพันธุ์

จากนั้น นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมทั้งหัวหน้าส่วนราชการและประชาชนในจังหวัด

จันทบุรีและใกล้เคียงได้เข้าเฝ้าฯ รับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเปิด “คลองภักดีรำไพ” โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองจันทบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานชื่อโครงการ “คลองภักดีรำไพ” เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙ อันมีความหมายว่า คลองที่แสดงถึงความจงรักภักดีในสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๗ เพื่อบรรเทาอุทกภัยเมืองจันทบุรีฯ

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามการดำเนินงาน โครงการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมคณะฯ ได้เดินทางไปโครงการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ในการนี้ นายพงศ์ศักดิ์ อรุณวิจิตรสกุล ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน บรรยายสรุปการบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยาตามพระราชดำริ และนายชัยพร พรหมสุวรรณ ผู้อำนวยการโครงการ

ชลประทานสมุทรปราการ กรมชลประทาน บรรยายสรุปการบริหารจัดการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

๑. การบริหารจัดการน้ำตามพระราชดำริ ตลอดจนโครงการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการบริหารจัดการน้ำที่สามารถช่วยเหลือราษฎรและประเทศชาติได้มาก สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ที่จะรักษาสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และต่อยอดเพื่อให้ราษฎรได้รับประโยชน์สูงสุด ดังนั้นหากมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีประโยชน์ และมีความเหมาะสมในการดำเนินงาน อาจหารือกับสำนักงาน กปร. เพื่อนำความกราบบังคมทูลฯ ขอพระบรมราชวินิจฉัยเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการช่วยเหลือราษฎรต่อไป

๒. องคมนตรีสอบถามสถานการณ์และการบริหารจัดการแม่น้ำแม่กลอง ตลอดจนสถานการณ์แม่น้ำท่าจีน ซึ่งประสบปัญหาน้ำล้นฝั่งอยู่บ่อยครั้ง

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมคณะฯ ได้เดินทางไปยังพื้นที่โครงการอุทยานแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติไทยประจัน ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เพื่อติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

องคมนตรีได้เยี่ยมราษฎรกลุ่มผู้ใช้น้ำ และราษฎรในพื้นที่ตำบลยางหัก ซึ่งได้นำผลิตผลและผลิตภัณฑ์ในพื้นที่มาจัดแสดง จากนั้นองคมนตรี และคณะฯ เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านพุกรูดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อติดตามผลการดำเนินโครงการและเยี่ยมราษฎรกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำบ้านพุกรูดฯ และเยี่ยมชมแปลงเกษตรผสมผสานของนายหนู ทองหวี ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำบ้านพุกรูดฯ จากเดิมเคยปลูกฝ้ายและข้าวโพดเนื่องจากไม่มีแหล่งน้ำ ต่อมาเมื่อมีโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านพุกรูดฯ ทำให้สามารถทำ

การเกษตรได้ทั้งปี โดยปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น และผักสวนครัว เช่น ทุเรียน มังคุด เงาะ กล้วย เป็นต้น ปัจจุบันมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มมากขึ้น และไม่มีหนี้สิน โดยมีรายได้สุทธิโดยเฉลี่ย ๕๐,๐๐๐ บาท/ปี

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑. การบริหารจัดการน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการบริหารจัดการน้ำที่สามารถช่วยเหลือราษฎรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ที่จะรักษา สืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และต่อยอดเพื่อให้ราษฎรได้รับประโยชน์สูงสุด ดังนั้น หากมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีประโยชน์ และมีความเหมาะสมในการดำเนินงาน อาจหารือกับสำนักงาน กปร. เพื่อนำความกราบบังคมทูลฯ ขอพระราชวินิจฉัย เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการช่วยเหลือราษฎรต่อไป

๒. องคมนตรีสอบถามสถานการณ์และการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ตำบลยางหัก และได้เสนอความเห็นว่า เห็นควรให้สำนักงาน กปร. พิจารณางบประมาณสนับสนุนโครงการดังกล่าวด้วยในกรณีเร่งด่วนหรือเกินกำลังของจังหวัด เนื่องจากเป็นโครงการที่สอดคล้องกับพระราชดำริ ที่ให้พิจารณาจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ตำบลยางหัก

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างแบบผสมผสานตามพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมคณะฯ ได้เดินทางไปยังพื้นที่โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างตามพระราชดำริแบบผสมผสาน ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เพื่อติดตามการดำเนินงานโครงการ

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑. ขอให้สำนักงาน กปร. พิจารณาสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมคันกั้นตลิ่ง และผิวถนน

๒. ขอให้สำนักงาน กปร. พิจารณาช่วยเหลือในเรื่องระบบไฟฟ้าภายในโครงการ

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดบึงกาฬ
ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยตาดข่าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองอ้อ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑. ขอให้ประชาชนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการทำเกษตรทฤษฎีใหม่มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละครัวเรือน เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและมีอาหารบริโภคภายในครัวเรือนอย่างเพียงพอ

๒. ส่วนใดที่เกิดการชำรุด หรือเสียหายไม่มาก ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการซ่อมแซม บำรุงรักษา เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและสามัคคีภายในชุมชน

โครงการอ่างเก็บน้ำชำตมขาวพร้อมระบบท่อส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑. ให้เกษตรจังหวัดเข้ามาฝึกอบรมชาวบ้านด้านการปลูกพืชผักสวนครัว โดยสนับสนุนให้มีสระน้ำในบ้าน เพื่อเลี้ยงปลา

๒. ให้กรมพัฒนาที่ดินหาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับขุดบ่อขนาดเล็กตามบ้านเกษตรกร โดยให้จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อปลูกพืชผักสวนครัว และบำรุงดิน

๓. ให้กรมชลประทานช่วยดูแลรักษาอ่างเก็บน้ำและระบบส่งน้ำหากมีการชำรุด ส่วนการดูแลเล็กๆ น้อยๆ ให้ชาวบ้านรวมกลุ่มกันช่วยดูแลเป็นการสร้างความสามัคคี

โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำหนองบ่อออง และขุดร่องชักน้ำพร้อมติดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑. เมื่อโครงการแล้วเสร็จ ขอให้หน่วยงานราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือในการดำเนินการต่อยอด และขยายผลโครงการฯ ต่อไป

๒. ให้เกษตรจังหวัดเข้ามาสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ให้กรมชลประทานติดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อขอลดค่าไฟฟ้าที่ใช้สำหรับสูบน้ำเพื่อการเกษตร

๔. ให้ประชาชนใช้น้ำอย่างประหยัด โดยจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์การใช้น้ำให้มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและการจัดสรรน้ำอย่างยุติธรรม

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำห้วยหิน พร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดบึงกาฬ

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑. ให้เกษตรจังหวัดส่งเจ้าหน้าที่มาดูแล ให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืช เพื่อเพิ่มรายได้และสาธิตการทำปุ๋ยอินทรีย์

๒. ให้กรมชลประทานพิจารณาจัดการแหล่งน้ำหรือเพิ่มปริมาณน้ำเพื่อรองรับในอนาคต เนื่องจากพื้นที่มีอยู่มีปริมาณน้ำอาจไม่เพียงพอสำหรับราษฎร ๓ หมู่บ้าน ทั้งนี้ให้ติดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในการลดค่าไฟสำหรับสูบน้ำเพื่อการเกษตร

๓. ขอให้กลุ่มผู้ใช้น้ำมีการบริหารจัดการน้ำที่ดี มีความสามัคคี ใช้น้ำอย่างประหยัด จัดสรรน้ำอย่างเป็นธรรม

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ต้นแบบตามแนวชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (วัดเขาศาลาอตุลฐานะจาโร) อำเภอบัวเชด จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

๑. ขอให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายช่วยเหลือทางวัดปกป้องผืนป่าแห่งนี้ไว้ในอนาคต สำหรับปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตโครงการ ขอให้ร่วมกันหาแนวทางดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ขอให้สำนักงาน กปร. ช่วยดูแลด้านรูปแบบการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการในระยะต่อไป ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๓. ในส่วนของป่าพุทธอุทยาน อาจจะมีการพิจารณาความเหมาะสมเพื่อขอพระราชทานชื่อจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ต่อไป

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดา อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ได้เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดา ตำบลแก่งดินสอ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี

ในการนี้ นายสุรชัย จิวะสุรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดใหญ่ที่ ๗ กรมชลประทาน บรรยายสรุปความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นายวิรัช จตุพนาพร ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช บรรยายสรุปผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

๑. ขอให้กรมอุทยานฯ รักษาพื้นที่ป่าบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดาให้มีความสมบูรณ์ และหน่วยงานในพื้นที่ควรปฏิบัติงานอย่างบูรณาการร่วมกันในการเฝ้าระวังการตัดไม้ทำลายป่าอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. จังหวัดปราจีนบุรีควรประสานกับเกษตรจังหวัดในการฝึกอบรมเกษตรกรในพื้นที่ให้สามารถทำการเกษตรที่มีพืชผลทางการเกษตรที่มีมูลค่าสูงได้ ซึ่งจะส่งผลประโยชน์ให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับผลตอบแทนมากที่สุด

๓. กรมประมงควรปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำมูลค่าสูงไว้ในบริเวณอ่างเก็บน้ำอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกุ้งก้ามกราม และขอให้คำนึงถึงความระมัดระวังในการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่นลงในบริเวณอ่างเก็บน้ำ เพราะอาจจะส่งผลกระทบถึงสิ่งแวดล้อม อีกทั้งควรควบคุมการใช้เครื่องมือการทำประมง ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำในวงกว้าง

๔. กรมชลประทานควรดำเนินการติดตามแผนผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำใต้ดินอย่างสม่ำเสมอ

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่จังหวัดลพบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมคณะฯ ได้เดินทางไปยังโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

จากนั้น นายภานุ แย้มศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี กล่าวต้อนรับคณะองคมนตรี และผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๐ ได้บรรยายสรุปเกี่ยวกับโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักฯ

องคมนตรี และคณะฯ นั่งรถรางผ่านสันเขื่อนเพื่อชมทัศนียภาพของโครงการ โอกาสนี้ ได้เข้าเยี่ยมและสนทนากับกลุ่มเกษตรกรบ้านหนองบัวน้อย ตำบลหนองบัว อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

ต่อมา ได้เดินทางไปยังโครงการเขื่อนพระราม ๖ ตำบลท่าหลวง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นเขื่อนทดน้ำแห่งแรกในประเทศไทย โอกาสนี้ องคมนตรีได้เข้าสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และลงนามถวายความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

ในการนี้ ได้รับฟังการบรรยายแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยสังเขป และสรุปการบริหารจัดการน้ำของโครงการเขื่อนพระราม ๖

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักฯ ยังมีอีกหลายแห่งที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีรับสั่งให้เร่งดำเนินการ ดังนั้นจึงขอให้กรมชลประทานไปทบทวนแผน และจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน บางแห่งที่ไม่ติดปัญหาเรื่องที่ดินก็ให้ดำเนินการก่อน และควรไปสำรวจดูใหม่ เนื่องจากปัจจุบันการใช้พื้นที่และความต้องการน้ำอาจเปลี่ยนแปลงไป อาจจะมากขึ้นหรือน้อยลง สำหรับโครงการที่มีปัญหาขอให้ทำได้เท่าที่ทำ และให้ส่งผลกระทบต่อป่าน้อยที่สุด

๒. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ที่จะทำให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สามารถใช้งานได้เต็มตามศักยภาพ และเพื่อเป็นการสนองพระราชดำริ จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อร่วมกันพิจารณาแก้ไขและดำเนินการดังกล่าว โดยมีกรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ จังหวัด มาทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด

๓. การระบายน้ำบริเวณท้ายเขื่อนพระราม ๖ ในช่วงฤดูน้ำหลาก ขอให้คำนึงถึงปริมาณน้ำที่จะไหลลงสู่คลองระพีพัฒน์ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความเดือดร้อนบริเวณพื้นที่ด้านท้ายน้ำ และขอให้พิจารณาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาข้อจำกัดในการระบายน้ำด้านท้ายเขื่อนพระราม ๖ เพื่อให้สามารถระบายน้ำได้มากขึ้น

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานการบริหารจัดการน้ำในเขตพื้นที่จังหวัดชัยนาท (เขื่อนเจ้าพระยา) และจังหวัดสิงห์บุรี (ประตูระบายน้ำบางโฉมศรี) เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๐

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมคณะฯ ได้เดินทางไปยังเขื่อนเจ้าพระยา ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ในการนี้ ผู้อำนวยการสำนักงาน

ชลประทานที่ ๑๒ ได้บรรยายสรุปเกี่ยวกับประวัติเขื่อนเจ้าพระยา สถานการณ์น้ำและการบริหารจัดการ

หลังการรับฟังบรรยายสรุป นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ได้กล่าวว่า มีความยินดีที่ได้มาเยี่ยมที่นี่ ซึ่งขณะนี้อยู่ในช่วงที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ เพราะเริ่มมีฝนตกชุกในเขตภาคกลาง สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงมีความห่วงใย ทรงโปรดเกล้าฯ ให้องคมนตรีมารับฟังแผนงานการบริหารจัดการน้ำ และจะกลับไปกราบบังคมทูลฯ รายงานให้ทรงทราบ

จากนั้น องคมนตรีได้ปลูกต้นมะตูมบริเวณโครงการ ซึ่งเป็นไม้ประจำจังหวัดชัยนาท และได้พบปะพูดคุยกับราษฎรกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์จากเขื่อนเจ้าพระยา ขณะนี้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้องคมนตรีต่างๆ และข้าราชบริพารไปช่วยเหลือและแจกของให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากอุทกภัย สำหรับที่นี่ก็ทรงให้มาดูว่าเราเตรียมแผนรองรับน้ำที่จะมาในเดือนกันยายน – ตุลาคมอย่างไร หวังว่าจะไม่กระทบกับการเกี่ยวข้าว และจะพยายามช่วยเหลือราษฎรให้ดีที่สุด

ต่อมา องคมนตรีเดินทางไปยังประตูระบายน้ำบางโฉมศรี ตำบลชีน้ำร้าย และตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่เคยได้รับความเสียหายจากอุทกภัยเมื่อปี ๒๕๕๔ นายศักดิ์ศิริ อยู่สุข ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๐ บรรยายสรุปการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำประตูระบายน้ำบางโฉมศรี

ในการนี้ องคมนตรีได้แจ้งว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นห่วงจากสถานการณ์น้ำท่วมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้องคมนตรีออกตรวจเยี่ยมพื้นที่ที่มีความเสี่ยง และมีแผนการรับสถานการณ์น้ำอย่างไร

จากนั้น ได้พบปะพูดคุยกับราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณประตูระบายน้ำ

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

๑. ผู้ใหญ่หลายท่านมีความเป็นห่วงลุ่มน้ำยม แต่ก็ได้ทราบว่าเริ่มมีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (เชียงง่วน) ที่จังหวัดพะเยา ขอฝากให้กรมชลประทานช่วยพิจารณาลุ่มน้ำสาขาในการสำรวจพื้นที่ และออกแบบเตรียมเอาไว้ หากมีความจำเป็นเร่งด่วนก็จะสามารถนำมาใช้ได้ทันท่วงที

๒. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปณิธานที่จะสืบสาน ต่อยอด การพัฒนาโครงการในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานไว้ให้คงอยู่และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติสืบไป ดังนั้นโครงการใดที่สร้างแล้วยังไม่สมบูรณ์ โครงการที่ยังขาดไม่ครบถ้วน จะมีคณะกรรมการประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มาช่วยกันทำงาน

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดนิทรรศการ ธ สถิต ในดวงใจนิรันดร์ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ได้เดินทางไปยังศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

เพื่อเป็นประธานในพิธีเปิดงานนิทรรศการ ธ สถิต ในดวงใจนิรันดร์ ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยในปีนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระเมตตาต่อเกษตรกรไทยที่ต้องประสบปัญหาในการประกอบอาชีพที่แตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค อันเป็นที่มาของการพระราชทานแนวพระราชดำริให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น เพื่อให้เป็นสถานที่ดำเนินงานช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถประกอบอาชีพได้ด้วยเทคโนโลยีเรียบง่าย ทั้งยังมีวัตถุประสงค์เพื่อเทิดพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๕ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙

นอกจากนี้ องคมนตรีได้พบปะพูดคุยกับกลุ่มหมอดินอาสา และเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ และกล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะสืบสาน รักษาต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และได้เน้นย้ำว่าสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีความห่วงใยประชาชนมาก

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามการดำเนินงานโครงการเขื่อนขุนด่านปราการชล อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมคณะฯ ได้เดินทางไปยังโครงการเขื่อนขุนด่านปราการชล ตำบลนาหินลาด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

ในการนี้ ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาขุนด่านปราการชล บรรยายสรุปการบริหารจัดการเขื่อนขุนด่านปราการชล ประโยชน์และการบริหารจัดการกลุ่มผู้ใช้น้ำ รวมถึงแนวทางการเพิ่มศักยภาพอ่างเก็บน้ำคลองสีเสียด

จากนั้น องคมนตรี และคณะฯ ได้พบปะราษฎรกลุ่มผู้ใช้น้ำทั้ง ๕ กลุ่ม ของเขื่อนขุนด่านปราการชล ซึ่งรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็งในการบริหารจัดการน้ำให้บังเกิดประโยชน์สูงสุด และได้สร้างกำลังใจให้กับกลุ่มเกษตรกรในครั้งนี้

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

๑. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้พิจารณาสืบสาน รักษา ต่อยอด เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในรัชกาลที่ ๙

๒. กรมชลประทานควรพิจารณาเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำท่วมในคลองบ้านนา โดยเห็นสมควรให้พิจารณาหาแนวทางพัฒนาอ่างเก็บน้ำที่เหมาะสมต่อไป

๓. มอบหมายให้กรมชลประทานพิจารณาหาแนวทางในการเพิ่มศักยภาพอ่างเก็บน้ำคลองสีเสียด โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้ง และขยายพื้นที่การเกษตรให้มากขึ้นกว่า ๓,๐๐๐ ไร่ แต่จะต้องไม่กระทบกับน้ำต้นทุนที่นำมาจากเขื่อนขุนด่านปราการชล เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุดและเป็นไปตามแนวพระราชดำริ

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี รับฟังการบรรยายสรุปการบริหารจัดการน้ำและสถานการณ์น้ำในปัจจุบัน ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ ชั้น ๓ อาคาร ๙๙ ปี หม่อมหลวงชูชาติ กำภู กรมชลประทาน

เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พร้อมคณะฯ ได้เดินทางไปรับฟังบรรยายสรุปการบริหารจัดการน้ำและสถานการณ์น้ำในปัจจุบัน ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ ชั้น ๓ อาคาร ๙๙ ปี หม่อมหลวงชูชาติ กำภู กรมชลประทาน

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

๑. ขอให้กรมชลประทานเตรียมมาตรการรองรับผลกระทบจากพายุ "ทกซูรี" ที่จะมีผลต่อพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะเขื่อนน้ำพุง เขื่อนน้ำอูน และเขื่อนอุบลรัตน์

๒. การปล่อยปลาในพื้นที่ช่วงน้ำท่วม ผลที่ได้จะไม่เป็นตามคาด เนื่องจากปัจจุบันมียาฆ่าแมลงตกค้าง รวมทั้งมีน้ำเน่าจากชุมชน ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงกับสัตว์น้ำ จึงขอฝากรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หามาตรการควบคุมการใช้ยาฆ่าแมลง

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ติดตามการบริหารจัดการน้ำฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร และโครงการระบายน้ำบริเวณรอบสนามบินสุวรรณภูมิอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสมุทรปราการ

เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และคณะฯ ได้เดินทางไปติดตามการบริหารจัดการน้ำฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานครและโครงการระบายน้ำบริเวณรอบสนามบินสุวรรณภูมิอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เยี่ยมชมการระบายน้ำในด้านท้ายสะพานน้ำของสถานีสูบน้ำสุวรรณภูมิอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

องคมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

๑. องคมนตรีได้สอบถามถึงการดำเนินงานครบถ้วน สมบูรณ์ ตรงตามแนวพระราชดำริแล้วหรือไม่อย่างไร มีอะไรที่จะต้องดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นอีกหรือไม่ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกราบเรียนในชั้นนี้ว่า ขณะนี้โครงการสามารถช่วยป้องกันและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ฝั่งตะวันออกและบริเวณรอบสนามบินสุวรรณภูมิได้เป็นอย่างดี นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ เป็นต้นมา โดยเฉพาะในปี ๒๕๕๔ ไม่เกิดปัญหาน้ำท่วมในฝั่งตะวันออก

๒. องคมนตรีได้ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันทบทวนปัญหา อุปสรรคของโครงการบริหารจัดการน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตลอดจนแผนงาน กิจกรรมเพิ่มเติม เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำฝั่งภาคตะวันออกของกรุงเทพมหานครตามแนวพระราชดำริ สนองพระราชดำริอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. ขอให้ศึกษา เรียนรู้ เพื่อสืบสาน รักษา ต่อยอดการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผลการดำเนินงานการติดตามประเมินผล สำนักงาน กปร. ปี ๒๕๖๐ ประกอบด้วย

๑. งานติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๖ โครงการ

๒. งานประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ โครงการ

๑. งานติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การติดตามผลการดำเนินงานตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้มอบหมายให้กองติดตามประเมินผล กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑ - ๔ กองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์ และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ร่วมกันดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ (มาตรา ๔๔) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ในตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของผลลัพธ์การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ สำหรับโครงการที่ได้รับการอนุมัติงบประมาณจาก กปร. ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ จำนวน ๑๖ โครงการ และมีผลการดำเนินงานและประโยชน์จากโครงการฯ ดังนี้

ด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๑๐ โครงการ ได้แก่

๑) โครงการฝายแพรกตะคร้อพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒) โครงการฝายห้วยอูนพร้อมระบบส่งน้ำ จังหวัดสกลนคร

๓) โครงการฝายห้วยแคน จังหวัดสกลนคร

๔) โครงการจัดหาน้ำช่วยเหลือราษฎร บ้านห้วยแห้ง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๕) โครงการจัดหาน้ำสนับสนุนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตะโกปิดทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี

๖) โครงการสถานีสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชุมชนป่าหญ้าคา จังหวัดอุบลราชธานี

๗) โครงการก่อสร้างสถานีสูบน้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทพภูเงิน จังหวัดอุดรธานี

๘) โครงการฝายพร้อมระบบส่งน้ำโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนศาสตราจารย์สำเภา - ไพวรรณ วรางกูร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก

๙) โครงการอาคารรับน้ำบ้านบ่อสะเป่ พร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ งานจัดหาน้ำสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ ตชด.เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑๐) โครงการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสิริราษฎร์ จังหวัดชุมพร

ด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒ โครงการ

๑๑) โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ภูขัด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว (๒) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (พื้นที่ตำบลเหล่ากอหก) จังหวัดเลย

๑๒) โครงการพัฒนาพื้นที่ตำบลเหล่ากอหกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเลย (แผนงานโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าไม้) จังหวัดเลย

ด้านส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๑ โครงการ

๑๓) โครงการพัฒนาพื้นที่ตำบลเหล่ากอหก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเลย (ส่งเสริมปลูกแมคคาเดเมียและเสาวรส)

ด้านคมนาคม/สื่อสาร จำนวน ๑ โครงการ

๑๔) โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ดอยบ่อ (ปรับปรุงถนนบ้านกะเหรี่ยงรวมมิตรถึงบ้านลอบือ) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ด้านสาธารณสุข จำนวน ๑ โครงการ

๑๕) โครงการแก้ไขปัญหาเด็กได้รับสัมผัสสารตะกั่วในพื้นที่ชายแดน จังหวัดตาก

ด้านบูรณาการ/อื่น ๆ จำนวน ๑ โครงการ

๑๖) โครงการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (แผนงานบริหารจัดการโครงการ แผนงานศึกษา วิจัย ทดลอง และพัฒนาพันธุ์)

๒. งานประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การประเมินผลโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนเขาซับแกงไก่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาน้อย อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือขอพระราชทานพระมหากรุณา ขอให้ทรงรับพื้นที่ป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ บ้านลำน้ำเขียว ตำบลเขาน้อย อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นต้นแบบในการดูแลรักษาป่าโดยชุมชน และเป็นเครือข่ายในการดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าไม้

ต่อมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชกระแสเกี่ยวกับการดูแลพื้นที่ป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ ความว่า สำนักงาน กปร. หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง และราษฎรในพื้นที่ ได้เตรียมแนวทางปฏิบัติในการดูแลพื้นที่ป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ไว้อย่างไร แม้กรมป่าไม้จะยินดีสนับสนุนในการอนุรักษ์ฟื้นฟู แต่ควรจะมีหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงาน กปร. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปร่วมดูแลด้วย โดยอาจจะไปเป็นประจำทุกเดือนโดยสม่ำเสมอ เพื่อจะได้เป็นต้นแบบในการดูแลรักษาป่าไม้อย่างแท้จริง

สภาพป่าก่อนมีโครงการฯ

สภาพป่าหลังมีโครงการฯ

ป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าชัยบาดาล มีพื้นที่ ๓,๐๒๗ ไร่ ราษฎรบ้านลำน้ำเขียวได้ร่วมกันดูแลมาเป็นระยะเวลานานตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ เริ่มแรกการฟื้นฟูป่าเป็นไปอย่างช้า ๆ โดยเริ่มจากพระอธิการปริญญา สุปริญโญ เป็นแกนกลางในการปลูกจิตสำนึกของประชาชน

ในชุมชนให้หันกลับมาดูแลรักษาป่าสงวนแห่งนี้ เนื่องจากเป็นต้นน้ำของแม่น้ำป่าสัก อันเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของพื้นที่ภาคกลาง เมื่อป่าชุมชนเขาซับแกงไก่เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้ว สำนักงาน กปร. กรมป่าไม้ กรมชลประทาน จังหวัดลพบุรี ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปัจจุบันป่าบริเวณรอบโครงการมีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ รวมทั้งพืชสมุนไพรยาพื้นบ้าน และไม้ใช้สอยของหมู่บ้าน ราษฎรมีความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ป่าไม้และมีส่วนร่วมในการปกป้องดูแลรักษาป่า ด้วยเป็นสมบัติของชุมชนที่จะต้องร่วมกันดูแล หลังจากดำเนินโครงการฯ มาเป็นระยะเวลา ๕ ปี ในปี ๒๕๖๐ สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการประเมินผลเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพพื้นที่ป่า ตลอดจนคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่

โครงการฯ และเพื่อนำผลลัพธ์จากการประเมินผลใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนงานการพัฒนาโครงการฯ ต่อไป และจากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปผลการประเมิน ได้ดังนี้

เจ้าหน้าที่โครงการ ข้อมูลด้านผลสำเร็จในการดำเนินโครงการ โดยในส่วนของผลลัพธ์เห็นได้ชัดว่าป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์ แหล่งน้ำเพิ่มขึ้น มีการส่งเสริมอาชีพ การปลูกจิตสำนึก เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติคงอยู่ต่อไป

ยังลูกหลาน และจากการพูดคุยกับชาวบ้านได้เห็นถึงความกระตือรือร้น ความร่วมมือ และดูแลกันเองของประชาชน

ด้านการดำเนินงานในระดับนโยบาย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการดำเนินงานในระดับปฏิบัติการ จะให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ และให้ความสำคัญกับการขยายผลสู่เยาวชน สถานศึกษา และการถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น

ผู้นำชุมชน ข้อมูลก่อนเริ่มโครงการฯ มีการบุกรุกทำลายป่าจนกลายเป็นเขาหัวโล้น ต่อมาพระอธิการปริญญา สุปริญโญ มาช่วยบุกเบิกสร้างวัด ริเริ่มการปลูกป่าโดยใช้วัดเป็นศูนย์กลางในการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่า และสร้างความเข้าใจให้แก่ชุมชนโดยรอบพื้นที่โครงการฯ ส่งผลให้หลังมีโครงการฯ การเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาโครงการฯ เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ชุมชนมีส่วนร่วม ให้ความร่วมมือ และรับรู้ร่วมกับโครงการ ทั้งในการวางแผนปฏิบัติงานและการดำเนินกิจกรรม มีการช่วยเหลือกันป้องกันดูแลรักษาป่า การช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้ มีงานทำ ทำให้หยุดการบุกรุกทำลายป่า มีการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างถูกวิธี

ประชาชนในพื้นที่โครงการ จากการศึกษาประชากรกลุ่มตัวอย่าง ๒ หมู่บ้าน จำนวน ๘๖ ราย จากทั้งหมด ๔๓๐ ครัวเรือน พบว่าอาชีพหลักอยู่ในภาคเกษตรและมีรายได้เพียงพอ ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกับกิจกรรมอาสาสมัครพิทักษ์ป่า การเลี้ยงวัวนม แพะ ไก่ชน เป็นกิจกรรมที่เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร การถือครองที่ดินส่วนใหญ่จะถือครองที่ดิน จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ไม่เกิน ๑๐ ไร่ เอกสารสิทธิ์จะเป็น สปก. พื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกจะทำตามความเคยชิน ส่วนการเลี้ยงสัตว์จะเลี้ยงแพะ เนื่องจากความเหมาะสมของพื้นที่ เกษตรกรใช้น้ำฝนในการอุปโภคบริโภค

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชุมชนเขาซับแกงไก่ฯ ได้แก่ ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นเนื่องจากได้รับการป้องกันฟื้นฟูและดูแลให้มีความอุดมสมบูรณ์ดังเดิม โดยวัดจากอาหารป่า น้ำซับดีขึ้น อากาศดีขึ้น ไฟป่าลดน้อยลงแทบจะไม่มี ดินในพื้นที่เกษตรกลับมามีคุณภาพดีขึ้น โดยวัดจากผลผลิตดีขึ้น อาจจะมีผลจากปริมาณน้ำที่เพิ่มมากขึ้นด้วย

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

สำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานเพื่อดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ของสำนักงาน กปร. ครอบคลุมถึงบุคลากรในภาคส่วนต่างๆ ที่มีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยในปี ๒๕๖๐ มีผลการดำเนินงานต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน กปร.

๑.๑ ด้านอัตรากำลัง อัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ปี ๒๕๖๐ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๓ คน ประกอบด้วย ข้าราชการ จำนวน ๑๓๑ คน ลูกจ้างประจำ จำนวน ๒๒ คน พนักงานราชการ จำนวน ๕๕ คน และเจ้าหน้าที่จ้างเหมาบริการ จำนวน ๑๓ คน

๑.๒ ด้านการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง แข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ระดับปฏิบัติการ จำนวน ๑๙ อัตรา และตำแหน่งนายช่างภาพ ระดับปฏิบัติงาน จำนวน ๑ อัตรา และการสรรหาพนักงานราชการ จำนวน ๒ อัตรา

๑.๓ ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ได้ดำเนินการตรวจสุขภาพประจำปี ๒๕๖๐ จากหน่วยปฏิบัติการบริการวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะสหเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และการขอพระราชทานเข็มที่ระลึกสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๕ รอบ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และเข็มที่ระลึกพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ทรงเจริญพระชนมายุ ๕ รอบ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เพื่อเป็นสิริมงคลและขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.

๒. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

๒.๑ โครงการเสริมสร้างความรู้สู่ความสัมพันธ์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผู้สำเร็จการศึกษาอบรม รวมทั้งสิ้น ๙๖ คน ในวันพุธที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องกมลทิพย์ โรงแรม เดอะสุโกศล ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ โดยได้รับเกียรติจากนายอำพล เสนาณรงค์ เป็นประธานในพิธีฯ และปาฐกถาพิเศษ ในหัวข้อ **"ประสบการณ์ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ"** กิจกรรมภายในงานประกอบด้วยการบรรยายพิเศษ หัวข้อ **"แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริสู่ประชาชน"** โดยนายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา การเสวนา และการจัดประกวดนิทรรศการในหัวข้อ **"สืบสานศาสตร์พระราชา ปวงประชาเป็นสุขศานต์"**

๒.๒ การพัฒนาบุคคลภายนอก

๑) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องในหลายภาคส่วน ทั้งภาคราชการ เอกชน สถาบันการศึกษาและนักวิชาการ ชุมชน และประชาชน โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนเป็นวงจร โดยกองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริจัดหลักสูตรการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๒ หลักสูตร ดังนี้

๑.๑) หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๖ โดยสำนักงาน กปร. ร่วมมือกับสำนักสิริพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จัดอบรมตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ถึงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๐ (เฉพาะวันพฤหัสบดี - เสาร์) รวม ๒๓ วัน

๑.๒) หลักสูตรพัฒนาองค์ความรู้เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พพร.) รุ่นที่ ๖ โดยสำนักงาน

กปร. ร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดอบรมตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ รวม ๒๓ วัน

๒.๓ การพัฒนาบุคลากรภายในสำนักงาน กปร.

๑) โครงการสัมมนาประจำปี มีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างกันเกี่ยวกับนโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของสำนักงาน กปร. ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการทำงาน เพื่อประโยชน์ในการถ่ายทอดตัวชี้วัดขององค์กรสู่บุคคล และสรุปผลการปฏิบัติราชการของแต่ละสำนักฯ กอง/ศูนย์/กลุ่ม โดยจัดขึ้นในวันที่ ๑๕ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรม แกรนด์ แปซิฟิก ซอฟเฟอริน รีสอร์ท อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๗๒ คน

๒) โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม เป็นโครงการที่สำนักงาน กปร. เปิดโอกาสให้สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม จัดกิจกรรมฝึกอบรมหรือสัมมนาของตนเองเพื่อทบทวนหรือพัฒนา

วิธีการทำงาน การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยใช้ระยะเวลา ๓ วัน และในปี ๒๕๖๐ มีการจัดสัมมนาตามโครงการนี้ จำนวน ๑๓ สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม

๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานลูกจ้างประจำสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๖๐ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดูแลสุขภาพ การทำงานเป็นทีม และการเสริมสร้างความรู้ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม อบรมวันที่ ๓๐ มกราคม - ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ โรงแรม เฟลิกซ์ ริเวอร์แคว รีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๔๒ คน

๔) โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ ประจำปี ๒๕๖๐ เพื่อให้ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ และนโยบายการบริหารพนักงานราชการของสำนักงาน กปร. การสร้างความผูกพันและความภักดีกับองค์กร และการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน รวมทั้งการนำจิตวิทยาและหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ อบรมวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงาน กปร. และวันที่ ๙ - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี และผึ้งหวาน รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๕๐ คน

๕) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาข้าราชการและพนักงานราชการซึ่งอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และโครงสร้างองค์กร ให้แก่ข้าราชการบรรจุใหม่ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ และพนักงานราชการที่เข้าปฏิบัติงานปี ๒๕๖๐ รวม ๒๑ คน ในวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม ๑๐๑ สำนักงาน กปร.

๖) โครงการพี่สอนน้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาท ภารกิจของสำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม ของสำนักงาน กปร. ในภาพรวมทุกลักษณะงาน และเป็นการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานร่วมกันให้แก่ข้าราชการบรรจุใหม่ ข้าราชการระดับปฏิบัติการ และพนักงานราชการบรรจุใหม่ อบรมวันที่ ๑๑ - ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ณ สำนักงาน กปร.

๗) โครงการฝึกอบรมหลักสูตร "การเขียนหนังสือราชการและการเขียนรายงานการประชุม" เพื่อให้ข้าราชการบรรจุใหม่และบุคลากรที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการเขียนหนังสือราชการ หนังสือโต้ตอบต่าง ๆ และการจดบันทึกการประชุมที่ถูกต้อง ชัดเจน กระชับ ตรงประเด็น และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีข้าราชการบรรจุใหม่ บุคลากรที่สนใจ และเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิชัยพัฒนา รวมทั้งสิ้น ๔๖ คน ในวันที่ ๒๐ - ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม ๑๐๑ สำนักงาน กปร.

๘) การส่งบุคลากรไปฝึกอบรมภายนอก สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการส่งข้าราชการ และพนักงานราชการเข้ารับการฝึกอบรมตามสถาบันต่างๆ ในหลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็น โดยส่วนหนึ่งเป็นการตกลงร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓๗ หลักสูตร ๕๘ คน และอีกส่วนหนึ่งเป็นหลักสูตรหลักสำหรับพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารหรือข้าราชการ จำนวน ๑๘ หลักสูตร

การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์

การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ ของกองประชาสัมพันธ์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ (เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๐) มีดังนี้

๑. **การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์** จำนวนทั้งสิ้น ๘ รายการ ประกอบด้วย

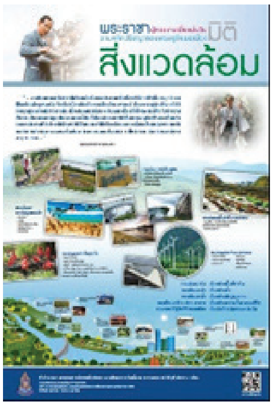

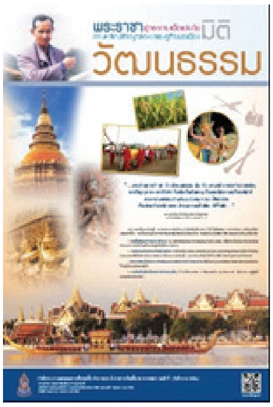

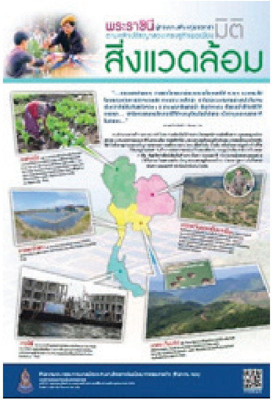

๑) โปสเตอร์ “องค์ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด ชุดละ ๑๐ แผ่น

๒) หนังสือการ์ตูน ๒ ภาษา “ความสุขของแผ่นดิน” จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

๓) หนังสือ “ดินน้ำลมไฟ สมดุลสิ่งแวดล้อมฯ” พร้อม e-Book จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

๔) หนังสือ “ร้อยเรื่องเล่าเกร็ดการทรงงาน” พร้อม e-Book จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

๕) หนังสือ “ประวัติศาสตร์ศูนย์ศึกษาฯ” พร้อม e-Book จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

๖) หนังสือ “ผลสำเร็จโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

๗) หนังสือ “ถนนทุกสายมุ่งสู่ประชาชน” จำนวน ๔,๐๐๐ เล่ม

๘) หนังสือ “จากนภา ผ่านภูผา สู่มหานที” จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

๙) ผลิตและเผยแพร่วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขนาด เอ ๔ จำนวน ๔ ฉบับ/ปี ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ เล่ม พร้อม e-Book จำนวน ๕๐๐ แผ่น

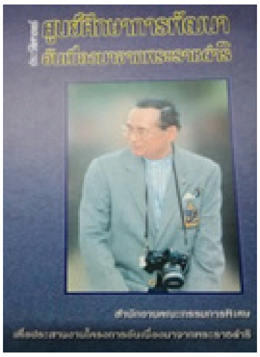

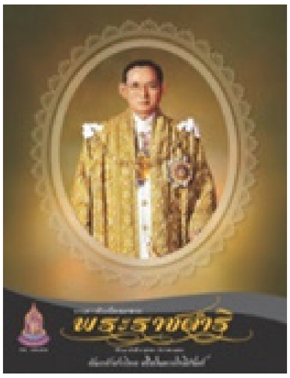

ทั้งนี้ สำนักงาน กปร. ได้จัดเตรียมชุดของที่ระลึกในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร จำนวนทั้งสิ้น ๗,๐๐๐ ชุด แบ่งออกเป็น

สำหรับผู้ได้รับเชิญเข้าร่วมพระราชพิธีฯ ในโซนราชวัติ (ชาวไทย) จำนวน ๕,๐๐๐ ชุด ประกอบด้วย

- ชุดภาพพระราชกรณียกิจ ๘๙ พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสอันเป็นมงคลสูงสุด จำนวน ๑ ชุด
- หนังสือ "ถนนทุกสายมุ่งสู่ประชาชน" จำนวน ๑ เล่ม
- หนังสือ "จากนภา ผ่านภูผา สู่มหานที" จำนวน ๑ เล่ม

สำหรับผู้ได้รับเชิญเข้าร่วมพระราชพิธีฯ ในโซนราชวัติ (ชาวต่างชาติ) จำนวน ๒,๐๐๐ ชุด ประกอบด้วย

- ชุดภาพพระราชกรณียกิจ ๘๙ พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสอันเป็นมงคลสูงสุด จำนวน ๑ ชุด
- หนังสือ "The Philosophy of Sufficiency Economy The Greatest Gift from the King" จำนวน ๑ เล่ม

๒. สื่อนิทรรศการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๐) สำนักงาน กปร. ได้ร่วมจัดแสดงนิทรรศการและให้การสนับสนุนนิทรรศการแก่หน่วยงานต่างๆ จำนวน ๕๓ ครั้ง

๓. สารคดีเฉลิมพระเกียรติ

๓.๑) สารคดีโทรทัศน์ ประกอบด้วย

- สารคดีเฉลิมพระเกียรติ ชุด **"ร้อยไทยด้วยดวงใจ"** ได้แก่

- สารคดีสั้นเฉลิมพระเกียรติ ความยาว ๒ นาที จำนวน ๑๐ ตอน ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๗, ๙, และ NBT ในวันสำคัญตามวาระต่างๆ ช่วงเวลาหลังข่าวในพระราชสำนัก
- สารคดีทางโทรทัศน์ **"สืบสานพัฒนาแผ่นดิน"** ความยาว ๕ นาที จำนวน ๕ ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ ๑ สานต่องานพัฒนา ตอนที่ ๒ ผสานสายใยแห่งการพัฒนา ตอนที่ ๓ สายธารแห่งการพัฒนา ตอนที่ ๔ เสริมสร้างรากฐานชีวิต ตอนที่ ๕ ดำรงรักษาวิถีเกษตรกรรม

- สารคดีเชิงข่าวทางสถานีโทรทัศน์ ชุด **"ปวงประชาเป็นสุขศานต์"** ความยาว ๓ นาที จำนวน ๓๐ ตอน ออกอากาศทุกวันอังคาร ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕
- สารคดีภาพเล่าเรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ความยาว ๕ นาที จำนวน ๖ เรื่อง

๓.๒) สารคดีวิทยุ ประกอบด้วย

- รายการ ชุด **“ประโยชน์สุขปวงประชา”** ทางสถานีวิทยุ จส. ๑๐๐ (FM 100 MHz) ได้แก่

  - ผลิตและเผยแพร่รายการวิทยุ ความยาว ๒๐ นาที จำนวน ๕๒ ตอน (สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์) ออกอากาศทุกวันพุธ เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๑.๔๐ น.

  - ผลิตและเผยแพร่สารคดีวิทยุ **“ในหลวงในความทรงจำ”** ความยาว ๑ นาที จำนวน ๙๐ ตอน ออกอากาศทุกวัน วันละ ๒ ครั้ง เวลา ๐๗.๐๐ - ๐๘.๐๐ น. และ ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.

  - ผลิตและเผยแพร่สปอตประชาสัมพันธ์ ความยาว ๓๐ วินาที จำนวน ๑๐ ตอน ออกอากาศทุกวัน วันละ ๓ ครั้ง เวลา ๑๐.๔๐ น., ๑๒.๔๐ น., ๑๔.๔๐ น.

- รายการ ชุด **“ตามรอยพระราชา”** ทางสถานีวิทยุ จส. ๑๐๐ (FM ๑๐๐ MHz) ประกอบด้วย

  - ผลิตและเผยแพร่รายการวิทยุ ชุด **“ตามรอยพระราชา”** ความยาว ๑๐ นาที จำนวน ๒๐ ตอน (สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์) ออกอากาศทุกวันศุกร์ที่ ๒ และที่ ๔ ของเดือน เวลา ๑๓.๑๕ - ๑๓.๒๕ น.

  - ผลิตและเผยแพร่สปอตประชาสัมพันธ์ ความยาว ๓๐ วินาที จำนวน ๕ ตอน ออกอากาศทุกวัน วันละ ๒ ครั้ง เวลา ๐๖.๐๐ - ๐๗.๐๐ น. และเวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

๔. การส่งเสริมและขยายผลให้แก่สถาบันการศึกษา เด็ก เยาวชน และเจ้าหน้าที่หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน

โดยจัดโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB CAMP) จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ ๑ โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ RDPB CAMP JUNIOR รุ่นที่ ๑ ภายใต้รูปแบบ **“สวนสนุกที่มีชีวิตจากห้องทรงงานของพระราชา”** โดยมีเยาวชนอายุระหว่าง ๑๐ - ๑๖ ปี เข้าร่วมโครงการ จำนวนทั้งสิ้น ๘๐ คน ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๔ เมษายน ๒๕๖๐ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา โรงเรียนกาสรกสิวิทย์ จังหวัดสระแก้ว อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว “ป่าต้นน้ำของแม่น้ำห้วยโสมง” อ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดา โครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี

ครั้งที่ ๒ โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ RDPB CAMP รุ่นที่ ๗ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ภายใต้แนวคิด **"รักษ์น้ำ รักษ์ป่า พัฒนาอาชีพ"** โดยมีเยาวชนจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๐๐ คน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ โครงการศูนย์บริการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านขุนแตะ จังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก จังหวัดเชียงใหม่

ทั้งนี้ ได้จัดกิจกรรมการประกวดผลงาน **"เยาวชนสานต่อพระราชดำริ"** ในโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB CAMP) รุ่นที่ ๗ โดยเยาวชนที่ชนะเลิศได้รับโล่รางวัลพร้อมเกียรติบัตร และทุนดำเนินโครงการ จำนวน ๕ รางวัล

๕. สื่อหนังสือพิมพ์

ผลิตและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ใน ๔ รูปแบบ ประกอบด้วย

- ข่าว จำนวน ๔๐ ข่าว เผยแพร่ข่าวละ ๒ ฉบับ
- บทความ จำนวน ๑๐ บทความ
- ข่าวสังคม จำนวน ๓๐ ข่าว
- ภาพข่าว จำนวน ๓๐ ภาพข่าว

๖. การสนับสนุนสื่อประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแก่หน่วยงานต่างๆ และประชาชนทั่วไป โดยตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๐ ได้สนับสนุน ดังนี้

- หนังสือและเอกสารเผยแพร่ จำนวน ๑๗๔,๘๓๗ เล่ม
- สารคดีโทรทัศน์ จำนวน ๖๕๖ แผ่น

การดำเนินงานด้านศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง

๑. โครงการตามแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๐

๑) การจัดประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบทและการเข้าร่วมประชุมกับยุทธศาสตร์ด้านอื่นๆ

นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. ยังได้มอบหมายผู้แทนเข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) การแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงาน

๒.๑) ประธานคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกลั่นกรองโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท เลขที่ ๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ มีหน้าที่ในการวิเคราะห์ กลั่นกรองโครงการ และจัดทำรายงานสรุปผลการวิเคราะห์กลั่นกรองโครงการ เพื่อเตรียมเสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ พิจารณา

๒.๒) ประธานคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบท ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาแผนปฏิบัติการโครงการปลูกป่า ปลูกคน บนวิถีพอเพียง รักษาต้นน้ำ บรรเทาอุทกภัย จังหวัดน่าน (ระยะที่ ๒) สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เลขที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ มีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลพิจารณาแผนปฏิบัติการ วิเคราะห์ กลั่นกรองโครงการรวมถึงเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง/เพิ่มเติมข้อเสนอโครงการปลูกป่า ปลูกคนฯ อีกคณะหนึ่ง

๓) การกลั่นกรองโครงการ

ในช่วงของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ฯ นั้น ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ได้รับข้อเสนอโครงการฯ จากพื้นที่เป้าหมายในจังหวัดต่างๆ ผ่านกระทรวงมหาดไทย (มท.) มายังสำนักงาน กปร. จำนวน ๖๔ จังหวัด รวม ๑๕,๐๔๘ โครงการ วงเงินงบประมาณรวม ๕,๖๔๕,๐๘๒,๗๕๑.๒๖ บาท ซึ่งคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนฯ ในภาคการเกษตรและชนบทได้พิจารณากลั่นกรองโครงการตามแนวทางของยุทธศาสตร์ที่ ๑ แล้ว มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะอนุกรรมการอนุมัติโครงการและงบประมาณฯ ได้จำนวน ๕,๐๑๔ โครงการ

๔) การจัดทำโครงการฝึกอบรมปฏิบัติการเพื่อปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาคการเกษตรและชนบท จำนวน ๒ หลักสูตร ดังนี้

- **หลักสูตรที่ ๑ "ผู้นำการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (นขพ.)" โดย มูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ :** มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกลุ่มผู้นำในระดับจังหวัด ที่มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถส่งเสริมสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม โดยแบ่งการอบรมเป็น ๑๓ รุ่น จำนวน ๗๖ จังหวัด จังหวัดละ ๑๒ คน รวมจำนวน ๙๑๒ คน

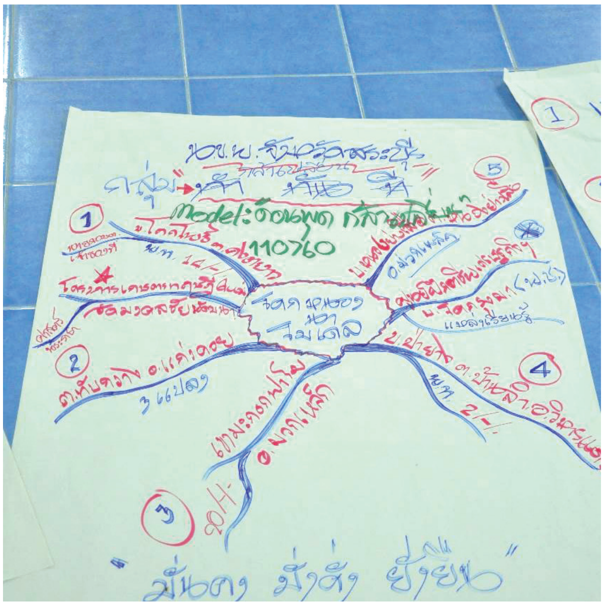

- **หลักสูตรที่ ๒ "เครือข่ายในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดย สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สสนก. :** มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกลุ่มผู้นำระดับอำเภอ ที่มีองค์ความรู้และสามารถสร้างเครือข่ายด้านการบริหารจัดการน้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม โดยแบ่งการอบรมเป็น ๔ รุ่น มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนายอำเภอและเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ จำนวน ๗๕ อำเภอ อำเภอละ ๑๑ คน รวมจำนวน ๘๒๕ คน

๒. โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร.

เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ ได้จัดสัมมนาศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๖๐ ในหัวข้อ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดหลักเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล" โดยได้รับเกียรติจากนายอำพล เสนาณรงค์ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์กรมวิชาการเกษตร และผู้เคยดำรงตำแหน่งองคมนตรีในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เป็นประธานเปิดการสัมมนา

๓. ความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่าย

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ สำนักงาน กปร. มีส่วนร่วมในการขยายผลเผยแพร่องค์ความรู้ และสนับสนุนหน่วยงานเครือข่ายดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ เช่น

๓.๑ มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๓.๒ มูลนิธิมั่นพัฒนา

๓.๓ กรมราชทัณฑ์

กลุ่มศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑. การดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาฯ รับผิดชอบด้านนโยบาย โดยมี สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นฝ่ายเลขานุการ ทำหน้าที่ในการประสานหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริ และเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ได้จัดการประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมี ฯพณฯ อำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธาน มีเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. เพื่อให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ แห่ง รายงานผลการดำเนินงานและพิจารณาแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ต่อไป

๒. เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ จัดการประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมี ฯพณฯ พลากร สุวรรณรัฐ เป็นประธาน เพื่อพิจารณากลั่นกรองโครงการศึกษา ทดลอง วิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ประจำปี ๒๕๖๐ โดยมีโครงการฯ ที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบทั้งสิ้นจำนวน ๒๕ โครงการ วงเงินงบประมาณ ๖.๗ ล้านบาท

๓. คณะอนุกรรมการวิชาการฯ ได้ติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการศึกษา ทดลอง วิจัย โดยติดตามผลความก้าวหน้าด้านงานศึกษาวิจัยของศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงมิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นต้นมา ซึ่งได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่นักวิจัย โดยมีโครงการสำคัญที่ได้จากการติดตามงานศึกษาวิจัย ทั้ง ๖ แห่ง ที่สามารถนำไปสู่การขึ้นทะเบียนพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์

๔. เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค กรุงเทพฯ สำนักงาน กปร. และสำนักงานวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ร่วมสร้างเครือข่ายเพื่อบูรณาการการดำเนินงานด้านการขยายผล โดยได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ นำองค์ความรู้จากผลงานวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม มีระยะเวลา ๓ ปี

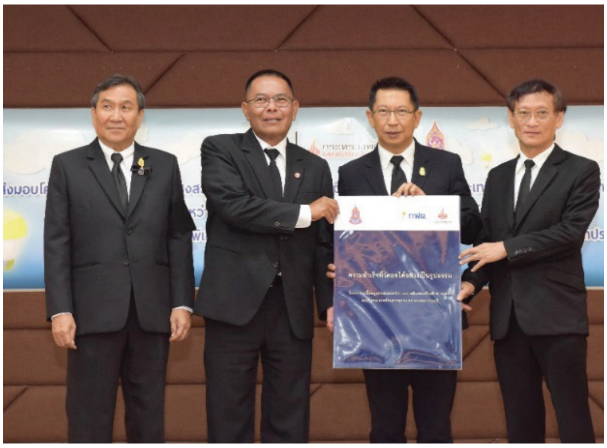

๕. เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงาน กปร. กรุงเทพฯ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ส่งมอบผลการดำเนินโครงการเปลี่ยนอุปกรณ์แสงสว่าง LED เฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี แก่สำนักงาน กปร. โดยสามารถสร้างผลสำเร็จด้วยการเปลี่ยนและติดตั้งหลอดไฟฟ้า LED ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์สาขา และอาคารสำนักงาน กปร. และมูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๒๐,๖๗๔ หลอด สามารถลดการใช้พลังงานไฟฟ้าให้กับประเทศได้กว่า ๑.๖ ล้านหน่วยต่อปี หรือปีละประมาณ ๖.๕ ล้านบาท และลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ ๘๓๕ ตันต่อปี

การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์ของสำนักงาน กปร. เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานในการขยายผลและสร้างเครือข่ายองค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ และประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับชาวต่างชาติ ตลอดจนร่วมพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานฯ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญๆ ดังนี้

๑. การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ

๑.๑ โครงการความร่วมมือ

- คณะผู้แทนจากสำนักพระราชวังตองกา ภายใต้โครงการความร่วมมือไทย – ตองกา (Agricultural Development Cooperation Project based on the Philosophy of Sufficiency Economy) ระหว่างวันที่ ๑๕ – ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี และศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา คณะผู้แทนประกอบไปด้วยรองราชเลขาธิการสำนักพระราชวังตองกาและเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากโครงการความร่วมมือฯ จำนวนรวม ๑๖ คน

- คณะผู้แทนจากสำนักพระราชวังตองกา ผู้เข้าร่วมหลักสูตร “Development based on the Philosophy of Sufficiency Economy” ภายใต้โครงการความร่วมมือไทย – ตองกา เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐

๒. การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้แก่ชาวต่างชาติ ศึกษาดูงานและฝึกอบรมแก่ชาวต่างชาติ

กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ได้ประสานจัดการศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวม ๑๓ คณะ และจัดการบรรยายสรุป รวม ๑๐ ครั้ง ดังนี้

๒.๑ การศึกษาดูงาน จำนวน ๑๓ ครั้ง

- โครงการค่ายเยาวชนกลุ่ม G77 กับการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการนี้จัดโดยกระทรวงการต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายการรับรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในหมู่เยาวชนของประเทศในกลุ่ม G77 ได้ไปศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี

- **คณะผู้แทนองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency - JICA)** จำนวน ๑๒ คน ได้ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา

- **คณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของสาธารณรัฐเซเนกัล** จำนวน ๙ คน ได้ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา

- **คณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อม พลังงาน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสาธารณรัฐเซเชลส์** Mr. Etienne Didier Cesar Dogley รัฐมนตรีกระทรวงสิ่งแวดล้อม พลังงานและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ Mr. Maurice Jean Leonard Loustau-Lalanne รัฐมนตรีว่าการกระทรวงท่องเที่ยว การบินพลเรือน ท่าเรือและทะเล และคณะของประเทศเซเชลส์ พร้อมด้วย นางจิตเกษม ตัณฑศิริ รองอธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้เดินทางศึกษางาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี

- **คณะนักเรียนแลกเปลี่ยนชาวนิวซีแลนด์ ภายใต้โครงการแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมระหว่างนักเรียนไทยกับนิวซีแลนด์** ได้ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี

- **คณะผู้แทนจากกัมพูชา** ได้ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่

- **คณะผู้ปกครองดั้งเดิมแห่งรัฐไนเจอร์ สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย** เดินทางศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา

- **คณะทูตานุทูตต่างประเทศประจำประเทศไทยและคู่สมรส** จาก ๒๓ ประเทศ และเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศ เดินทางศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช

- **คณะนักการทูตและเจ้าหน้าที่จากประเทศในภูมิภาคแอฟริกา ผู้เข้าร่วมหลักสูตร “2017 Diplomatic Training in International Affairs”** จาก ๑๖ ประเทศ ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร

- **คณะผู้เข้าร่วมการประชุม ASEM Symposium on Inter-Regional Partnership for Sustainable Development** เดินทางศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา

- **คณะเจ้าหน้าที่ระดับกลางและระดับสูงจากสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม** จากโครงการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จังหวัดจันทบุรี
- **คณะผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร** "Grassroots Economic Development Following Sufficiency Economy Philosophy (SEP) International Training Course 2016" จาก ๑๙ ประเทศ ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่
- **รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและป่าไม้แห่งประเทศภูฏาน และคณะ** เดินทางศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ

๒.๒ การบรรยายสรุป จำนวน ๑๐ ครั้ง

- **คณะผู้รับทุนของโครงการหลักสูตรฝึกอบรมนานาชาติ** ประจำปี ๒๕๖๐ หลักสูตร "Sufficiency Economy Philosophy towards a Sustainable Development"
- **คณะผู้แทนจากราชอาณาจักรภูฏาน** ภายใต้การศึกษาดูงานเรื่อง "Thailand's Sufficiency Economy Philosophy"

- **คณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงประมงและปศุสัตว์ สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ**

- **คณะเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐจากสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ จากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงไคโร** เข้ารับฟังการบรรยายเรื่อง “The Royal Development Projects and the Philosophy of Sufficiency Economy”
- **คณะผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร** “Grassroots Economic Development Following Sufficiency Economy Philosophy (SEP) International Training Course 2016”
- **คณะผู้เข้ารับการอบรมระดับนานาชาติหลักสูตร** “Principle Concept and Practice of One Health for Emerging Disease Management: Lesson Learn in Asia Regions”
- **คณะทำงานกรอบความร่วมมือเอเชียเพื่อการพัฒนาที่ครอบคลุมและยั่งยืน ครั้งที่ ๑** (1st ACD Working Group Meeting on Promoting Approaches to Inclusive and Sustainable Development)
- **รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและป่าไม้แห่งประเทศภูฏาน และคณะ**

๓. โครงการพัฒนาบุคลากร

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ได้จัดโครงการหลักสูตรอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ซึ่งอำนวยการเรียนการสอนโดยอาจารย์ต่างชาติจากสถาบัน Andrew Biggs Academy ระหว่างวันที่ ๓ – ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กปร. เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๓๐ คน

การดำเนินงานด้านสารสนเทศ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทต่อองค์กรมากขึ้น สำนักงาน กปร. ได้เห็นความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพทั้งในระดับผู้ปฏิบัติงานและระดับผู้บริหาร ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและองค์ความรู้แนวพระราชดำริ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาเว็บไซต์สำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๖๐

ศูนย์สารสนเทศได้เริ่มโครงการพัฒนาเว็บไซต์สำนักงาน กปร. ระยะที่ ๑ ทดแทนเว็บไซต์เดิมที่มีการใช้งานตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจและตรงตามความต้องการ สามารถดำเนินงานสนองพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และเป็นไปตามมาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ โดยได้จัดอบรมสอนการใช้งานเว็บไซต์ ในการสัมมนาสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ และต่อมาได้ริเริ่มพัฒนาเว็บไซต์สำนักงาน กปร. ระยะที่ ๒ เพื่อให้เว็บไซต์มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ทันสมัย และครอบคลุมภารกิจงานในทุกๆ ด้าน อีกทั้งเป็นการดำเนินการตามแผนแม่บทฯ ที่วางไว้ และได้เปิดใช้เว็บไซต์ที่ปรับปรุงใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๒. ระบบภูมิสารสนเทศโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์เรียนรู้

โครงการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ระยะที่ ๑ เป็นโครงการความร่วมมือของสำนักงาน กปร.ร่วมกับบริษัท ล็อกซเล่ย์ จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นคลังข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและติดตามผลการดำเนินงาน และสามารถนำเข้าข้อมูลจากพื้นที่โครงการจริงได้ ทั้งทางเว็บไซต์และโมบายแอปพลิเคชัน (Android และ iOs)

การอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้งานระบบภูมิสารสนเทศฯ จำนวน ๖ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากตำรวจตระเวนชายแดนเป็นหลัก (ตชด.) และผู้แทนจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เข้าร่วมสังเกตการณ์ ณ สำนักงาน กปร.

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเป็นหลัก และผู้แทนจากกรมชลประทาน

ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๒ - ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จาก ตชด. ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดจันทบุรี

ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๗ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ณ จังหวัดพะเยา และจังหวัดเชียงราย

ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากกรมชลประทาน (ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) ณ สำนักงาน กปร.

ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๒๘ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จาก ตชด. กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมชลประทาน ณ จังหวัดเลย

ต่อมา กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ได้เข้าหารือกับสำนักงาน กปร. เพื่อขอใช้ระบบภูมิสารสนเทศฯ และเพิ่มเติมข้อมูลในส่วนของศูนย์เรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับแนวพระราชดำริ เพื่อความต่อเนื่องในระบบและเป็นการบูรณาการข้อมูลของศูนย์เรียนรู้ได้อย่างเต็มรูปแบบ จึงพัฒนา“ระบบภูมิสารสนเทศโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและศูนย์เรียนรู้ ระยะที่ ๒” ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

๓. โครงการพัฒนาระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Library) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

ด้วยระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์เดิมใช้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นระยะเวลามากกว่า ๕ ปี ศูนย์สารสนเทศได้พบปัญหาการใช้งานในส่วนของการแสดงผลซึ่งไม่รองรับหนังสือที่ขนาดใหญ่กว่า A4 โดยบางส่วนของหนังสือหายไป ทำให้ไม่น่าใช้งานและไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างเต็มรูปแบบ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จึงพัฒนาระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นมาใหม่เพื่อทดแทนระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

๔. โครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. และเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ แห่ง และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จ.ระยอง จำนวน ๒ หลักสูตร คือ

ครั้งที่ ๑ หลักสูตร “การใช้ SPSS for Windows สำหรับงานวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ” ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ (รวม ๓ วัน) ณ สถาบัน Bits Thailand โรงแรมแชงกรี-ลา ชั้น ๔ กรุงเทพฯ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๗ คน

ครั้งที่ ๒ หลักสูตร “การออกแบบ Infographics ด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point และโปรแกรม Adobe InDesign” ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ (รวม ๓ วัน) ณ สถาบัน Bits Thailand โรงแรมแชงกรี-ลา ชั้น ๔ กรุงเทพฯ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๐ คน

๔. โครงการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และการซ่อมบำรุงดูแลรักษา

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ได้จัดหาครุภัณฑ์และวัสดุคอมพิวเตอร์ทดแทนของเดิมที่เสื่อมสภาพ โดยจัดซื้อจำนวน ๒ ครั้ง

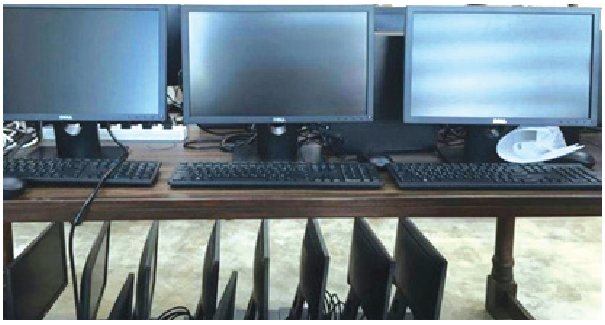

๕. โครงการพัฒนาห้องสมุด ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และสถิติการใช้บริการห้องสมุด

ห้องสมุดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และมีความทันสมัย พร้อมต่อการให้บริการมากขึ้น ศูนย์สารสนเทศได้ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ห้องสมุดให้สวยงาม โดยจัดหาครุภัณฑ์ตกแต่งเพิ่มเติม

ด้านการให้บริการห้องสมุด มีผู้เข้าใช้บริการยืม - คืนหนังสือ ๖๓๓ ครั้ง/เล่ม บริการสืบค้นข้อมูลในระบบ E-Library บริการตอบคำถาม ช่วยค้นคว้า และบริการสิ่งพิมพ์ให้บุคคลภายในและภายนอกสำนักงานฯ จำนวน ๓,๐๓๐ ครั้ง บริการ Internet จำนวน ๔๖ ครั้ง บริการ Wifi จำนวน ๔๘๕ ครั้ง

คณะผู้จัดทำ

เลขาธิการ กปร.
รองเลขาธิการ กปร.
ที่ปรึกษาฯ
ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และเจ้าหน้าที่
ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ (ฝ่ายเลขานุการ คณะผู้จัดทำ)

จัดทำโดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอัมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๒
Htt:// www.rdpb.go.th

ชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)
เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอัมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๒
http//www.rdpb.go.th